

ATLÉTIKA

1990

A MAGYAR ATLÉTIKAI SZÖVETSÉG LAPJA

ÁRA: 24,— Ft

34. ÉVF. 6. SZÁM — 1990. JÚNIUS

medicina

KÖNYVESBOLT

Budapest, 1054 Akadémia u. 21. Tel.: 1313-770

ORVOSI, SPORT-
és
ÚTIKÖNYVEK

SZÉPIRODALMI, MŰVÉSZETI, TUDOMÁNYOS
ÉS
GYERMEK KIADVÁNYOK

HANGLEMEZEK
KAZETTÁK

TARTALOM

A Cooper-teszt atyja Budapesten

(2)

Ismét itthon

(3)

Bajnokságok sorozatban

(4)

Válogattak a dobóviadalra

(7)

VII. IBUSZ Maraton Futófesztivál '90

(8)

A MASZ meghívásos versenye

(9)

Májusi hírcsokor

(9)

Távolugrók biomechanikai vizsgálata

(10)

Az erődeficit

(14)

A gyaloglás oktatása

(16)

Piros lap a bírónak

(18)

Az olimpiai jelmondat eredete

(19)

ATLÉTIKA '90

A Magyar Atlétikai Szövetség lapja.

Megjelenik havonta. Kiadja a Budapest Sportiroda.

A szerkesztőség címe: ATLÉTIKA '90 Budapest

V. ker., Váci u. 62—64.

Felelős kiadó: Kaszás Ferenc

Mb. szerkesztő: Krasovec Ferenc

A MASZ címe: 1143 Budapest, Dózsa György út 1—3.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest XIII., Lehel u. 10/a. 1900. Közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással. Számonként kapható, a Magyar Atlétikai Szövetségben.

A kiadvány a MEDICINA gondozásában jelent meg.

ISSN 0571-799

Széchenyi Nyomda, Győr 90.K—1672

Felelős nyomdavezető: Nagy Iván igazgató

Tisztelt Olvasók!

Bizonyára Önök is felfigyeltek a leköszönt főszerkesztő és a lapgazdát képviselő MASZ-elnök közötti levélváltásra. A viták és — ezt őszintén meg kell mondani — nyomdai gondok miatt az utóbbi számok késéssel jelentek meg. Ennek természetesen az olvasó — és a mindannyiunk által szeretett atlétika — látta kárát.

A lapkiadás költséges dolog, s jelentősen megterheli a MASZ költségvetését. Ezért a MASZ olyan kiadót keresett, amelyik vállalja a költségeket, s ezzel együtt természetesen a veszteség kockázatát is.

Mindenkiben felmerül tehát a kérdés, mi lesz a jövőben?

1. A 7. (tehát a következő) szám jelenlegi terjedelmében jelenik meg;
2. Új főszerkesztő kerül a lap élére;
3. A lap terjedelme jelentősen bővülni fog: először, már a 8. számtól, 32 oldalra, majd feltehetően még az év vége előtt 40, esetleg 48 oldalra;
4. A lap rendszeresen eredmény-mellékletet fog megjelentetni;
5. Az előfizetők ingyen, illetve egy bizonyos mennyiség fölött jelképes összegért kaphatnak szakfordításokat;
6. A példányszám jelentősen nőni fog;
7. További megbeszélésektől függően az atlétikához közelálló sportágak (triathlon, tájfutás stb.) is fórumot kaphatnak a lapban úgy, hogy az atlétikára jutó rész nem csökkenhet 32 oldal alá;
8. A lap a 9. számtól kezdődően időben fog megjelenni.

Minderről részletesebben a 7. számban lehet olvasni.

Addig is köszönettel venném, ha megírnák, hogy mit szeretnének olvasni a lapban, illetve mit várnak el egy ilyen folyóirattól.

Tisztelettel:

Ortutay Béla
a Medicina Könyvkiadó
főszerkesztője

A címlapon: GÉCSEK TIBOR a Haladás VSE kalapácsvetője, kitűnő eredményekkel kezdte az idényt.

A Cooper-teszt atyja Budapesten

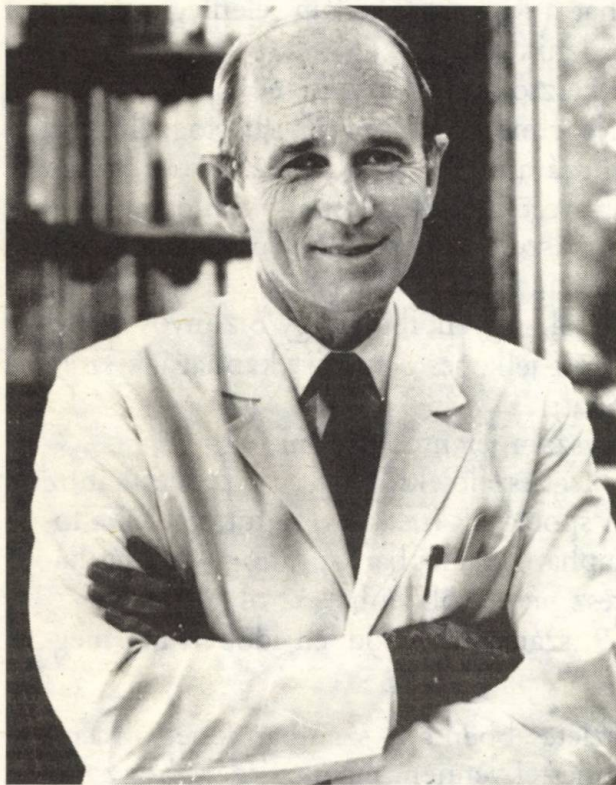
Amint a Nemzeti (nép) Sportból értesülhettünk róla, július hónapban hazánkba látogat a sportkutatásokban, az egészségügyért sportolók körében, a kiválasztásban, sőt az élsport gyakorlatában is közkedvelt állóképességi próba, az ún. Cooper-teszt névadója, az aerobik testgyakorlatok módszerének kidolgozója, Kenneth H. Cooper első sorban avval a tudományos megalapozott tesztjével tette ismertté nevét a világon, amely alkalmasnak bizonyult arra, hogy objektívan össze lehessen hasonlítani a különböző korú és nemű emberek állóképességét, edzettségét. Módszerével igen nagy mértékben hozzájárult a dzsonglingmozgalom kialakulásához és rohamos fejlődéséhez. (Egy jellemző adat: míg a 70-es években mintegy 25 millió kocogót számláltak Észak-Amerikában, az 1980-as évek derakára már 35 millióra emelkedett ez a szám.)

Arra voltunk kíváncsiak, mikor és hogyan került fel a hírneves amerikai professzor meghívásának ötlete, kinek a fejében fogant az a gondolat, hogy hazánkba invitálja azt „... aki több embert mozgatót meg az egészsége érdekében, mint bárki más a világon” — amint azt egy méltatója írta.

A nyomok a Magyar Testnevelési Egyetem nemzetközi ügyeinek intézőjéhez, Tamás Istvánhoz vezettek. (Ha netán valamelyik atlétaarajongó füleiben ismerősen cseng ez a név, az nem a véletlen műve, hiszen tulajdonosában a hatvanas évek magyar bajnok és válogatott rúdugróját üdvözlhetjük.)

Kicsiny, maximum két személyre méretezett hivatali szobájában arról faggatom, hogy ki volt az ötletgazda.

— Évekkel ezelőtt, amikor még tombolt az aerobik láz, dr. Apor Péter a hazai fitnessszemélyzet egyik gerjesztője, az edzettségi állapot tesztelésének, folyamatos figyelemmel kísérének fontosságát hangoztató kutatóorvos vetette fel a gondolatot. A fitneszi vizsgálatok és tanácsadás hazai meghonosítója, modellértékű kidolgozója, a helyszínen, az Egyesült Államokban tanulmányozta a Cooper-féle módszert.

Kenneth H. Cooper

— *Hogy megy az ilyesmif? Egy szerien írtak egy levelet és ő igent mondott?*
— Egyrészt igen, mert egyből kedvező választ adott, jelezte, hogy szívesen jönne, másrészt azért nem volt ilyen egyszerű... Lényegében a TF kétvétenként megrendezésre kerülő nemzetközi testnevelő tanári konferenciájára invitáltak s rendezvényünk állandó résztvevője, dr. Fogarassy Gusztáv segítségével nem biztos, hogy tőle alá tudtuk volna hozni a dolgot. Az Egyesült Államokban élő hazánkfi kolléga többször is részt vett K. H. Cooper tanfolyamain, s a személyes kontaktus előnyeit kihasználva mindent latba vetett, hogy a professzort „elcsábítsa” egyetemünk ez évi nemzetközi rendezvényére. Mit mondjak, nem volt könnyű... éveig leveleztünk, míg minden részletben tisztázódott a dolog.

— *Gondolom, a sztárprofesszor is a piacról él. Mit kóstat egy ilyen fellépés?*
— Hát, valóban nem olcsó mulatság az ilyesmi. A tarifa, úgy fest, hogy egy egésznapos programért 10 000, egy 3 órás vagy annál rövidebb szereplésért 3 000 dollár dukál. Az egyéb költségek (repülőjegy, szállás stb.) természetesen ezen felül jelentkeznek.

— *Honnan volt erre emnyi pénzük?*
— Nos, miután erre egy fillérünk, pontosabban egy centünk sem volt, a meggyőzés, a rábe-

szelés fegyverét vetettük be. A levelek egész sorában azt bizonygattuk, hogy mi milyen kedves emberek vagyunk, hogy itt mennyire szeretik és várják őt, hogy hazánk Kelet-Európa kapuja az általa kifejlesztett módszer előtt stb. Végül is siker koronázta igyekvésünket és a professzor „fellepti díj” nélkül is elfogadta invitálásunkat. Döntésében valószínűleg a TF-es disz doktori cím lehetőségének felvillantása is közrejátszott, hiszen ilyen megtiszteltetésben külföldi egyetem még nem részesítette őt.

— *Közbevetőleg tisztázzuk, hogy mi is a Cooper által kidolgozott és propagált aerob testgyakorlás lényege?*

— Megpróbálhatom definiálni, de talán szerencsésebb lenne, ha magát a professzort szólaltatnánk meg. A *tökéletes közérzet programja* címen magyarul is megjelent — szerintem eddigi legjobb — könyvében így ír: „Az aerob testgyakorlás olyan tevékenységre utal, amely hosszabb időszakon keresztül oxigént igényel, és olyan követelményeket támaszt a szervezettel szemben, hogy az kénytelen javítani saját oxigén-hasznosító kapacitását. Az aerob gyakorlat következtében kedvező változások állnak be a tüdőben, a szívben és a keringési rendszerben. Még konkrétan: az ilyen jellegű rendszeres edzés fokozza a szervezetnek azt a képességét, hogy levegőt juttasson a tüdőbe, illetve onnan levegőt vonjon el; növekszik a teljes vérmennyiség; és a vér alkalmasabbá válik az oxigén-szállításra.

Az aerob gyakorlatok általában olyan állóképességi tevékenységek, amelyek nem igényelnek túl nagy sebességet. Valóban, amikor valakinek különböző aerob gyakorlatokat ajánlok, mindig hangsúlyozom, hogy jobb, ha hosszú, lassú iramú távokat (vagy „LSD-keket” — angolul (L)ong, (S)low (D)istances) tesz meg, mint ha rövid ideig tartó, gyors, robbanékony futást végez.

Mindemellett bármilyen igazán hatásos aerob program magva az egyensúly fenntartásának alapelve. Ezért például a legtöbb embernek „egyensúlyban kell tartania azt a távot” is, amelyet egy-egy gyakorlati szakasz közben megtesz. Újabb kutatások kimutatták, hogy — kivéve, ha valaki maratoni távra vagy más adott versenyre edz — a legjobb a heti futóadag felső határát körülbelül 20–25 kilométerben megállapítani. Az ennél hosszabb összátv nagymértékben megnövelné az izületi és csontsérülések, valamint más betegségek veszélyét; ennél kevesebb viszont nem érné el a kívánt hatást.”

Ehhez még csak annyit tennék hozzá, hogy a hagyományos futáson kívül még harminc egyéb tevékenységre (helyben futás, úszás, kerékpározás stb.) is kidolgozta teszt módszerét.

— *Hogy alakult K. H. Cooper programja?*

— Miután véglegesen igent mondott meghívásunkra, azt gondolta, hogy ha már átruccan Európába, a hivatalos budapesti program előtt — a vele tartó mintegy 50 fős szimpatizáns kom-pániával együtt — turistaként ellátogat Németországba, a Szovjetunióba és Lengyelországba.

A TF nemzetközi testnevelő tanári konferenciáján előadásokat és gyakorlati bemutatókat tart, ismertet az intézetben használt futószalagot s a hozzá kapcsolódó műszereket. A disz-doktorra avatást követő napon a Normafánál rajthoz áll a tiszteletre rendezett tömegfutóversenyen. (Egyik levelében félj-meddig tréfásan azt írta, hogy ő már öreg az ilyesmire, de azért vállalta...)

Itt-tartózkodásának egyik fontos programpontjának tervezzük, hogy dedikálja a fentebb említett s a Medicina kiadó gondozásában újra megjelenő könyvét.

— *Remélem, minden a tervek szerint fog történni, a hírneves professzor kedvező benyomásokkal fog távozni, s maradvány élményeket, hasznos ismereteket fog hátrahagyni hallgatóiban, vendéglátóiban.*

— Bízom benne, hogy így lesz. Remélem, jelenléte tovább fogja növelni nemzetközi tanfolyamunk jó hírét a világon, s látogatásának nyomán még többen kapnak kedvet ahhoz, hogy Cooper professzor módszerével próbálják védeni egészségüket.

—cf—

COOPER-TESTZT (12 perces futás)

Felnőttek

Edzettség	—30 év	30—39 év	40—49 év	50— év
	Férfiak			
igen jó	2800 m	2650 m	2500 m	2400 m
jó	2400 m	2250 m	2100 m	2000 m
kielégítő	2000 m	1850 m	1650 m	1600 m
fogyatékos	1600 m	1550 m	1350 m	1300 m
elégtelen	a fogyatékosnál alacsonyabb méterérték			
	Nők			
igen jó	2600 m	2500 m	2300 m	2150 m
jó	2150 m	2000 m	1850 m	1650 m
kielégítő	1850 m	1650 m	1500 m	1350 m
fogyatékos	1550 m	1350 m	1200 m	1050 m
elégtelen	a fogyatékosnál alacsonyabb méterérték			

Fiatalkorúak

Edzettség	11 év	12 év	13 év	14 év	15 év	16 év	17 év
	Fiúk						
kiváló	2800 m	2850 m	2900 m	2950 m	3000 m	3050 m	3100 m
igen jó	2600 m	2650 m	2700 m	2750 m	2800 m	2850 m	2900 m
jó	2200 m	2250 m	2300 m	2350 m	2400 m	2450 m	2500 m
kielégítő	1800 m	1850 m	1900 m	1950 m	2000 m	2050 m	2100 m
fogyatékos	1200 m	1250 m	1300 m	1350 m	1400 m	1450 m	1500 m
elégtelen	a fogyatékosnál alacsonyabb méterérték						
	Lányok						
kiváló	2600 m	2650 m	2700 m	2750 m	2800 m	2850 m	2900 m
igen jó	2400 m	2450 m	2500 m	2550 m	2600 m	2650 m	2700 m
jó	2000 m	2050 m	2100 m	2150 m	2200 m	2250 m	2300 m
kielégítő	1600 m	1650 m	1700 m	1750 m	1800 m	1850 m	1900 m
fogyatékos	1000 m	1050 m	1100 m	1150 m	1200 m	1250 m	1300 m
elégtelen	a fogyatékosnál alacsonyabb méterérték						

Ismét itthon

Kilenc évi kuvaiti edzősködés után február óta ismét az ELTE testnevelés tanszékén dolgozik Erdélyi György, volt válogatott gerelyhajító.

— *Köztudottan nagyon szeretted Kuvaitban dolgozni. Miért jöttél mégis haza?*

— Idős szüleinknek szüksége van már a segítségünkre. De ezt a kérdést ott is sokan fölítették nekem. Már mindenki ismert, fiatalok és öregek, gazdagok és szegények, s tudták, hogy jól érzem magam közöttük. Ők is szerettek, az edzéseimet sokan látogatták, amikor legkevesebben jöttek, akkor voltak huszonheten.

— *Melyik klubban, s milyen számokra készítettél fel az atlétákat?*

— A Hadsereg Sportszövetség atlétikai vezető edzőjeként minden számmal foglalkoztam.

— *Milyen eredménnyel?*

— Nyolcvanhét válogatottságot, s negyvenkét országos csúcsot értek el tanítványaim. Eredményeiket azonban a nemzetközi élményével összevetni semmiképpen nem szabad, hiszen ilyen éghajlaton készülve a lehetőségeibeknek is nagyon nehéz komoly eredményt elérni.

— *Milyen melegben edzettetek?*

— Mialatt ott voltam, a legmagasabb hőmérséklet árnyékban 53 °C, napon 78 °C volt. De egyébként is rekkenő hőség van ott nyáron. Nem csoda, hogy egyszer a szovjet atléták a 4 órákor kezdődő versenyre nem érkeztek meg, s még 5-kor sem voltak hajlandók a szállodájukból kijönni.

— *Miért nem rendezték később a versenyt?*

— Én is ezt kérdeztem a kuvaitiaktól. Valószínűleg az az oka, hogy esténként vannak a családok összejövetelei, s ez nagyon fontos az ő életükben. Nagyon vendégszeretők, idegeneket is szívesen hívnak meg magukhoz, s ezeket a szokásaikat sokkal fontosabbnak tartják a versenyeknél.

— *Az eredményeket számonkérlik?*

— Sőt, elvárják. Ráadásul kevés az ismeretük a sportról, ezért sokszor egészen naiv elvárásaik vannak. Azt hiszik, ha egyszer valaki valamit elért, azt minden versenyen hozni tudja. Nem érzik a verseny és verseny közötti különbséget sem. Egyébként is állandó javulásra számítanak, s így a rosszabb eredmény előtt értetlenül állnak.

— *Ha nem a nagy eredmény, akkor mi motivált?*

— Semmiképpen nem a pénz. Azért az ember nem marad kinn ennyi ideig. Az volt a célom, hogy szeressék meg a sportot és hogy segítsék abban, hogy maguk vegyék át a külföldi edzők szerepét. Ma már nyolc-tíz tanítványom edzősködik. Tulajdonképpen ugyanazt éreztem, mint annak idején, mikor a TF elvégzése után elmentem tanítani.

— *Akkoriban, 1969-ben kilógtál a sorból, hiszen nem a sportállandó választottad.*

— Meg is váltoltak, hogy nem veszem komolyan a gerelyhajítást. Pedig dehogynem vettem. A nagyszünetben rohantam edzeni, s este a munkám végzetével ismét. De hát én szerettem tanítani. A szakközépiskolában, ahol dolgoztam II szakosztályom volt, s mindegyik eredményes. Ezért azonban

Erdélyi György

rengeteget dolgoztam, s arra vagyok a legbüszkébb, hogy két év után megkaptam a „Testnevelés és a sport kiváló dolgozója” címet. Ilyet azóta sem kapott senki két évvel a főiskola elvégzése után. Ebből a munkából egyébként sokat profitáltam. Az összes sportágba igazi bepillantást nyertem, s megtudtam, hogy miért az atlétika a legfontosabb. Arra is rádőbbsentem, hogy az atlétikus képességek kifejlesztésében mennyire döntő az iskolás kor, s hogy utána már szinte lehetetlen behozni a hátrányt.

— *Miben látod az atlétika színvonalának romlásának okát?*

— Az iskolai testnevelés hiányosságai alapvetőek. Ha minden nap lenne megfelelő színvonalú testnevelés óra, a felbukkanó tehetségek annyian lennének, hogy minden sportágnak bőven jutna belőle. Most azt a kevés tehetséges gyereket elviszik a divatsportágak.

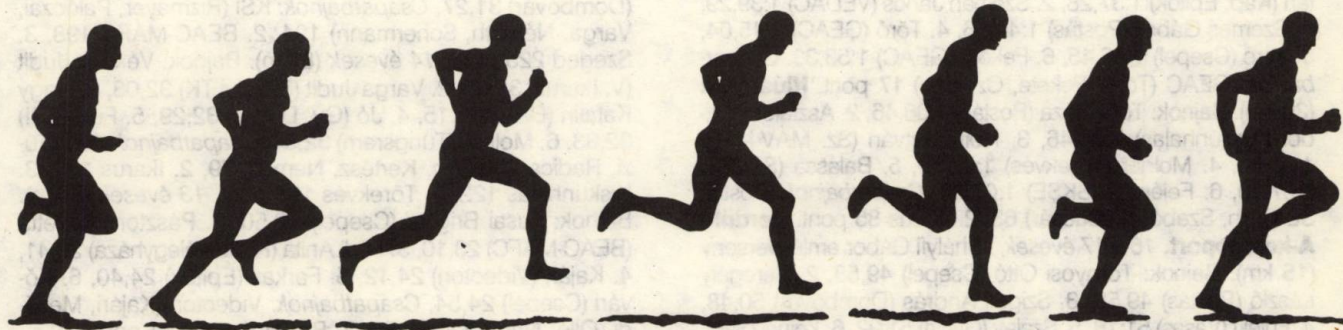
— *Régen sem volt több testnevelés óra.*

— De egyrészt voltak grundok, másrészt törtük magunkat például az utazásért. Ma sokaknak azt mondja az apuka tessék fiam itt a repülőjegy, ne győzőrd magad.

— *Most, hogy hazajöttél, elkezdted az edzősködést is?*

— Eddig még nem, mert „hivatalosan nem volt rá igény”, de el fogom kezdeni. Kimegyek a gyerekversenyekre, s remélem össze tudok verbuválni egy jó kis csoportot, talán találok néhány „halódó” tehetséget.

Mátay Andrea

BAJNOKSÁGOK SOROZATBAN

Papírforma és meglepetések

Népliget, 1990. április 21.

Két héttel az április 7-i dunakeszi mezei OB után azt figyeltük, hogy az azon sikeresen szereplő és most is rajthoz állt fiatal hosszútávfutók hogyan fognak vizsgázni a kismaraton Budapest-bajnokságon, amelyen nyílt jellege miatt a vidékiek is indulhattak. Nos, vegyes benyomásokat szereztünk, papírforma és meglepetések váltogatták egymást. De menjünk sorjában.

A fiúknál a mezei OB 13 éves dobogósai most nem indultak, a 14 és 15 éves bajnokok, Takács Gergely és Németh Nándor azonban ott voltak a rajtnál és a befutóban is, de nem tudtak újból győzni. Helyettük két vidéki futó, Simon Csaba és Imre Péter lett bajnok, a mezei OB-n mindketten egyaránt az ötödik helyen végeztek. A serdülő A-korcsoporthoz versenyeiben, a fiatalon elhunyt Mihályfi Gábor hosszútávfutó emlékére kiírt küzdelemben, a mezei OB két első helyezettjének a távollétében a bronzérmes Seregély László látszott esélyesnek, de a hajrában a csepeli Torniyosi Ottó kis különbséggel megelőzte. Érdekeseen alakult az ifjúsági verseny. A mezei OB első nyolc helyezettje közül négyen is indultak. A salgótarjáni ezüstérmes Csala Attila most feladta, klubtársa, Fejérvári Géza megtartotta hatodik helyét, a hetedik Molnár Tibor előlépett a negyedik helyre, az aranyérmes pedig Tóth Géza, a mezei OB nyolcadikja lett.

A lányoknál két ismétlőt is találunk. Mindkettő csepeli, Tusai Brigitta és Csoszánsszky Szilvia Dunakeszi után a Népligetben is első lett. A 14 éveseknél a mezei bajnok, az ajkai Tóth Marianna most indult, a dunakeszi ezüstérmes Radics Zsuzsa (KSI) most csak 12. lett, a bronzérmes Vékony Judit szerzett bajnokságot. Meglepetés, hogy a Dunakeszin fölényesen győztes 17 éves Tóth Mónikát az akkor hetedik Behán Anikó és ötödik Pásztor Kornélia is megelőzte. Az ifjúsági versenyben viszont a papírforma érvényesült, a mezei OB első két helyezettje távollétében a bronzérmes Simon Lilla nyerte a kismaraton Budapest-bajnokságot.

Sajnos, az 580 induló között nagyon kevés volt az utánpótláskorú, a fiúknál mindössze 11, a lányoknál 12 és a versenyfeladások miatt azok közül is csak heten, illetve nyolcan értek a célba.

FIÚK

Utánpótláskorúak (30 km). Budapest-bajnok: Gergely Zoltán (Kap. Építők) 1:37,28, 2. Szemán János (VEDAC) 1:39,29, 3. Szemes Gábor (Postás) 1:44,56, 4. Törő (GEAC) 1:45,04, 5. Imre (Csepel) 1:46,45, 6. Fekete (GEAC) 1:53,33. **Csapatbajnok:** GEAC (Törő, Fekete, Czinege) 17 pont. **Ifjúságiak** (20 km). Bajnok: Tóth Géza (Postás) 1:06,46, 2. Asztalos Sándor (Kiskunhalas) 1:06,46, 3. Hoffer István (Sz. MÁV-MTE) 1:06,50, 4. Molnár (Törekvés) 1:07,09, 5. Balassa (SZVSE) 1:07,10, 6. Fejérvári (SKSE) 1:07,22. **Csapatbajnok:** Postás SE (Tóth, Szabó, Klobucsár) 63, 2. Ikarus 85 pont. **Serdülő A-korcsoporth.** 16–17 évesek, Mihályfi Gábor emléktverseny (15 km). Bajnok: Torniyosi Ottó (Csepel) 49,58, 2. Seregély László (Postás) 49,59, 3. Szigeti András (Dombóvár) 50,48, 4. Füleki (Vasas) 51:18, 5. Szalay (Gyula) 51,22, 6. Zolnai (Salg.

Öblös) 51,28. **Csapatbajnok:** Postás SE (Seregély, Palócz, Fehér, Matuka) 56, 2. Videoton 59, 3. Békéscsabai Előre Spartacus 61, 4. Dombóvár 76, 5. KSI 147, 6. Csepel 149 pont.

Serdülő B-korcsoporth. 15 évesek (10 km). Bajnok: Imre Péter (MVSC) 33,51, 2. Nagy László (Építők) 34, 03, 3. Németh Nándor (Dombóvár) 34,15, 4. Tőke (KSC) 34,30, 5. Cserta (Bp. Honvéd) 35,48, 6. Boross (BEAC-MAFC) 35,51. **Csapatbajnok:** BEAC-MAFC (Boross, Berecz, Stefán, Tuska, Zsigó) 98, 2. KSI 137, 3. TBSC 154, 4. Építők SC 156 pont. 14 évesek (10 km). Bajnok: Simon Csaba (Videoton) 32,05, 2. Márta Tibor (V. Ikarus) 35,40, 3. Vörös Márton (BEAC-MAFC) 35,53, 4. Takács (KSI) 36,04, 5. Marton (PMTE) 36,14, 6. Török (Gyula) 36,32. **Csapatbajnok:** KSI I. (Takács, Simon, Juhász, Csépfai, Csatlós) 101, 2. TBSC 140, 3. Törekvés 194, 4. Csepel 210, 5. KSI II. 244 pont. 13 évesek (6 km). Bajnok: Bozán Károly (CVSE) 21,57, 2. Szabó József (Ú. Dózsa) 22,04, 3. Juhász Zoltán (KSI) 22,21, 4. Dörnyei (V. Ikarus) 22,25, 5. Szmolinka (KSI) 22, 41, 6. Szántó (Bp. Honvéd) 22,50. **Csapatbajnok:** KSI (Juhász, Szmolinka, Radákovics, Vizsai, Rónyai) 49, 2. Videoton 74, 3. V. Ikarus 91, 4. BEAC-MAFC 135, 5. Csepel 139, 6. BKV Előre 206 pont.

LÁNYOK

Utánpótláskorúak (20 km). Bajnok: Greorits Bea (Szhelyi TK) 1:15,42, 2. Forgách Ágnes (Gyula) 1:18,50, 3. Suhai Noémi (Szhelyi TK) 1:21,37, 4. Horváth (Szhelyi TK) 1:23,36, 5. Lukács (Szhelyi TK) 1:27,15, 6. Fa (Szhelyi TK) 1:28,26. **Csapatbajnok:** Szombathelyi TK I. (Greorits, Suhai, Horváth) 8, 2. Szombathelyi TK II. 18 pont. **Ifjúságiak** (15 km). Bajnok: Simon Lilla (SKSE) 58,56, 2. Merényi Tímea (Bp. Honvéd) 1:00,37, 3. Szászi Beáta (Testvériség) 1:01,49, 4. Tóth (Bp. Honvéd) 1:03,11, 5. Kelecsényi (BEAC-MAFC) 1:07,00, 6. Zavodszky (BEAC-MAFC) 1:07,30. **Csapatbajnok:** Bp. Honvéd (Merényi, Tóth, Takács) 13, 2. BEAC-MAFC 24 pont. **Serdülő A-korcsoporth** (10 km). Bajnok: Behán Anikó (Salg. Öblös) 37:10, 2. Pásztor Kornélia (Debreceni SI) 37,18, 3. Tóth Mónika (Csepel) 37,44, 4. Németh (Spartacus) 38,09, 5. Denczinger (Kiskunhalas) 38,33, 6. Nagyágyi (MEDOSZ) 38,56. **Csapatbajnok:** BEAC-MAFC (Jakab, Szekeres, Dabi, Farkas) 103, 2. Bp. Honvéd 103, 3. Postás SE 165 pont.

Serdülő B-korcsoporth. 15 évesek (8 km). Bajnok: Csoszánsszky Szilvia (Csepel) 29,55, 2. Fekete Andrea (Dunaújváros) 30,12, 3. Szabó Zsuzsa (Csepel) 30,22, 4. Rieger (Csepel) 31,11, 5. Bujdosó (Dombóvár) 31,26, 6. Somogyi (Dombóvár) 31,27. **Csapatbajnok:** KSI (Rizmayer, Palóczai, Varga, Németh, Schermann) 124, 2. BEAC-MAFC 198, 3. Szeged 225 pont. 14 évesek (8 km). Bajnok: Vékony Judit (V. Ikarus) 32,00, 2. Varga Judit (Szhelyi TK) 32,03, 3. Nagy Katalin (DAC) 32,15, 4. Jó (Gy. Dózsa) 32,29, 5. Füzi (KSI) 32,33, 6. Molnár (Tungsram) 32,57. **Csapatbajnok:** KSI (Füzi, Radics, Németh, Kertész, Nemes) 79, 2. Ikarus 120, 3. Kiskunhalas 122, 4. Törekvés 168 pont. 13 évesek (6 km). Bajnok: Tusai Brigitta (Csepel) 22,50, 2. Pásztor Nikolett (BEAC-MAFC) 23,10, 3. Földi Anita (Kiskunfélegyháza) 23,41, 4. Kajári (Videoton) 24,12, 5. Farkas (Építők) 24,40, 6. Kővári (Csepel) 24,54. **Csapatbajnok:** Videoton (Kajári, Meződi, Ollé, Nagy, Orsin) 54, 2. Bp. Honvéd 114 pont.

Szabó Andrea 10 km-en is a legjobb ifjúsági eredményt érte el

Miskolc, 1990. április 29.

A múlt évben rendszeresített bajnokságot idén is Miskolcon rendezték meg, a hideg, szeles időben is jó eredménnyel. A 18 éves Szabó Andrea, aki április 8-án Békéscsabán az 5 km-es távon már teljesítette az idei ifjúsági vb-re megállapított kiküldetési szintet a legjobb ifjúsági eredménnyel, most a hosszabb távon is megjavította az általa tartott eddigi legjobb ifjúsági eredményt.

FÉRFIAK

Ifjúságiak (20 km). Bajnok: Tamics István (Haladás VSE, edző: Domján Miklós) 1:35,26, 2. Draskóczy Gábor (DVTK) 1:37,07, 3. Csobán László (SZVSE) 1:37,59, **Serdülők** (15

km). Bajnok: Ozsváth Gábor (Testvériség, edző: Kéri Ferenc) 1:10,46, 2. Demeter Zsolt (KBSK) 1:12,32, 3. Kárpáti Tibor (KBSK) 1:13,53,

NŐK

Ifjúságiak (10 km). Bajnok: Szabó Andrea (Békéscsabai Előre Spartacus, edző: Tóth Sándor) 48,49, legjobb országos ifjúsági eredmény (régi: 50,24, Szabó Andrea, 1989), 2. Szászi Beáta (Testvériség) 52,09, 3. Nagy Etelka (DVTK) 52,39, **Serdülők** (8 km). Bajnok: Puskás Éva (Bp. Honvéd, edző: dr. Urbán Ákos) 41,40, 2. Krajcsó Mónika (Békéscsabai Előre Spartacus) 42,19, 3. Varga Ildikó (DVTK) 43,04,

Utánpótlás és ifjúsági 10 000 méteres OB

Káldy és az ifjúsági világbajnokságra jelöltek máris jó formában

Budapest, Tüzér u. 1990. május 5.

A verseny elején feltámadt a szél, eleredt az eső, úgyhogy az első számban az ifjúsági nők még felázott pályán futottak. Ennek figyelembevételével igen jó időt futott a hatalmas előnnyel győztes Javos Anikó, eredménye biztató az ifjúsági vb-re. A másik ifjúsági bajnok, Balázs Dénes is biztosan győzött a hajrában, ő elsősorban 1500 méterre készül. A két ifjúsági mezei bajnok, Pocsai Zoltán harmadik, Filei Henriett negyedik lett. Az utánpótlás-bajnokságot a nőknél Simkó Gabriella nyerte, aki idén igazolt át az Építőkől Diósgyőrbe. A viadal legjobb eredményét a férfi 10 000 méter hozta. Az utánpótláskorúakkal együtt, a MASZ együttes indítással lehetőséget adott a legjobb felnőtt futóknak is az indulásra. A késő estébe hajló küzdelemre már elállt a szél és az eső, de a pálya még egy kicsit vizes volt. A 26 fős mezőnyből egy négyes boly (Káldy, Markó, Sági és Kadlót) vált ki és együtt haladtak egészen 5000 méterig (14,32). Ekkor az utánpótlás-bajnokságot védő Káldy Zoltán beleerősített, szétrobbantotta a mezőnyt és előnyét fokozatosan növelve, az idénykezdethez képest máris biztató teljesítményt nyújtott. Jellemző, hogy a táv második felét erősebben tette meg, hiszen a második 5 km-en lényegesen jobb részidőt (14:18,88) futott, mint az első 5 km-en. Rajta kívül még hatan értek a célba 30 percen belül, köztük Banai Róbert, az erre a távra csak kirándult középtáv-futó bajnok.

FÉRFIAK

Utánpótlás Bajnok: Káldy Zoltán (Ú. Dózsa, edző: Csoma Ferenc) 28:50,88, 2. Sági Ferenc (Sz. MÁV-MTE) 29:11,55, 3. Vajkovics Károly (Honvéd Zalka) 30:00,43, 4. Kliszek (Ú. Dózsa) 30:09,15, 5. Ger-

gely (Kap. Építők) 30:18,11, 6. Vörös (Ú. Dózsa) 30:40,39, **Ifjúságiak** (Simon Dénes által felajánlott vándordíj). Bajnok: Balázs Dénes (SKSE, edző: Máthé Csaba) 31:38,87, 2. Hoffer (Sz. MÁV-MTE) 31:40,27, 3. Pocsai Zoltán (GEAC) 31:43,02, 4. Fejérvári (SKSE) 31:43,03, 5. Telek (Kiskunhalas) 31:44,14, 6. Bartyik (Bcsabai Előre Sp.) 31:53,24,

NŐK

Utánpótlás. Bajnok: Simkó Gabriella (DVTK, edző: Szekeres János) 35:30,51, 2. Dóczi Éva (VEDAC) 35:45,00, 3. Horváth Mariann (VEDAC) 36:12,34, 4. Hédai (Építők) 36:58,50, 5. Forgách (Gyula) 38:12,40, 6. Majzer (Kap. Építők) 38:42,34, **Ifjúságiak.** Bajnok: Javos Anikó (Videoton, edző: Hirth Károly és Barnaki Ferenc) 35:38,46, 2. Kovács Gyöngyi (NYVSSC) 38:03,45, 3. Solymosi Ildikó (VEDAC) 38:05,31, 4. Filei (Spartacus) 39:07,55, 5. Simon (SKSE) 39:11,23, 6. Stiglicz (VEDAC) 39:32,66,

Meghívásos 10 000 m

FÉRFIAK

1. Káldy Zoltán (Ú. Dózsa) 28:50,88, 2. Markó György (DVTK) 29:10,21, 3. Sági Ferenc (Sz. MÁV-MTE) 29:11,55, 4. Kadlót (SKSE) 29:12,65, 5. Banai (Ú. Dózsa) 29:33,00, 6. Bók (Kap. Építők) 29:45,65, 7. Jáger (DVTK) 29:47,90, 8. Vajkovics (Honvéd Zalka) 30:00,43,

NŐK

1. Földingné Nagy Judit (Gy. Dózsa) 33:38,80, 2. Ágoston Zita (Bp. Honvéd) 34:22,18, 3. Simkó Gabriella (DVTK) 35:30,51, 4. Dóczi (VEDAC) 35:45,00, 5. Horváth (VEDAC) 36:12,34, 6. Hédai (Építők) 36:58,50, Brutóczy Judit (BVSC-Eszterika) feladta.

Idén is a Testnevelési Egyetem a legeredményesebb

Budapest, 1990. május 19–20.

Az idei egyetemi és főiskolai OB-n, akárcsak az előző években a Testnevelési Egyetem volt a legeredményesebb, most is főlényesen nyerte a pontversenyeket. Az eredmények átlagos szinten mozogtak, közülük csak öt emelkedett a junior elsőosztályú szint fölé. A legjobb férfi és női versenyzőnek járó díjat Amadou Bailo és Borsos Bernadett kapta, Kalamár Andrea, Nagy Ákos és Cseresnyés Ferenc teljesítménye érdemelt még figyelmet.

FÉRFIAK

100 m. Bajnok: Juhász István (TF) 11,00, 2. Vernon Gardiner (Bp. Semmelweis Orvostudományi Egyetem) 11,05, 3. Bertók Gyula (Nyíregyházi Tanárképző Főiskola) 11,20 (1,81 m-es hátszél). **200 m.** B.: Bertók Gyula 22,48, 2. Kis-Molnár Gábor (Kecskeméti Kertészeti Főisk.) 22,53, 3. Vernon Gardiner 22,78 (2 m-es ellenszél). **400 m.** B.: Amadou Bailo (Gödöllői Agrártudományi Egy.) 47,78, 2. Bertók Gyula 49,08, 3. Németh Zoltán (Gödöllői Agrártud. Egy.) 49,14, **800 m.** B.: Gyimes Zsolt (TF) 1:55,91, 2. Horváth Csaba (Veszprémi Vegyipari Egy.) 1:56,64, 3. Ráczkevy Miklós (Szegedi Tanárképző Főisk.) 1:58,27, **1500 m.** B.: Kliszek Tamás (Bp. Ybl Miklós Műszaki Főisk.) 3:55,61, 2. Horváth Sándor (Debreceni Kossuth Lajos Tud. Egy.) 4:03,28, 3. Illés Árpád (Debreceni Orvostud. Egy.) 4:04,14, **5000 m.** B.: Kliszek Tamás 14:33,82, 2. Jáger Péter (Nyíregyh. Tanárképző Főisk.) 14:45,65, 3. Makra Zsigmond (Bp. Műszaki Egy.) 15:14,51, **110 gát.** B.: Róth Zoltán (TF) 15,42, 2. Gerendeli Gábor (Szegedi TK) 15,71, 3. Gömböcz Endre (Szombathelyi TK) 16,13 (2,08 m-es ellenszél). **400 gát.** B.: Csizsár Zsolt (Pécsi Műszaki Főisk.) 53,63, 2. Tóth Sándor (Debreceni TK) 54,92, 3. Gömböcz Endre 55,80, **3000 akadály.** B.: Ráczkevy Miklós (Szegedi TK) 9:39,75, 2. Szilágyi László (Szegedi Kertészeti Főisk.) 9:46,59, 3. Törő Lajos (Gödöllői Agrártud. Egy.) 10:14,17, **5 km gyaloglás.** B.: Gergely Zoltán (ELTE) 21:47,7, 2. Buzai Zsolt (Gödöllői Agrártud. Egy.) 21:48,8, 3. Homoki István (Bp. Műszaki Egy.) 23:13,0, **4 x 100 m.** B.: Nyíregyházi TK (Bertók, Gulyás, Nagy, Görög) 43,29, 2. TF 43,73, 3. Debr. Kossuth Tud. Egy. 44,15, **4 x 400 m.** B.: Gödöllői Agrártud. Egy. (Buchera, Németh, Bailo, Odor) 3:22,06, 2. TF 3:23,42, 3. Bp. Közgazdaságtud. Egy. 3:23,72, **Magas.** B.: Tresch András (Bp. Műszaki Egy.) 210, 2. Bese Benő (TF) 210, 3. Bános Csaba (Bp. Műszaki Egy.) és Manninger Marcell (Bp. Műszaki Egy.) 195–195, **Rúd.** B.: Ollári Béla (TF) 440, 2. Klinkó Attila (TF) 420, 3. Cséfalvai Attila (TF) 410, **Távol.** B.: Ébert Zoltán (TF) 740, 2. Marik Balázs (Szegedi TK) 733, 3. Horváth Gyula (Pécsi Tud. Egy.) 693, **Hármas.** B.: Rittler Gábor (Pécsi Tud. Egy.) 14,94, 2. Kovács Ist-

ván (ELTE) 14,46, 3. Kurdi Péter (ELTE) 14,37, **Súly.** B.: Benczenleitner Ottó (TF) 14,28, 2. Bácsalmási Antal (Szegedi Orvostud. Egy.) 13,79, 3. Péntes Tamás (Bp. Állatorvostud. Egy.) 13,67, **Diszkosz.** B.: Nagy Ákos (TF) 54,98, 2. Benczenleitner Ottó 50,22, 3. Péntes Tamás 43,80, **Gerely.** B.: Cseresnyés Ferenc (Szegedi TK) 66,08, 2. Óz Tamás (Bp. Műszaki Egy.) 63,04, 3. Köhler Péter (Szegedi TK) 56,44, **Kalapács.** B.: Benczenleitner Ottó (TF) 48,72, 2. Belkovic Attila (TF) 26,94, 3. Gombos Csaba (TF) 25,50, **Tízpróba.** B.: Kovács István (TF) 6686 pont, 2. Mészáros Róbert (TF) 6611, 3. Vismeg István (TF) 6505 pont.

A férfi pontverseny végeredménye: 1. TF 130, 2. Szegedi TK 43, 3. Nyíregyházi TK 32 pont.

NŐK

100 m. Bajnok: Máday Mónika (Nyíregyházi TK) 12,40, 2. Antók Zsófia (TF) 12,46, 3. Kultsár Gyöngyi (Mozgássérültek Nevelőképző Intézete) 12,85, (1,89 m-es hátszél). **200 m.** B.: Máday Mónika 25,00, 2. Antók Zsófia 25,29, 3. Kultsár Gyöngyi 25,65, **400 m.** B.: Fogarassy Katalin (Nyíregyházi TK) 57,04, 2. Endes Györgyi (Debreceni Orvostud. Egy.) 58,28, 3. Kultsár Gyöngyi 59,65, **800 m.** B.: Fogarassy Katalin 2:13,01, 2. Dér Andrea (Pécsi Tud. Egy.) 2:15,46, 3. Csavajda Andrea (TF) 2:24,78, **1500 m.** B.: Oláh Katalin (TF) 4:39,31, 2. Dér Andrea 4:42,90, 3. Gál Ilona (Nyíregyházi TK) 4:50,15, **100 gát.** B.: Kalamár Andrea (TF) 14,03, 2. Bokor Edina (TF) 14,96, 3. Tóth Angéla (TF) 15,27 (3,27 m-es hátszél). **5 km gyaloglás.** B.: Váradi Ibolya (Debreceni Tud. Egy.) 24:08,3, 2. Zsuffai Klára (ELTE) 25:48,0, 3. Fertály Zita (ELTE) 26:17,5, **4 x 100 m.** B.: TF (Kalamár, Gáspár, Szilágyi, Antók) 48,81, 2. Nyíregyházi TK 49,33, 3. Szegedi TK 49,91, **Magas.** B.: Bölöni Eszter (Bp. Közg. Tud. Egy.) 179, 2. Szikszai Ágnes (TF) 173, 3. Ladányi Andrea (Debreceni Orvostud. Egy.) 173, **Távol.** B.: Borsos Bernadett (Szegedi TK) 583, 2. Karczag Ildikó (TF) 536, 3. Kuris Judit (ELTE) 533, **Súly.** B.: Kovács Emília (TF) 13,29, 2. Polgár Andrea (TF) 12,03, 3. Urbancsok Zsuzsanna (Szegedi TK) 10,82, **Diszkosz.** B.: Polgár Andrea (TF) 43,66, 2. Kovács Emília 37,86, 3. Frigyesi Ingrid (TF) 37,84, **Gerely.** B.: Koczka Anikó (TF) 49,16, 2. Kunos Margit (Szegedi TK) 44,40, 3. Hadházi Tímea (Debreceni Tud. Egy.) 42,40, **Hétpróba.** B.: Borsos Bernadett 5084, 2. Körmendi Katalin (Gödöllői Agrártud. Egy.) 4183, 3. Tillai Katalin (Pécsi Tud. Egy.) 3971 pont.

A női pontverseny végeredménye: 1. TF 118, 2. Nyíregyházi TK 37, 3. Szegedi TK 34 pont.

Az összesített pontverseny végeredménye: 1. TF 248, 2. Szegedi TK 77, 3. Nyíregyházi TK 69 pont.

Válogattak a dobóviadalra

Nyíregyháza, 1990. május 12.

A május 27-i southamptoni válogatott dobóviadalra a MASZ a nyíregyházi verseny dobószámaiban válogatott, azaz, hogy a számonként első két-két helyezett kerül a csapatba. A teljes élgárda indult, csak a mérnöki munkája miatt külföldön tartózkodó gerelyhajító Bareith Attila hiányzott — és a várakozásnak megfelelő, az első két helyen vitát kizáró sorrendek alakultak ki. A kiegyenlített erőviszonyokat mutatja, hogy két számban a győztes (dr. Ladányi és Honti) utolsó, Ficsor pedig ötödik kísérletével került az élre. A szépen díjazott versenyben a dobógyőztesek a kitűzött szint teljesítéséért 5000-tól 10 000 forintig terjedő pénzdíjakat vehettek át. A legjobb eredmény eléréseért Gécsek ezenkívül egy színes televíziót is kapott.

Az egyéb számokban nem akadt kiemelkedő eredmény. Az új női számban, a hármasugrásban Vanyek Zsuzsa utolsó ugrásával eddigi legjobb eredményét (13,06 méter) javította meg.

Dobószámok

FÉRFIAK

Súly: 1. dr. Ladányi Zsigmond (Szeged) 17,97, 2. Kóczián Jenő (DVTK) 17,74, 3. Rajniczer Lajos (Szeged) 17,65, 4. Szabó L. (Velenice-Tours) 17,22, 5. Ficsor (NYVSSC) 16,39, 6. Horváth A. (Haladás VSE) 16,01, **Diszkosz:** 1. Ficsor József (NYVSSC) 61,22, 2. Horváth Attila (Haladás VSE) 61,06, 3. Holló Csaba (Postás) 54,68, **Gerely:** 1. Honti Gábor (Csepel) 71,98, 2. Knausz Ferenc (Gy. Dózsa) 70,94, 3. Gonda András (DMTE) 68,34, 4. Stefán (NYVSSC) 67,90, 5. Palotai (Testvériség) 65,46, 6. Erdei (DSI) 62,90, **Kalapács:** 1. Gécsek Tibor (Haladás VSE) 78,08, 2. Vida József (Haladás VSE) 75,56, 3. Vörös Sándor (Testvériség) 74,00, 4. Sinka (Építők) 73,52, 5. Sztítás (Haladás VSE) 67,94, 6. Fábán (Haladás VSE) 66,94.

NŐK

Súly: 1. Horváth Viktória (Testvériség) 16,32, 2. Stefanovics Mónika (Haladás VSE) 15,93, 3. Elekes Tünde (Spartacus) 14,64, 4. Kovács E. (TFSE) 13,51, **Diszkosz:** 1. Herczeg Ágnes (Vasas) 57,66, 2. Pallay Sándorné (DVTK) 54,14, 3. Tóthné Csöke Katalin (Testvériség) 51,46, 4. dr. Kertész (SZVSE) 49,68, 5. Stefanovics (Haladás VSE) 49,28, **Gerely:** 1. Hartai Katalin (Bp. Honvéd) 62,12, 2. Malovecz Zsuzsa (NYVSSC) 60,24, 3. Koczka Anikó (TFSE) 55,24, 4. Vetési (Sz. MÁV-MTE) 50,88, 5. Zsigmond (Testvériség) 50,48, 6. Budavári (Sz. MÁV-MTE) 49,30.

Egyéb számok

FÉRFIAK

100 m: Rozman (SKSE) 11,03, **400 m:** Borsos (MTK-VM) 48,86, Bekecs (B NYVSSC) 49,30, **1500 m:** Balázs (SKSE) 4:03,7, **110 gát:** Téglási (NYVSSC) 15,24, **4 x 100 m:** NYVSSC 42,98, **Hármas:** Bobkov (Ungvár) 15,17.

NŐK

100 m: Máдай (NYVSSC) 12,25, **400 m:** Máдай 56,85, **800 m:** Todorán (NYVSSC) 2:10,98, Hédai (Építők) 2:12,60, **100 gát:** Csapó (DMTE) 14,85, Gönczi (NYVSSC) 15,13, **4 x 100 m:** DMTE-DSI 48,45, NYVSSC 48,94, **Magas:** Virost (NYVSSC) 170, **Távol:** Senczi (NYVSSC) 597, **Hármas:** Vanyek (Építők) 13,11, Senczi (NYVSSC) 12,71.

dr. Ladányi Zsigmond

Hartai Katalin

Hatezres részvételi csúcs

Kaposvári győztesek: Gergely Zoltán és Farkas Ágota —
Tolókocsisok az élen - Hátrafelé is lehet futni

Budapest, 1990. május 13.

Amikor Rózsavölgyi István, olimpiai bronzérmes, egykori világcúscsústartó atlétánk elindította a rajthoz felsorakozó hatalmas tömeget, azonnal érezni lehetett, hogy idén részvételi csúcs született. Ezt azután a számok is igazolták. Még soha ennyien nem indultak az IBUSZ maratonin, mint idén, 22 országból mintegy hatezer futó, a legfiatalabbaktól a legidősebbekig bezárólag.

A rajt után negyedórával később kezdődött a futók beáramlása a Népstadionba, ahol két cél fogadta az érkezőket. Először a 14 éves aluliaknak rendezett és 5 km-esnek jelzett „maratonka” résztvevői futottak be a 200-as rajtnál felállított célba, bár a táv az időeredmények alapján rövidebb lehetett. Utána változott a kép. A másik célba, az eredeti célnál felállított kordonba özönlöttek egymás után a minimaratonisták, a 18 éves aluli versenyzők. Ezekről a futamokról csak a legjobbak neveit jegyezték fel, rajtlistát nem készítettek, eredménylistát nem adtak ki, becslések szerint mintegy négyezren teljesítették a távot.

Vissza újból a 200-as rajthoz. Egymás után érkeztek a 20 km-es távot, a félmaratont lefutók, élükön a „menőkkel”, akik közül Földingné Nagy Judit, a Vivicitta győztese, sorrendben harmadszor nyerte ezt a távot. Az eredménylista 869 befutót tüntetett fel.

A zárószám, a maratoni befutójához, a 10 km-es célhoz kellett visszasietni. Tanácsosnak bizonyult iparkodni, mert messze az 1089 fős mezőny előtt a 35 éves heidelbergi Wolfgang Petersen kerekedett be elsőnek.

— *A hosszabbakra csak ki-kirándulok, szívesebben versenyzek rövidebb távokon, a 400 métert 57 másodperc alatt teljesítettem. Ennél a mostani eredményemnél van jobb időm is, 1 óra 46 perc a csúcsum. Először vagyok Pesten, de remélem, hogy nem utoljára, mert még csak a verseny útvonalát láttam —* magyarázta a nyugatnémet versenyző.

Petersen után Urbancsok György, az eddigi legjobb magyar eredménnyel, majd a tavaly győztes tolókocsis, a csehszlovák Karel Boura ért a célba.

Több mint egy perccel később tűnt fel a 22 éves kaposvári Gergely Zoltán, aki 35 km-nél előzte meg az addig vezetőt, de a végére nagyon elfáradt Markó Györgyöt, az idei magyar mezei bajnokot.

Kaposvári siker született a nőknél is: Farkas Ágota megismételte az 1986. és 1988. évi IBUSZ-maratonin aratott győzelmét.

De a versenynek még nem volt vége. Várni kellett a 187-es rajtszámú Yves Polra, aki francia honfitársa, Daniel Billon (188-as rajtszám) kíséretében, hátrafelé futva tette meg a távot és 3 óra 57 perc 24 másodperces idejével majdnem megjavította a Rekordok Könyvében szereplő 3 óra 57 perces világcúscsot.

És amit még meg kell említeni: a verseny gazdag díjazását. Az első három férfi maratonista 5—3—2 ezer nyugatnémet márkát kapott és ezenkívül se szeri, se száma nem volt a különböző ajándékoknak és tiszteletdíjaknak.

Maratoni

FÉRFIAK

1. Gergely Zoltán (Kap. Építők) 2:19,56, 2. Markó György (DVTK) 2:23,38, 3. Kófiás László (Szekezsárd) 2:24,33, 4. Breda (olasz) 2:28,04, 5. Szabó Z. (Építők) 2:30,10, 6. Cuniasco (olasz) 2:32,56, 7. Guljás (Hala-dás VSE) 2:33,11, 8. Bók (Kap. Építők) 2:34,45, 9. Grodzitsky (szovjet) 2:38,24, 10. Riani (szovjet) 2:38,42, 11. Szilagy (Bosabai Eldre Sp.) 2:39,00, 12. Törő (GEAC) 2:40,58, Tolókocsisok: 1. Wolfgang Petersen (nyugatnémet) 1:48,24, 2. Urbancsok György 2:11,38, 3. Karel Boura (csehszlovák) 2:18,15, 4. Legeza György 2:55,28,

NŐK

1. Farkas Ágota (Kap. Építők) 2:58,26, 2. Vass Márta (Építők) 3:00,04, 3. Horváth Emőke (BVSC-Eszterika) 3:01,23, 4. Kasztirli (görög) 3:02,07, 5. Majzer (Kap. Építők) 3:11,59, 6. Sztotiriadu (görög) 3:12,35, Tolókocsisok: 1. Hegedűs Andrea 3:15,58,

Félmaratoni (kb. 20 km)

FÉRFIAK

1. Jáger Péter (DVTK) 1:01,15, 2. Nemes-Nagy Tibor (SZVSE) 1:01,30, 3. Viagyimir Zatirov (szovjet) 1:04,02, 4. Kolak (csehszlovák) 1:04,18, 5. Szűcs A. (Építők) 1:04,40, 6. Tóth L. (Bp. Honvéd) 1:04,45, 7. Lanicek (csehszlovák) 1:04,46, 8. Goldammer (keletnémet) 1:05,34,

NŐK

1. Földingné Nagy Judit (Gy. Dózsa) 1:14,17, 2. Fehér Enikő (Gyöngyös) 1:15,04, 3. Zsilák Ilona (BVSC-Eszterika) 1:17,02, 4. Oláh (BEAC-MAFC) 1:21,12, 5. Hegedűs E. (Oxigén) 1:23,46, 6. Suhai (BDTF) 1:24,08,

Minimaratoni (kb. 10 km)

FIÚK

1. Pocsai Zoltán 29,46, 2. Tóth Géza 30,17, 3. Tölgyesi Balázs 30,46, 4. Werner 31,55, 5. Hoffer 32,08, 6. Fejérvári 32,21,

LÁNYOK

1. Tóth Mónika 36,22, 2. Jakab Ágnes 37,36, 3. Gyövrári Éva 38,50, 4. Vajda 39,25, 5. Szabó Z. 41,05, 6. Katona 41,08,

Maratonka (kb. 5 km)

FIÚK

1. Szőrényi András 14,04, 2. Ambrus Ákos 14,22, 3. Marton László 14,26,

LÁNYOK

1. Pásztor Nikolett 16,00, 2. Kálovics Anikó 16,10, 3. Szabó Mária 16,16

IBUSZ Maraton rajt

Nem éltek a versenyzési lehetőséggel

Budapest, 1990. május 19–20.

A hagyományoknak megfelelően, a szövetség ebben az évben is lehetőséget adott atlétáinknak, hogy az egyetemi és főiskolai OB keretében, annak időrendjéhez igazodóan, a hosszabb távok kivételével, meghívásos versenyen indulhassanak. Nagyon kevés atléta állt rajthoz és közülük is csak a kalapácsvető Vörös Sándor ért el elsőosztályú eredményt. A többpróbázók viszont szép számmal jelentek meg, de idei felkészülési tervüknek megfelelően csak az első napi számokat teljesítették. Szabó Dezső és Munkácsi Sándor nagyon biztatónan mozgott és igen jó részeredményeket értek el.

FÉRFIAK

100 m: 1. Schreiber (Bp. Honvéd) 11,32 (1,08 m-es ellenszél). **200 m:** 1. Karaffa (Bp. Honvéd) 21,87 (1,1 m-es hátszél). **400 m:** 1. Karaffa 47,91, 2. Borsos (MTK-VM) 48,79, 3. Bekecs (NYVSC) 49,18, **1500 m:** 1. Balázs (SKSE) 3:55,13, **110 gát:**

1. Daragó (BEAC-MAFC) 14,84 (2,08 m-es ellenszél). **Ma-gas:** 1. Ecseri (Csepel) 200. **Távol:** 1. Bagi (Bp. Honvéd) 732. **Rúd:** 1. Balogh (Ú. Dózsa) 500. **Kalapács:** 1. Vörös (Testvériség) 76,42, **Tízpróba** (öt szám után): 1. Szabó D. (Ú. Dózsa) 4132 pont (11,05, 728, 13,40, 204, 48,83), 2. Munkácsi (Ú. Dózsa) 3950 (11,14, 732, 12,47, 192, 48,97), 3. Szloboda (Testvériség) 3711 (11,50, 684, 12,71, 195, 50,90), 4. Fábián (Ú. Dózsa) 2201 (11,24, 680, 12,33, nem folytatta).

NŐK

100 m: 1. Ács (ZTE-Építők) 12,01 (1,8 m-es hátszél). **200 m:** I. futam: 1. Szabó E. (Szeged) 25,12, 2. Fodor (BKV Előre) 25,14 (2,6 m-es ellenszél). II. futam: 1. Kozáry (ZTE-Építők) 23,86, 2. Ács 24,30 (0,5 m-es hátszél). **400 m:** 1. Kozáry 53,78, 2. Erdélyi (Videoton) 54,81, **Magas:** 1. Fazekas (Bp. Honvéd) 173, **Diszkosz:** 1. Tóthné-Csőke (Testvériség) 55,20, 2. Lipi (Testvériség) 50,04, **Gerely:** 1. Zsigmond (Testvériség) 50,30, **Hétpróba** (négy szám után): 1. Bálint Z. (Csepel) 3347 pont (13,97, 168, 12,04, 25,18).

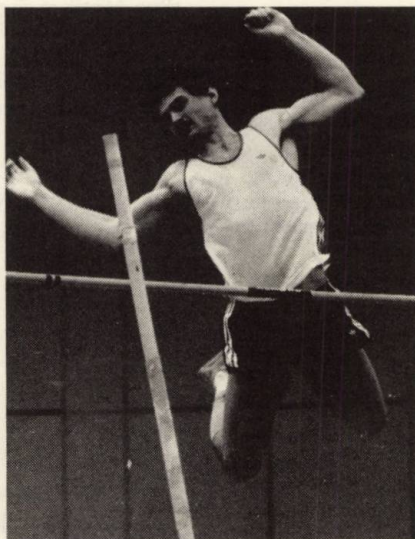
Májusi hírcsokor

● **Miami.** Bagyula István rúdugrócsúcs-tartónk, aki a télen fedettpályán 570 cm-re javította a magyar csúcsot, első szabadtéri amerikai versenyén 550 cm-es ugrással győzött.

● **Rehlingen.** A szombathelyi kalapácsvetők közül a csúcstartó Gécsek Tibor 78,12 m-es, Vida József 74,98 m-es eredményt ért el. Gécsek Tibor tehát a tavalyi legjobbjánál (77,30 méter) már most nagyobbbat dobott. Eredménye centiméterre pontosan annyi, mint amennyivel a múlt évben Vida József vezette a ranglistát.

● **Nyíregyháza.** Ficsor József, a hazaiak diszkoszvetőbajnoka 65,06 méteres dobásával négy centiméterre megközelítette a múlt évben elért 65,10 m-es egyéni legjobbját. Utána Újpesten 63,80 m-es dobással győzött, tehát változatlanul jó formában van, mögötte 63,16 m-rel második a szombathelyi Horváth Attila lett.

● **Budapest, Tüzér u.** A MASZ meghívásos gyaloglóversenye. **Nők.** 5 km: 1. Szabó Andrea (Bcsabai Előre Sp.) 23:20,9, országos ifjúsági csúcs (régi: 23:43,8, Szabó Andrea, 1989), 2. Ilyés Ildikó (Bcsabai Előre Sp.) 23:21,9, 3. Szászi Beáta (Testvériség) 24:04,9, **Férfiak.** 10 km: 1. Kirszt Károly (KBSK) 45:28,2. Az ifjúsági vb-re készülő 18

Bagyula István

éves Szabó Andrea, az áprilisi 5 km-es és a miskolci 10 km-es legjobb országúti eredmény után most 5 km-en az ifjúsági pályacsúcsot javította meg.

● **Hospitalet és La Coruna.** Nemzetközi gyaloglóversenyek. Rosza Máriát csak világnagyságok tudták megelőzni. Mindkét versenyt az ausztrál Saxby nyerte, Rosza Mária mindkét alkalommal harmadik lett és 21,31, illetve 21,25 perces idejével kétszer is az eddigi legjobb magyar 5 km-es országúti eredményen belül gyalogolt, amelyet addig Szebenschky Anikó tartott 1989 óta, 21,51 perces idővel.

● **Dudince.** Czukor Zoltán, a Pécsi Bázis SC gyaloglója nyerte az 50 km-es nemzetközi gyaloglóversenyt. 3 óra 55,16 perces idejével eddigi legjobbját, az örökranglistán a második legjobb magyar eredményt érte el és teljesítette az EB-re megállapított 3 óra 56 perces küldetési szintet.

● **NSZK.** Gécsek Tibor jól folytatta. Újabb németországi versenyén 78,76 méteres dobással, idei legjobb eredményével legyőzte az NSZK legjobb kalapácsvetőit.

● **Hamburg.** A nemzetközi maratoni futóversenyt Földingné Nagy Judit nyerte. A győri atlétanő 2 óra 34 perc 16 másodperces idejével a hazai örökrangsorban a harmadik helyre lépett elő.

TÁVOLUGRÓK BIOMECHANIKAI VIZSGÁLATA

A világ legjobb ugróatlétái „kozmosz” eredményekkel ejtették ámulatba a világot. Fantasztikus eredményeiket pár évvel ezelőtt a legmerészebb szakértők sem merték volna előre megjósolni. Olyan álomhatárok dőltek meg, amelyek nemrég még a laikusok, de a szakértők szerint is meghaladják az emberi teljesítőképesség határát.

A sporteredmények szinte ugrásszerű fejlődése a tudomány fejlődése révén, a sporttal kapcsolatos alkalmazott tudományok fejlődését is maga után vonta. Előtérbe került a fizika, a mechanika, a kémia, az anatómia, az élettan, a pszichológia, a pedagógia stb. tudományok fokozott alkalmazása a sportolók felkészítésének folyamatában. E tudományok eredményeire támaszkodva, valamint a kor technikai vívmányait felhasználva az edzés módszerei is egyre tudományosabb szintet érnek el.

Tanulmányunkban az alkalmazott tudományok közül a biomechanikát választottuk a távolugrók mozgástechnikájának elemzésére.

A biomechanika a mechanika eredményeit az emberi test sajátossága-ira vonatkoztatja és gyakorlati eredménye a mozgástechnika, a mozgáskoordináció optimalizálásában nyilvánul meg. Míg régen a mozgástechnika javítása csupán a pusztá megfigyelésre, a véletlenre vagy egy szakember ötletességére támaszkodott, addig ma a biomechanika törvényeinek és az emberi szervezet sajátosságainak figyelembevételével, objektív módszerekkel vizsgálja a sportolók mozgását, és állapítja meg a gazdaságos erő kifejtés vagy a legkedvezőbb munkavégzés lehetőségeit.

A tudományok eredményeinek felhasználása a sport szinte minden területén egyre jobban tér hódít, s ezzel egyidejűleg a tudományos eredmények, megállapítások egyre nagyobb követelményeket támasztanak a felkészítésben. Az alkalmazott tudományok felhasználása edzőtől és sportolótól egyaránt komoly elmélyülést, ismeretszerzést kíván. Aki nem él a tudomány által nyújtott lehetőségekkel, az menthetetlenül lemarad az egyre jobban fokozódó versenyben.

I. Irodalmi áttekintés

A negatív (excentrikus) és pozitív (koncentrikus) körülmények között létrejövő munkafolyamatok vizsgálata nem újkeletű. A kétféle izommunkát jól körülhatárolható fiziológiai történések jellemzik.

A kétféle izommunkára jellemző élettani jelenségek feltárása már a múlt század végén elkezdődött. Ezek az objektív mérések lényegében azt vizsgálták, hogy a szubjektíve könnyebb negatív munka valóban kisebb energiaigényű-e a pozitív munkánál.

Szecsényi J. (1978) izolált izmokon végzett kísérleteinél a következő eredményekre jutott.

— Nagyobb megnyúlásoknál a passzív komponens hatása rohamosan nő, tehát az izom teljesítménye a passzív feszülés fokozásával növelhető leginkább.

— A nyújtás utáni késleltetett elengedések kísérleteknél a passzív izom rugalmas tulajdonságai a nyújtási hossz növelésével a gyors elengedések kísérletekhez viszonyítva egyre rosszabbodnak.

— Az excentrikus-koncentrikus erő kifejtést nemcsak a megnyújtandó képletek hosszirányú változásának mértéke, hanem annak időtartama és azonos időtartam mellett, a nyújtási sebesség is befolyásolja. Megállapította, hogy az excentrikus folyamat alatt a fő mozgásirányba ható izmok különböző átlagsebességgel és időbeli lefutással (nyújtási tendencia) indukált előfeszülések és előfeszítések nagymértékben befolyásolják a koncentrikus folyamat fő munkavégzését.

Az ugrásokkal kapcsolatos irodalmi adatok áttekintése

A fékező és a gyorsító fázis arányainak problémájával, a magasugró mozgás fő részének, a felugrás biomechanikai elemzésével Marhold G. (1963) foglalkozott először. A regisztrált biomechanikai paraméterekből próbált következtetni a fékező és a gyorsító fázis helyes arányaira.

A későbbiekben Hochmuth, G. (1968) tanulmányozta ugyanezt a problémát. Többek között megállapította a reakcióerő ébredését a függőleges ugrásoknál és ebből próbált a helyes arányokra (fékező-gyorsító fázis) következtetni.

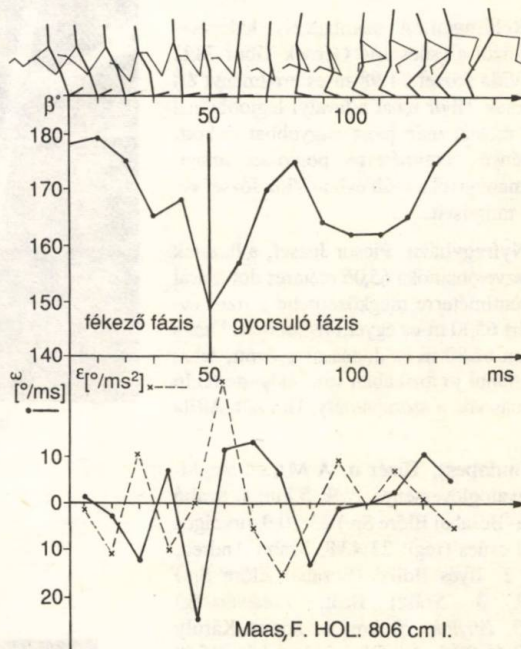
Kunz, H. (1974) hasonló kísérleteket végzett dobómozgásoknál és azt a megállapítást tette, hogy az ugrások gyorsító és fékező mozgásainak egymáshoz való időbeli aránya jelentősen különbözik a dobómozgások hasonló szituációban mért arányaitól. Amíg az ugrásoknál a fékező fázis mozgásának lezajlása ideje jelentősen rövidebb mint a gyorsító fázis ideje, addig a dobómozgásoknál az előbb említett két fázis idejének lezajlása csaknem azonos időtartamú.

Bober, T. és Erdmann, W. (1976) kísérletükben optimális jellemző arányokat találtak a fékező erőimpulzus és ennek a gyorsító mozgás végrehajtásánál való felhasználásában. A szerzőpár a fékező és gyorsító fázis tanulmányozásánál olyan kísérleteket végzett, amelyek lehetővé tették, hogy a test különböző részeivel különböző súlyterhelések, ellenállások mellett vizsgálják ezt a problémát. Megállapításuk szerint, a nehezebb teher (egy bizonyos határig) nagyobb erőimpulzust produkált, mint a könnyebb súlyokkal végzett.

Igen értékes az a megállapításuk is, miszerint az előkészítő fázis lefolyásának ideje nem szignifikáns a súlyok felhasználásával.

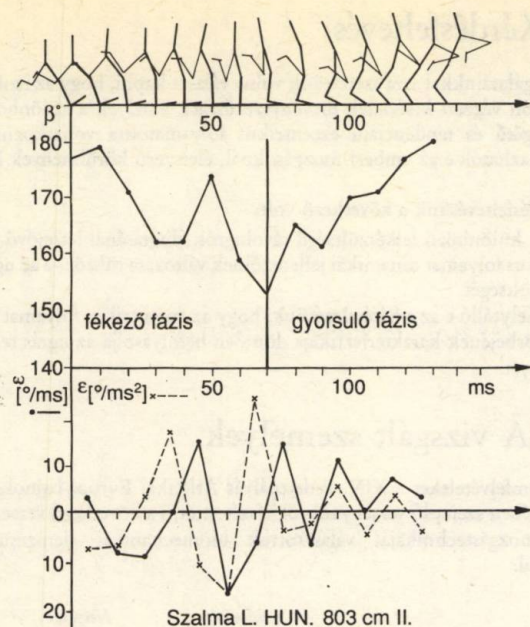
A távolugrás elugrásának vizsgálatai során Cavagha, G. A., Dushman, B. és Margaria, R. (1968) először mutatták ki, hogyha túl hosszú az ún. stretching fázis (amortizációs fázis), akkor az elasztikus energiaátvitel lehetősége csökken. Ezt a jelenséget biomechanikai elemzésekkel is bizonyították.

Bosco, C. és Mtsai (1976) nyolc finn távolugrót vizsgáltak, s nagy frekvenciájú (100 kocka/s) filmezést alkalmaztak. Az ugró súlypontjának vízszintes sebességét mérték a kitámasztás (ütőközés) és az elugrás befejezésének pillanatában. Mérték az elugrás kirepülésének szögét és a függőleges sebességet, a platformon tartózkodási időt (kitámasztástól az elugrás pillanatáig) és természetesen mérték az ugrás távolságát is. Arra próbáltak magyarázatot adni, hogyan képesek az atléták hasznosítani a láb extensorok összekapcsolását az excentrikus-koncentrikus kontrakcióval.

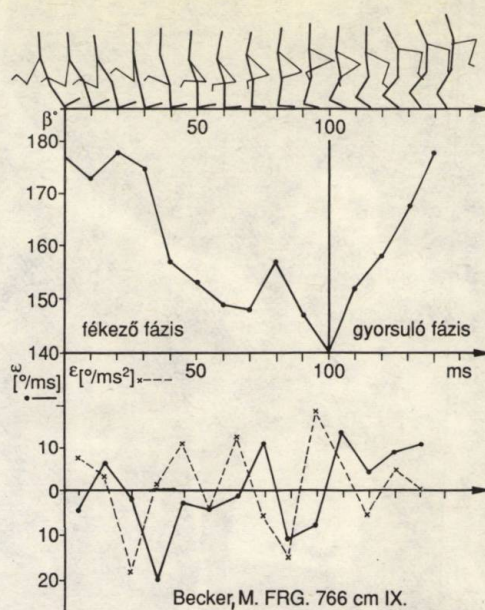

Maas, F. HOL. 806 cm I.

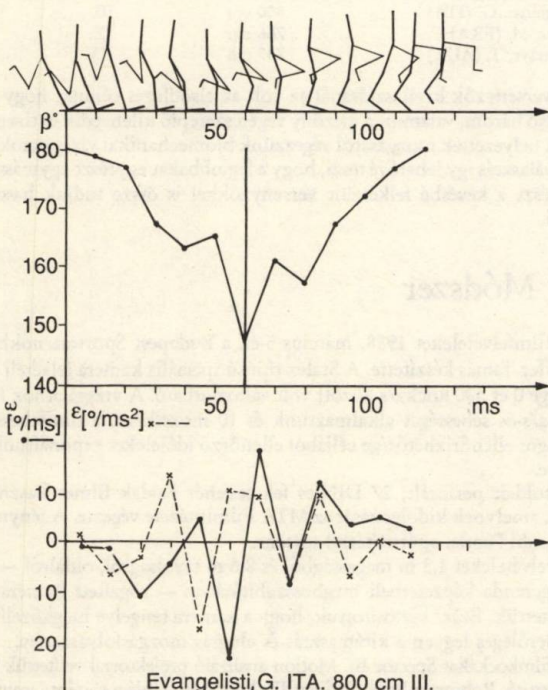
1. ábra

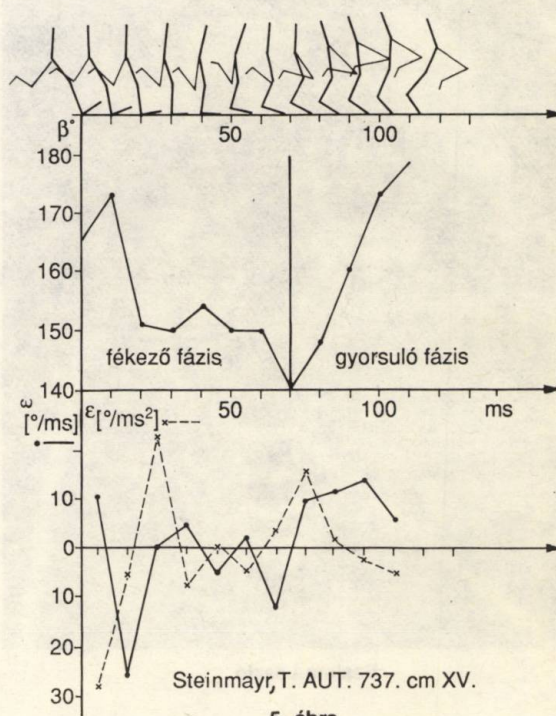
2. ábra

4. ábra

3. ábra

5. ábra

Az eredmények azt mutatják, hogy a távolugrás teljesítménye első sorban a támaszfázis első, és nem a második részétől függ.

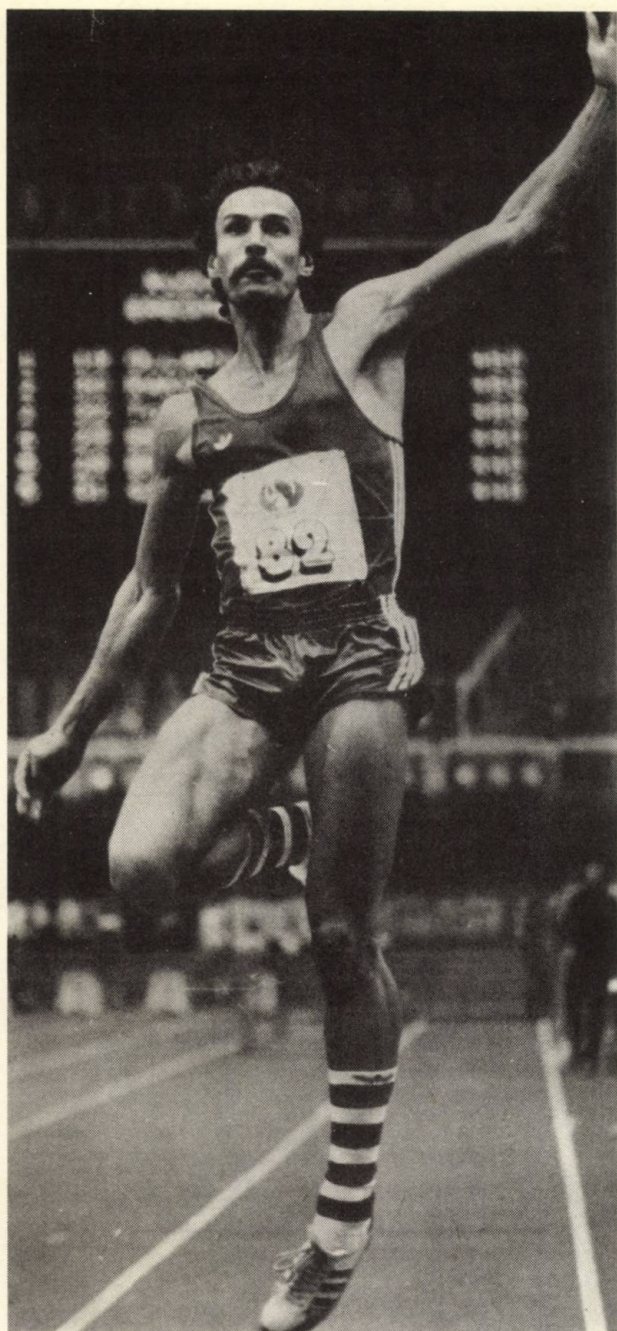
A támaszfázis második részénél a függőleges sebesség növekszik és ezzel párhuzamosan a vízszintes sebesség csökken. Az ugrásnak ebben a szakaszában a függőleges sebesség alacsony korrelációval bír az ugrás távolságára. Ez a jelenség nem figyelhető meg a támaszfázis első részében. Megállapításuk szerint azok az ugrók, akik nagyobb függőleges sebességet érnek el a támaszfázis első részében, azoknál kevesebb a vízszintes sebesség csökkenése és így természetesen az elugrás pillanatában az elasztikus energia felhasználásának mértéke is különbözik az egyes ugrásoknál. Eredményeik azt igazolják, hogy ha a támaszfázis első szakaszában csak kis vízszintes sebességszökkenés van, akkor jobb eredmények születnek.

Belberov, D. (1961) szerint a távolugrásnál az utolsó előtti, illetve az utolsó lépés távolságának arányai befolyásolják a törzs és az ugróláb különböző szögértékeit, és ebből adódóan a rendelkezésre álló izomerőt is különféle képpen lehet felhasználni. A távolugrás utolsó három lépésének helyes szerkezeti arányait úgy jelöli meg, hogy az utolsó lépés le-

gyen a legrövidebb és az utolsó előtti a leghosszabb. Azt tartja, hogy csak ilyen „arányok” mellett alakulhatnak ki a jó kitámasztásra jellemző boka-, térd- és csípőszög értékek, amelyek a legkedvezőbb izomerőkifejtés feltételeinek megteremtését szolgálják. Az említett feltételek pedig döntően meghatározzák az ugrásnál létrejövő átkapcsolási folyamat minőségét.

Ivanov, I. V. és Kolarov, A. T. (1973) az elugrás eredményessége szempontjából ugyancsak az utolsó két lépést vizsgálta. Az utolsó két lépés néhány kinetikai és dinamikai jellemzőiből hasonló következtetésre jutottak mint Belberov.

Nigg, B. és Neukomm, J. (1973) a világ legjobb távolugróinak biomechanikai elemzése során megállapították, hogy míg a nekifutási sebesség és az ugrás távolsága között lineáris összefüggés van, addig sem a térdszög, sem a talajon tartózkodási idő nincs összefüggésben az ugrás távolságával. Ők is hasonlóan vélekednek arról, hogy az utolsó előtti lépés 5–10%-kal hosszabb mint az utolsó. (Megjegyezzük, hogy a világcúscot jelentő ugrásánál Beamon utolsó lépésének távolsága hosszabb volt mint az azt megelőző — Sz. J. — B. Zs.)

Szalma László

Brüggemann, P. és mtsai (1982) a vízszintes erő- és időfolyamat vizsgálatánál megállapították, hogy az élvonalbeli és az utánpótláskorú távolugrók elsősorban a fékező (excentrikus) fázis tartalmában különböznek: az utóbbiak fékező fázisának ideje hosszabb. A térdízület körül működő izmoknál nem állapítottak meg beidegződési gátlásokat. A térdízület az ugrás első fázisában passzívan meghajlik, és a spinális reflexaktivitások támogatásával — amely az EMG-n világosan megfigyelhető — nagyon gyorsan megfeszül és csak a fázis második felében nő meg a lábízület szöge.

Marron, M. J. (1982) megállapítása szerint a függőleges emelkedés mértékét elsősorban az elugrás időtartama, az elugrás intenzitását pedig az elugrás hatékonysága határozza meg. Az elugrás három fő részében (kitámasztás, amortizáció, elugrás) a lábletételből és a testsúly változásaiból adódó erőértéket a boka-, térd- és a csípőízület abszorbeálja. A távolugró elugró lábának térdje akkor kezd behajlani, amikor a súlypont előre tolódik és az (a hajlítás mértéke) 145–150°-os. Az excentrikus fázisban az elugró láb feszítő izmai már előfeszített állapotban vannak a robbanékony térdnyújtás elvégzéséhez.

II. Kérdésfeltevés

Vizsgálatainkkal arra szeretnénk volna választ kapni, hogy az izolált izmokon végzett kísérletek törvényszerűségei, amelyek a különböző időfüggésű és tendenciájú excentrikus folyamatokra vonatkoznak, alkalmazhatók-e az emberi mozgásoknál, életszerű körülmények között is.

Kérdésfeltevésünk a következő volt:

— A különböző felkészültségű távolugrók elugrásánál létrejövő excentrikus folyamat dinamikai jellemzőinek változása tükrözi-e az ugró felkészültségét.

— Helytálló-e az a feltételezésünk, hogy az excentrikus folyamat sebességörbéjének karakterisztikája döntően befolyásolja az ugrás teljesítményét.

III. A vizsgált személyek

A filmfelvételeket a XIX. Fedettpályás Atlétikai Európa-bajnokság döntőjében szereplő versenyzőkről készítettük, s a következő versenyzők mozgástechnikáját választottuk biomechanikai elemzésünk tárgyául:

	Eredmény	Helyezés
Maas, F. (HOL)	806 cm	I.
Szalma L. (HUN)	803 cm	II.
Evangelisti, G. (ITA)	800 cm	III.
Becker, M. (FRA)	766 cm	IX.
Steinmayr, T. (AUT)	737 cm	XV.

A versenyzők kiválasztásánál az volt az elsődleges célunk, hogy az EB első három, valamint a mezőny végén szereplő kilencedik és tizenötödik helyezettek mozgásáról végezzünk biomechanikai vizsgálatokat. A kiválasztás így lehetővé teszi, hogy a legjobbakat egyrészt egymással, másrészt a kevésbé felkészült versenyzőkkel is össze tudjuk hasonlítani.

IV. Módszer

A filmfelvételeket 1988. március 5-én a Budapest Sportszernakban Schäffer Tamás készítette. A Stalex típusú speciális kamera felvételi sebessége 0 és 300 kocka/s között volt változtatható. A vizsgálathoz 100 kocka/s-os sebességet alkalmaztunk és 10 ms-onként, a filmsebesség utólagos ellenőrizhetősége céljából ellenőrző időjeleket exponáltunk a filmre.

Kétoldalt perforált, 27 DIN-es fekete-fehér Kodak filmet használtunk, amelynek kidolgozását az MTA Filmintézete végezte. A fénymérés Asahi-Pentax spótméterrel történt.

A felvételeket 1,3 m magasságból és 8,6 m távolságról, oldalról — az ugrógerenda képzetbéli meghosszabításában — rögzített kamerával készítettük. Ezzel biztosítottuk, hogy a kamera tengelye megközelítően merőleges legyen a kitámasztás és elugrás mozgásfolyamatára.

A filmkockákat Spector III. Motion analízis projektorral vetítettük ki. A kivetítés Robotron Reiss Ordinát III. kiértékelő táblára történt, aminek segítségével a vizsgált térd- és testszegmentek koordinátáit Hunor 158-as digitális kijelzőről olvashattuk le. Minden filmkockát kiértékelünk.

A testszegmentek pontjainak megkeresését megnehezítette, hogy ilyen rangos versenyen nem jelölhettük meg a versenyzőkön azokat a testszegment pontokat, amelyek a filmanyag kiértékelését elősegítették volna. A képmegzőben ismert méretű azonosító tárgyakat helyeztünk el, s ez lehetővé tette a léptékszámítás után az elmozdulások mértékének kiszámítását. A sebességek, gyorsulások kiszámítására az adott lehetőséget, hogy ismertük a kockák között eltelt időt (10 ms).

A filmek kiértékelésével nyert adatok nagyrészt számítógéppel dolgoztuk fel (IBM XT). A térdízület szögértékeit a gépbe betáplálva az X és Y koordináták beütése után megkaptuk a keresett szögértékeket. Az ábrázolásra Hewlett Packard számítógépet és plottert használtunk.

A számítógéppel és a plotteres megjelenítéssel nyert adatokat mechanikai képletekbe helyettesítettük be. A következő jellemzőket vizsgáltuk:

— A térdízület szögváltozásai a kitámasztástól az elugrás befejezésének pillanatáig.

— Az ugró súlypontpályájának sebessége a kitámasztás pillanatában. Az utolsó 1,5–0,5 m-es szakasz alatt elért legnagyobb sebesség.

A filmen az egy-egy filmkocka közti időkülönbség $t = 1/10$ ms volt, amelyet ellenőrzés után konstans értéknek tekintettünk. A térdízület szögváltozásainak vizsgálata során α szögsorozat értékeket kaptunk. A távolugrás vizsgált

üzleti szögváltozásai tulajdonképpen egyenletesen változó forgómozgást végző test mozgásának fogható fel. A szögsebességet így a szögváltozás időegységeire eső része adta 0/ms mértékegységben.

A szöggyorsulást a szögsebesség időegysége alatti változása adja: 0/ms². A felvételek kiértékelésénél megállapított adatokat először táblázatba foglaltuk, majd a számítás után grafikonon ábrázoltuk.

V. Eredmények

1. A nekifutás sebessége

Mielőtt a különböző felkészültségű és eredményű versenyzők elugrásának biomechanikai elemzésére rátérnénk, nézzük hogyan alakul a nekifutás sebessége a nekifutás utolsó részében. A nekifutás sebessége a távolugrás egyik leglényegesebb összetevője, mivel a sebesség és az ugrás nagysága közötti korrelációs együttható 0,86–0,93 között van a szakirodalmi adatok szerint. A sebesség alakulására a szakirodalomban általában a nekifutás utolsó 11–6 és 6–1 m-ére találunk adatokat. Mi ettől eltérően, az utolsó 6–4 és 1,5–0,5 m-es szakasz átlagsebességét mértük. Az utolsó 1,5–0,5 m-es szakasz figyelembevételét, illetve annak vizsgálatát azért tartjuk jobbnak, mert a mért sebességadatok közvetlenül a deszkára lépés előtti pillanatra vonatkoznak, és le tudjuk mérni a sebességváltozást az utolsó 6–4 és az 1,5–0,5 m-es szakasz között. Azért vizsgáltuk a súlypont sebességét közvetlenül a kitámasztás pillanatában, mert ezt a sebességet tekintettük külső erőnek, ami az amortizációs vagy excentrikus szakaszban a külső nyújtóerőt jelenti. Az alábbi táblázaton láthatjuk, hogy az ugrók a nekifutás utolsó szakaszaiban milyen sebességeket értek el:

	a) utolsó 6–4 m (m/s)	b) utolsó 1,5–0,5 m (m/s)	Változás (cm) a→b	Eredmény (cm)
Maas	10,05	10,75	+ 0,70	806
Szalma	10,45	10,67	+ 0,22	803
Evangelisti	10,37	10,58	+ 0,21	800

A táblázatból leolvasható, hogy az a-b szakasz közötti sebességváltozás egyértelműen Maasnál a legnagyobb (+ 0,70 m/s). A kevésbé felkészült ugróknál ez a szakasz negatív irányban tolik el, tehát csökken a sebességük. Minél nagyobb az említett két szakasz közötti sebességváltozás, annál felkészültebb az ugró technikailag.

Mi a térdízület és az azt áthidaló izmok működésének vizsgálatát tűztük ki célul. Azért választottuk a térdízületet, mert ez az az ízület, amelyik a legnagyobb mozgáskiterjedéssel vesz részt az ugrás fázisában. Ezt a megkülönböztetést nem azért tesszük, mintha a csípő- és bokaízületben lejátszódó mozgások, az ott megnyilvánuló excentrikus és koncentrikus izomműködés fontosságát kisebbíteni akarnánk. A térdszög változásainak vizsgálatára indirekt módszerként szolgál a térdfeszítő működésének elemzése, ami nagyon lényeges, hiszen ezeknek az izmoknak a munkája döntően befolyásolja a nekifutással szerzett sebesség hasznosítását. Vizsgáltuk a deszkan tartózkodás idejét is, amelynek korrelációs együtthatója a teljesítménnyel 0,85–0,95, tehát nagyon magas. (Ez az érték ugrónként és ugrásonként változik.)

2. Az ugrómozgás lezajlásának ideje

A vizsgált versenyzőknél az elugródeszkan eltöltött idő (elugrási idő) Maasnál a leghosszabb (140 ms), őt követi Szalma (130 ms), illetve Evangelisti (120 ms). A mezőny második felében szereplő Becker 140 ms, Steinmayr 110 ms ideig tartózkodott a deszkán.

Az elugrási idő az ilyen hosszúak, mert a fapadlós pályák rugalmassági együtthatói nagyobbak, mint a betonlapú rekortánpályáké.

Atlétikában a mozgás időbeli lezajlását nem lehet egyértelműen alapul venni, ugyanis a mozgáslefozása idejét olyan tényezők befolyásolják, mint a nekifutás sebessége, az erőhatás útja (külső és belső), a gyors és lassú rostok aránya a működő izmokban, továbbá függ az intramuszkuláris koordinációtól. Az intramuszkuláris koordináció olyan képessége az embernek, hogy az ugró nagy nekifutási sebesség mellett is igen nagy számú mozgatóegységet tud szinkronizálni, ami természetesen nagyobb gyorsorékifejtést tesz lehetővé és itt nagyobbak az egyéni különbségek. A szakirodalmi adatok alapján — a nagy egyéni különbségek ellenére — az azonban megállapítható, hogy a 8 méter feletti versenyzők ugrórendén eltöltött ideje átlagban rövidebb, mint a 7 m-en felüli távolugróké.

3. A térdszög változásai az elugrás alatt

Az amortizációs szakasz végén Maasnál 148, Szalmánál 152, Evangelistinél 147, Beckernél és Steinmayrnál 140 fokot mérünk. Számos vizsgálat bebizonyította, hogy kísérleti helyzetekben 140–145° között van a térdnek az a szögértéke, amiből az ugró a legnagyobb teljesí-

ményt tudja elérni. Azonban tekintetbe kell vennünk, hogy a távolugrás nekifutásának a végsebessége 11 m/s körüli értékeket ér el, így ez az elért nagy sebesség olyan nagy külső erő gyanánt hat, ami ugyan lehetővé tenné a nagyobb térdhajlásszög létrejöttét is, ez viszont már a végső teljesítményt negatívan befolyásolná. Annak ellenére, hogy a kitámasztás pillanatában az ugró akaratlagosan előfeszíti a térd feszítő- és hajlítóizmait, nem érhetjük el azt a szögváltozási értéket, amit kísérleti helyzetekben optimálisnak vélnek. A térdszög legmélyebb helyzetét befolyásolja a comb és az alszár egymáshoz viszonyított antropometriai arányai, továbbá a nekifutás végsebessége, a szóbanforgó izmok gyors, excentrikus (fékező) ereje, a technika elsajátításának mértéke, az izom akaratlagos előfeszített állapota, azaz a nyúlásban részt vevő izmok amortizációs képessége.

4. A térdszög változásainak dinamikai jellemzői

Az izolált izmokon végzett kísérletek tanulsága szerint az izom előzetes nyújtásának sebessége kedvezően befolyásolja a koncentrikus folyamatot, azaz a gyorsító fázis teljesítményét. Az előzetes nyújtási sebesség döntően befolyásolja a gyorsító fázis, azaz a mozgás végső teljesítményét. Az amortizációs fázis Maasnál a legrövidebb (50 ms), míg Evangelistinél 60 ms, Szalmánál 70 ms, Steinmayrnál 70 ms és Beckernél 100 ms.

Az amortizációs fázis idejének lezajlása mellett legalább annyira fontos tekintetbe venni azt, hogy az excentrikus és koncentrikus folyamatok időarányai hogyan alakulnak az ugrás összidejében. A szakirodalmi adatok szerint a legjobb ugrók mindig kevesebb időt fordítanak a fékező fázis (excentrikus folyamat) részmozdulatainak végrehajtására, mint a gyorsító fázisra (koncentrikus folyamat), azaz az elugráskodásra. A világ legjobb ugróinál általában ez az arány 2:1 a gyorsító fázis javára.

A vizsgált ugrók közül ez az optimálisnak tartott arány egyedül Maasnál lelhető fel. Az alábbi táblázat érzékelteti a különböző felkészültségű ugrók excentrikus és koncentrikus fázisának egymáshoz való arányát:

	Fékező fázis (ms)	Gyorsító fázis (ms)
Maas	50	90
Szalma	70	60
Evangelisti	60	60
Becker	100	40
Steinmayr	70	40

Az excentrikus folyamat lezajlásának ideje és dinamikai jellemzői tükrözik az ugrók felkészültségét. Szalma ugrásának biomechanikai elemzésénél látszik, hogy milyen rossz arányban van ennél a vizsgált ugrásnál a két fázis, annak ellenére, hogy 803 cm-t ugrott. Ebből is kitűnik, milyen nagy lehetőségei vannak. Tehát a felkészülése folyamán meg kell találni azt a helyet, ahova ezeket az excentrikus gyorsorék gyakorlatokat be lehet építeni, hogy versenyszituációban tudja alkalmazni. Ezek lehetővé teszik az amortizációs fázisban a külső nyújtóerő gyors felemésztését, azaz a fékező fázis idejének lerövidítését.

VI. Megbeszélés

Biomechanikai elemzéseinket azzal a céllal végeztük, hogy megvizsgáljuk a távolugrás teljesítményét befolyásoló olyan legfontosabb tényezőket, mint az elugrás mozgásfázisában az excentrikus és koncentrikus folyamatok időbeli lefozása, valamint ezek egymáshoz viszonyított arányai, továbbá ezen tárgyalt mozgásfázisok dinamikai jellemzői.

— A fékező fázis mindig előkészítője az emberi mozgásoknak és azoknál a mozgásoknál van nagy jelentősége, ahol igen nagy végsebességet akarunk elérni. Figyelmünket azért fordítottuk az excentrikus folyamat vizsgálatára, mert ezt a folyamatot létrehozó külső erő nem vész el, mivel a nyújtásba fektetett erő helyzeti energia formájában tárolódik és a koncentrikus folyamatban mozgási energiaként visszatérül.

— A vizsgált térdízületben azoknak az izmoknak a feszülése növekszik, amelyek feladata a támaszhelyzetbe érkezéskor a meglévő mozgásenergiának helyzeti energiává történő alakítása.

— Vizsgálataink során láthattuk, hogy a fékező fázis lezajlásának ideje fele a koncentrikusénak. Megfigyelhettük, hogy Beckernél és Steinmayrnál ezek az arányok az excentrikus folyamat javára toliknak el.

— A szakirodalmi adatok szerint a térdszög fokozatosan csökken, míg a mi vizsgálataink ezzel ellentétben, más karakterisztikus sajátosságokat tükröznek: ha a térdízületet áthidaló izmok hosszváltozásait vesszük figyelembe, akkor az excentrikus folyamat végén fellelhető egy rövidülési szakasz is (10 ms), és utána ismét folytatódik az excentrikus folyamat.

Dr. Szécsényi József — Bajorics Zsuzsa

Az erődeficit

Az erődeficit fogalmát Schmiedtbleicher német kutató honosította meg a sportkutatásban. Az ő munkája alapján indultunk el és próbáltuk hazai körülményekre adaptálni módszerét. Előjáróban szükséges néhány fontos izomélettani, izommechanikai elv ismertetése.

Az erődeficit a maximális excentrikus és a maximális izometriás erő különbsége. Az izom három fő működése közül koncentrikus körülmények között (ilyenkor az ízületek közelednek egymáshoz, legyőző munkamód) képes a legkisebb erőt kifejezni, és itt használja fel a legtöbb energiát. Izometriás körülmények között a koncentrikus maximális erőnél nagyobb erőértékeket mérhetünk. Az izom excentrikus körülmények között (engedő munkamód, ízületek távolodnak) képes a legnagyobb erőt kifejezni és mindehhez alacsony energiafelhasználás is párosul. Az izom hatékonyabb munkavégzése tehát az excentrikus. Ilyen körülmények között a vázizomban akaratlagosan bekapcsolható motoros egységek közül valamennyi ingerületbe jön. Ezt a tényt felismerve lett egyre népszerűbb az excentrikus erőfejlesztés nyugaton. Erre speciális gépeket fejlesztettek ki, melyek az óriási súlyokat hidraulikusan vagy elektromos motor segítségével felemeli, így a sportolóknak csak „lefelé”, excentrikusan kell ellentartaniuk. Az úgynevezett abszolút erő ilyen körülmények között realizálható. Ennek oka, hogy nyújtás közben fellép a megnyúlási reflex, ami az innervációs aktivitás növekedését teszi lehetővé és a megnyúlás folyamán a passzív elasztikus komponensek által kifejtett erők hozzáadódhatnak az akaratlagos kontrakcióknál elért erőértékekhez.

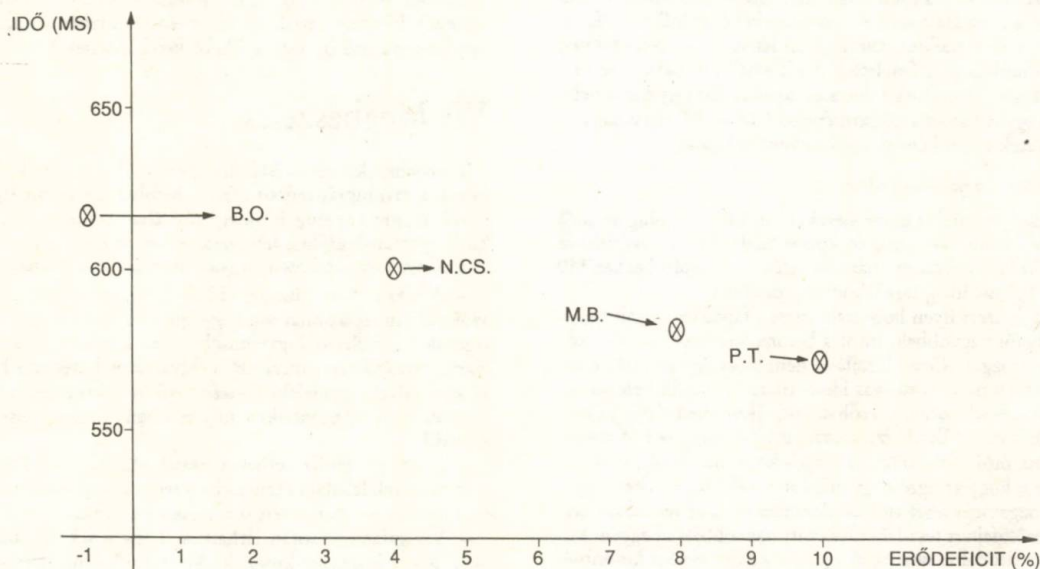
Schmiedtbleicher szerint az erődeficit nagysága fontos információkat hordoz a sportolók állapotáról és jelzést adhat az edzők számára az erőfejlesztés „hogyan továbbjáról”. Azok a versenyzők, akik kicsi erődeficittel rendelkeznek, jól használják ki a meglévő

izomkeresztmetszetüket, képesek aktivizálni az izomrostok nagy részét. Ez jó formára utal és a továbblépés útja az erőfejlesztésben a keresztmetszet növelésére ható gyakorlatok alkalmazása. Erre a leghasznosabb a body-buildings módszer (8×8-as vagy 6×6-os ismétlésszám mellett a maximális súly 70–80%-ával végzett gyakorlatok). Amennyiben a sportoló erődeficitje nagy, az rossz izomkeresztmetszet-kihasználást és rossz formát jelent. Ebben az esetben az edzőnek az explozív erőfejlesztés, a gyors erő növelése irányába kell eltolnia az erőfejlesztést. Ilyen esetekben a 3–4-es ismétlésszám, 50–70%-os terhelés és nagy pihenőidők ajánlottak. Ezeknek a szakirodalmi feltevéseknek próbáltunk utánajárni kísérletünkben.

A méréseken 8 TF-es atléta vett részt, dobók, futók, ugrók vegyesen. Valamennyien megfelelő, felkészített állapotban voltak a kísérletre. A vizsgált személyek erőmérőplaton felugrásokat végeztek az egyéni maximális súlyig, majd guggoltak és felálltak súlyzóval, szintén az egyéni maximumig. Ezt követően „csak” lassú, lefelé engedő munkát, térdhajlítást kellett végezniük. A súlyokat 10 kg-mal emeltük, addig, amíg az erőmérőplaton megjelenő erőértékek csökkenni nem kezdtek. Egy bizonyos határ után a sportolók nem voltak képesek ellenállni a súlynak, „összerogytak”. (Természetesen többszörös biztosítás volt a baleset elkerülésére.) Valamennyi gyakorlat erőgörbéjét felvettük és elemeztük. Ezernél is több eredményt tápláltunk a számítógépbe.

Eredmények

A vizsgált személyek erődeficit értéke és a testsúllyal végzett felugrás, a levegőben tartózkodás ideje között negatív korrelációt találtunk. Az irodalmi adatokhoz hasonlóan, a kicsi, esetleg negatív erődeficittel ren-

1. ábra

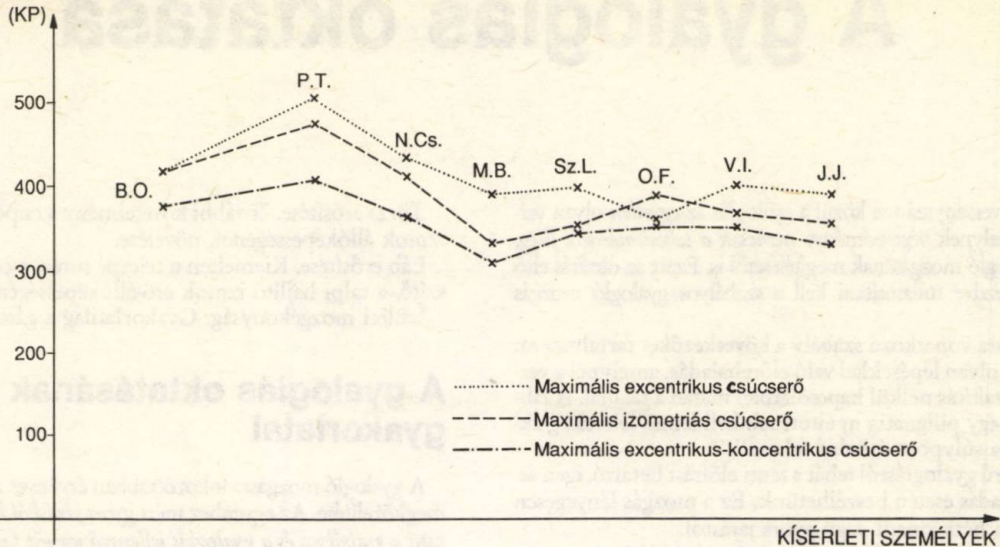
delkező sportolók képesek a legdinamikusabb mozgásokra, a legnagyobb sebességekre, teljesítményekre.

Már korábbi vizsgálataink is bizonyították, hogy a felugrás során mért levegőben tartózkodási idő nagysága negatívan korrelál a rövidtávú eredményekkel. Nagyobb ugrási időkhöz rövidebb idő alatt

megtett távok, és nagyobb helyből végzett ötösugrással elért távolság kötődött.

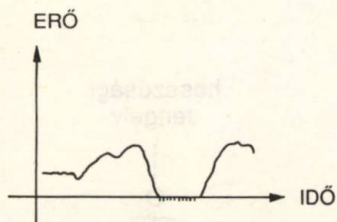
A második ábrán a kísérleti személyek erőértékei láthatók különböző izomaktivitások folyamán. Látható, hogy az excentrikus erő a legnagyobb, majd az izometriás és a koncentrikus következik. Bár itt sem

ERŐMAXIMUMOK

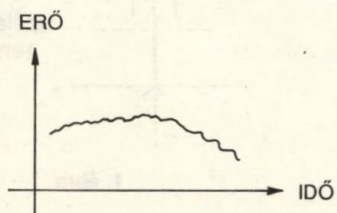

2. ábra

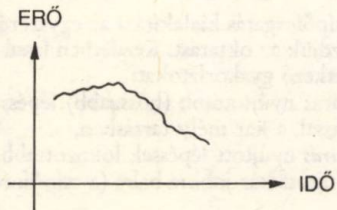
Excentrikus-koncentrikus
(Felugrások)

Izometriás
(Feszítések)

Excentrikus
(Fékezések)

3. ábra

tisztán koncentrikus erőről beszélhetünk, hiszen a guggolás lefelé és felfelé történő mozgás volt, így ez excentrikus koncentrikus izomaktivitás.

A vizsgált személyek között a legkisebb, minusz 1-es erődeficitje B. O.-nak volt. Ő már két éve rendkívül szisztematikus gyorserőfejlesztő munkát végez, az edzéseken a maximális sebességre történő törekvés áll minden feladatban a fő helyen. A legmagasabb erődeficitet P. T.-nél találtuk, ő már az edzések középpontjába a testépítést helyezte, az izomkeresztmetszet növelő gyakorlatokat kedveli, az aktív atlétizálást már egy éve abbahagyta.

Méréseink során a szakirodalommal teljesen megegyező eredményeket kaptunk és bizonyítottuk az erődeficit meghatározásának lényegét, fontosságát. Megmértük továbbá a különböző izomaktivitások során fellépő erőértékeket, s itt bebizonyosodott, hogy az excentrikus erők átlagosan 20%-kal nagyobbak az excentrikus-koncentrikus erőknél. Ez felhívhatja a figyelmet az excentrikus izomedzés fontosságára, a csúcsteljesítmény elérésének időszakában. Az ilyen típusú edzőmunka csak a jól felkészült, erős törzssel és tartóizmokkal rendelkező felnőtt versenyzőknek ajánlott. Tudomásunk szerint a nyugatnémet magasugrók és a svájci súlylökő Günthör jelentős mennyiségű excentrikus erőfejlesztést végez.

Radák Zsolt — Magony Bence

A gyaloglás oktatása

Az atlétika versenyszámai közül a gyaloglás az *egyetlen* olyan versenyszám, amelynek végeredménye *nemcsak a teljesítménytől függ*, hanem a gyalogló mozgásának megítélésétől is. Ezért az oktatás első pillanattól kezdve tudatosítani kell a szabályos gyalogló mozgás technikáját.

A gyaloglásra vonatkozó szabály a következőket tartalmazza: „A gyaloglás olyan lépésekkel való előrehaladás, amelynél a versenyző megszakítás nélkül kapcsolatban marad a talajjal. A láb-nak legalább egy pillanatilag nyújtottnak kell lenni, lehetőleg akkor, amikor a súlypont áthalad felette.”

Versenyszerű gyaloglásról tehát a fenti előírást betartó, igen *sajátos* előrehaladás esetén beszélhetünk. Ez a mozgás lényegesen különbözik a hétköznapi vagy gyors járástól.

Az iskolai tanterv tartalmazza a „gyaloglás” kifejezést, azonban ezen a hétköznapi vagy gyors („élénk”) járást kell érteni. A gyaloglással általában sportegyesületben foglalkoznak, az iskolai testnevelésben nem tanítják.

A gyaloglás sajátosságai:

- ciklikus mozgás;
- a rajttól a célig kötelező az előírt mozgás betartása;
- viszonylag nagy frekvenciájú, ugyanakkor hosszú ideig tartó erő kifejtés;
- főleg aerob körülmények között dolgozik a szervezet;
- hosszan tartó erő kifejtés (monoton tevékenység), ezért iramérzékenységet, a haladás egyenletességére koncentrációt igényel.

A nők versenyszámainak távolsága 3 km-től 10 km-ig terjed, a férfiak 5 km-től 50 km-ig bezárólag versenyeznek.

A gyaloglás oktatásának előfeltételei

Koordinációs előfeltételek:

- a kezdő legyen képes a járás lépésfrekvenciájának jelentős növelésére, minden „torz” mozgás nélkül;
- gyors járás közben is szimmetrikus legyen a mozgása (azonosak legyenek a lépéshosszak és ezzel szinkronban mozogjon a kar is);
- képes legyen „utánzás” szintjén, lassúbb tempóban a gyaloglás mozgását 30–50 m-en bemutatni.

Megjegyzés: a sokéves tapasztalat bizonyítja, hogy azok sajátítják el a versenyszámot jól, akik az „első látásra, ösztönösen” gyalognak és nem gyorsan járnak.

Kondicionális előfeltételek:

- a törzs megfelelő ereje;
- az alsó végtag megfelelő ereje;
- kellő ízületi mozgékonyosság, különösen a csípő téjekon;
- átlagosnál jobb alapállóképesség (2 perces 400 m-nek megfelelő iramban legalább 15–20 percig tudjon folyamatosan futni a kezdő).

A gyaloglás oktatásának előkészítő gyakorlatai

Lényegében a rövid- és középtávfutóéval azonosak a feladatok, de intenzitásban csökkentett, mennyiségben (terjedelemben) fokozottabb követelményekkel.

Törzs erősítése. További követelmény a csípő forgatását segítő izmok állóképességének növelése.

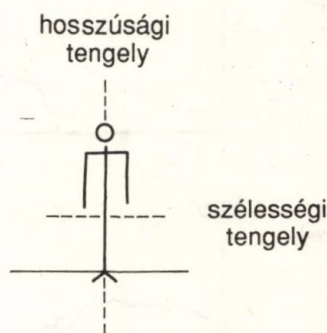
Láb erősítése. Kiemelten a triceps surea, a comb hajlító és feszítő, a talpi hajlító izmok erő-állóképességének fokozása.

Ízületi mozgékonyág. Gyakorlatilag a gátfutókéval azonos.

A gyaloglás oktatásának rávezető gyakorlatai

A gyalogló mozgásra fokozottabban érvényes az oktatás indirekt megközelítése. Az egyénhez mért gyors járásból kell és lehet kialakítani a szabályos és a gyaloglás jellemző jegyeit tartalmazó mozgást.

A kezdő oktatásánál két fő tengely körüli mozgást kell előkészíteni, majd tudatosítani. (1. ábra)

1. ábra

1. A hosszúsági tengely körüli forgatás

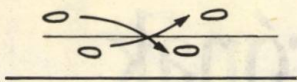
A csípőforgatás kialakítása az egyszerűbb feladat, ezért is ezzel kezdjük az oktatást. Kezdetben lassú haladással végeztessük a következő gyakorlatokat:

- járás nyújtottabb (hosszabb) lépéssel, fokozottabb csípőfordítással, a kar mély tartásban,
- járás nyújtott lépéssel, fokozottabb csípőfordítással, a páros nyújtott kar jobbra-balra (a csípőfordítással ellentétes) lendítése;

- az előző gyakorlat, de tarkóra tett kézzel;
- az előző gyakorlat, de a kar hátul összefűzve, vagy tornabottal a könyökhajlatban csípőfordítás;
- járás nyújtott lépéssel, könyökben mérsékelten hajlított, kissé előre befelé mozgó karral (futó karmunkával);
- járás vonalon, az elől lévő láb csípőjének tudatos mozgási irányba tolásával;
- járás párosával, azonos frekvenciával, az egyik a lépéshosszúság növelésével fokozza sebességét (aktívabb csípőforgatás).

A csípőfordítás és az ellentétes irányú vállfordítás („torzió”) iskolázására a következő gyakorlatokat alkalmazhatjuk:

- terpeszállásban erőteljes karmunkával csípőforgatás lassú, közepes, gyors tempóban;
- az előző gyakorlat szökdelés közben (helyben);
- helyben dzsoggolással csípőforgatás;
- vonalon „átlépéssel” járás. (2. ábra)

2. ábra

2. A szélességi tengely le-fel mozgása (csípőejtegetéssel súlypontát-helyezés)

A mozgást itt is haladás közben kell megtanulni (megérezni):
— a járásnál gyorsabb haladás rövid lépésekkel (3. ábra),

3. ábra

— fokozatosan gyorsuló haladással dzsoggolás,
— egészen rövid lépésekkel (fél lábfej nagyságú) haladás a csípő „oldalra” (jobbra-balra) tolásával.

A csípő (szélességi tengely) mozgását, helyben végzett csípőejtegetéssel is kell gyakorolni. Helytelen, ha a csípőejtegetést el-tulozzuk.

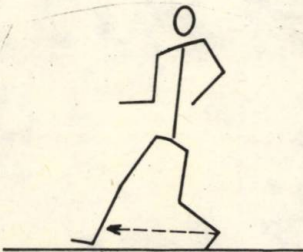
A kétirányú mozgás összekapcsolása a legnehezebb feladat. A gyorsabb járás sebességét nem meghaladó mozgás közben hol a lépéshosszúság növelésével, hol a lerövidített, de nagyobb lépésszámmal végzett azonos sebességű mozgásiskolázó járással érhetjük el. A haladási sebesség csak addig növelhető, amíg nem válik a mozgás görcsössé, erőlködővé. Kezdetben a távolság minimum 40–60 m, később 400 m-ig terjedjen. Először a távolságot növeljük, majd az elért és többször ismételt távolságon fokozhatjuk a sebességet is.

A gyalogló technika oktatása

A gyaloglás sajátossága, hogy még a rövid távok („sprint távok”) is legalább 3000–5000 m-t jelentenek, ami 18–30 perc időtartamú teljesítmény kezdő esetében. Ez 6 perces 1000 m-es gyaloglás, amely csak akkor teljesíthető, ha a technikai minimumot elérte az atléta. Gyakorlatilag a gyors járás szintjén átlépve, legalább 400 m-t képes lazán haladni a szabályok betartásával.

A gyaloglás oktatása lényegében a két tengely (a hosszúsági és a szélességi) körüli mozgás összekapcsolásának harmonikus fejlesztésével érhető el (a karmunka a futásával azonos):

— csípőejtegetés rövid lépésekkel, minimálisan a járás lépéshosszának megfelelően, de legalább kétszeres frekvenciával, a szélességi tengelyre, a csípőejtegetésre figyelve;
— hosszabb lépésekkel haladás, legalább a normális lépés-

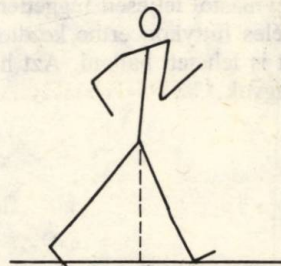

4. ábra

hosszúságnál fél lábfejjel növelve azt, a járás lépésfrekvenciáját megtartva (a csípőforgatás kihangsúlyozása a hosszúsági tengely körül). (4. ábra)

A fenti két fő sebességnövelő tényezőtől mindig az egyéni adottság dönti el, melyiknek lesz nagyobb szerepe a haladás fokozásában. A lazább csípővel rendelkezőknél hangsúlyosabban látható a csípő ejtegetése. A testmagasság (a láb hosszúsága) is befolyásolja a technikai végrehajtást. A láb hosszúságának megfelelő lépéshosszúság tűnik ideálisnak a teljesítmény szempontjából. Ha kialakul az alaptechnika, akkor az egyéni adottságtól függően lehet gyalogolni minimálisan 4–5 kört, azaz 1600–2000 m-t 15–18 perces teljesítményre törekvéssel. A folyamatos gyaloglás 2/3 részében nyújtottabb lépéshosszal, 1/3 részben rövid, de nagyobb frekvenciával végrehajtott mozgással. Ezt fordított arányban is meg kell próbálni. Az edzőnek és a versenyzőnek nemcsak az idő ad tájékoztatást, hanem a „szubjektív” érzés (könnyebben ment), illetve a végrehajtás összenyomása (harmonikus, nem görcsös a mozgás).

Fontos, hogy az elrugaszkodó láb előrevitele (saroklendítés) laposan, „csoszogásszerűen” történjen. Az előrehaladást szolgálja az erőteljes, de mindig az előre enyhén befelé mozgó kar munkája is. Nem az ellépés elrugaszkodó jellegére, hanem a talajfogást (a kétlábtámaszos helyzetet) követő gyors, lapos láb húzásra kell törekedni. Ezzel két, lényeges technikai feladatot lehet megoldani. Az elrugaszkodó láb így főleg a haladás irányába (előre és nem felfelé) fejt ki erőt. Kisebbsé a súlypont függőleges irányú mozgása. Az előrehaladó jelleget az is segíti, hogy a kétlábtámaszos helyzetben a súlypont az elől levő lábhoz közelebb kerül (nem a kettő közé esik). Ezt pedig a gördülékeny előrehaladást biztosítja. (5. ábra)

5. ábra

Koordinációs gyakorlatok:

- gyaloglás enyhe lejtőn, nyújtott lépésekkel (csípőforgatás);
- gyaloglás enyhe emelkedőre, rövid lépésekkel (csípőejtegetés hangsúlyozása);
- gyaloglórepülő nyújtott lépésből átmenet rövid, növekvő frekvenciájú és sebességű gyaloglásba, majd lassuló, hosszú lépésű haladás, ugyanez fordítva is (rövid lépésből hosszúba átmenet);
- sebességnövelés csak lépésfrekvencia-növeléssel (rövid lépés, csípőejtegetés);
- 15–20 perces gyaloglás változatos terepen (le- és felfelé gyaloglás).

A kondicionális gyakorlatok egy részét képezhetik az eddig felsorolt speciális mozgások (főleg maga a gyaloglás), kiegészítésként pedig a futás (elsősorban kezdők esetében). A kondicionális gyakorlatok részletes ismertetése már nem az oktatás kérdéskörébe tartozik, ezzel most nem foglalkozunk.

Befejezésképpen egy megszívlelendő tanács: a gyaloglás legalább annyira technikai szám, mint állóképességi teljesítmény. Ezért rendszeresen kell foglalkozni a technika csiszolásával, a szabályos mozgás fenntartásával.

Dr. Takács László

Piros lap a bírónak

Évek óta ingerültséget okoz bennem és kollégáimban a magyar gyalogló pályákon tapasztalt bírászkodás. Atlétikánk mai nehéz helyzetében üde színfoltot jelent a női gyalogló szakág kiemelkedő eredményessége. Ebben a számban négy nemzetközi színvonalú versenyzővel rendelkezünk, akiket a világ bármely részén szívesen elfogadnának. Az 1989-es fedettpályás EB-n, majd ezt követően a világ bajnokságon két versenyzőnk is döntőbe került, és helyállt az igen erős mezőnyben. A szabadtéri csapat Világ Kupán ez a négy hölgy az NDK-val holtversenyben a 4–5. helyen végzett, majd az 1990. évi fedettpályás EB-szintet ismét két versenyző teljesítette a Tricotex Kupán. Ezután egy hét múlva került sorra a magyar bajnokság, ahol számomra betelt a pohár. A versenyen az első két helyen gyalogló hölgyet számomra és a körülöttem ülő szakemberek számára teljesen érthetetlenül, szabálytalan gyaloglás miatt kiállították, betetézve ezzel több éves munkájukat, ami alatt örökös figyelmeztetéseikkel és kiállításokkal lépten-nyomon gátolták e négy jó képességű versenyzőt a fejlődésében. A kiállítás pillanatában a körülöttem ülők egymástól teljesen függetlenül, spontán módon, azonnal éles füttykoncertbe kezdtek és „fúj bírót!” bekiabálásokat is lehetett hallani. Azt hittem, labdarúgó mérkőzésen vagyok.

Még annyit fűznék hozzá, hogy a két szóban forgó lány lassabban gyalogolt mint egy héttel korábban az EB-szint teljesítésekor.

Érthetetlen, hogy világversenyen helyezett versenyzőket miért zaklatnak ennyit hazai pályán. Talán a versenybírók akarják játszani a főszerepet, esetleg irigységből vagy hozzá nem értésből — nem tudom. Ismerve a nemzetközi mezőnyt, lányaink egyáltalán nem rosszabbak náluk technikailag. Az mindenesetre tény, hogy míg versenybíróink túl szigorúak a versenyzőkhöz, ők maguk az alapvető bírászkodási szabályoknak is fittyet hányanak (pl. a verseny folyamán két bíró egymással nem érintkezhet, nem válthat szót). A vezető bíró rendszeresen körbesétál a pályán és majd minden bírónál leáll beszélgetni, miközben kicserélhetik (kicserélik?) a véleményüket, s ez által befolyásolhatják (befolyásolják?) egymást a bírászkodásban.

Ha sürgősen nem változtatnak ezen, akkor talán elveszíthjük a magyar atlétikának ezt a még eredményes szakágát is.

Ezúton kérek elnézést azoktól a versenybíróktól, akik az imént említett szabálytalanságokban nem vettek részt, a bíráló szavak természetesen rájuk nem vonatkoznak.

Tolnai Tibor
gyaloglódzó

Az olimpiai jelmondat eredete

Hogyan is szól az olimpiai jelmondat?:

„Az olimpiai játékokon nem a győzelem, hanem a részvétel a fontos — s most jön a kevésbé közismert folytatás: *mint ahogy az élet lényege sem a győzelem, hanem a küzdelem maga.*”

Talán felesleges is említeni, hogy az idézett jelmondat mögött — az olimpiai játékok sok egyéb momentumához hasonlóan — nem más, mint Pierre de Coubertin, a történelem homályába merült olimpiai játékok újraálmodója áll.

Az olimpiai játékok kapcsán a sajtó és a szakirodalom is többnyire csak az olimpiai eszmével, a részvétel és a lebonyolítás kérdéseivel, az emberi teljesítőképesség határaival, a fair play-jel, s újabban — sajnos — a dopping-problémákkal foglalkozik. Ugyanakkor, meglehetősen kevés szó esik az ünnepi aktusokról, a játékok szimbólumairól és jelképeiről, a játékok jelszaváról vagy például az olimpiai jelmondról. Pedig Coubertinhez nagyon is közel álltak e kérdések, sokat medített ezekről, s sokat fáradozott, hogy elképzelései testet öltsenek a játékok gyakorlatában.

Az olimpiai játékok jelszava, a „*citius, altius, fortius*” (azaz: gyorsabban, magasabban, erősebben) Henri Didon, dominikánus paptól származik, aki 1890-ben lett az egyik Párizs melletti gimnázium rektora. Az 1890-es évek elején egy iskolai sportverseny díjkiosztó ünnepségén elhangzó szavakat Pierre de Coubertin báró, a rektor közeli barátja, az olimpiai játékok jelszavává tette. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság Bulletinjének 1894 júliusában megjelenő első számának címlapján, közvetlenül a cím alatt, már ott szerepelt a „*citius, altius, fortius*”.

Az olimpiai jelszó eredete tehát ismert. Az olimpiai jelmondat megszületésének története azonban kevésbé közismert, s mi több, módfelett érdekes. Ahhoz, hogy kinyomozhassuk eredetét, fel kell idéznünk, az 1908-as londoni olimpiai játékokon történteket. A jelmondat végleges megfogalmazása, tényleges megszületése azonban jóval későbbre tehető.

S, hogy mit keres ez a kérdés egy atlétikai szaklap hasábjain? — nos, amit látni fogjuk, az olimpiai jelmondat megszületésének története szorosan összefügg a sportok királynőjének történetével.

A sorrendben negyedik újkori olimpiai játékok megrendezésének jogát eredetileg Rómának ítélték. Időközben azonban egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy az olasz főváros a belső ellentétek és az előkészületek hiánya miatt, képtelen a játékok zavartalan lebonyolítására. Ezért a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) az 1906-os athéni rendkívüli játékokon úgy döntött, hogy az Angol Olimpiai Bizottságot kéri fel a soron következő olimpiai játékok megrendezésére.

Mielőtt a szigetország elkötelezte volna magát, nemzeti olimpiai bizottságának vezetői megbeszéléseket folytattak az Egyesült Államok Atlétikai Szövetségének titkárával, James Sullivannel. Miután Anglia nem vett részt az 1904-es St. Luis-i olimpián, attól tartottak, hogy az amerikaiak ezt azzal viszonozzák, hogy nem képviseltetik magukat az olimpián, ha azt az angol fővárosban rendezik meg. Ez a tudakozódás mindenekelőtt arról tanúskodott, hogy a játékok sikere szempontjából az angolok nagyon fontosnak tartották a tengerentúliak részvételét.

A játékok szervezőbizottsága nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy összeállítsa az 1908-as olimpiai játékok szabályait és előírásait. A maga nemében úttörőnek számító munka végül is egy kétszázoldalas könyv formájában öltött testet. A kiadvány angol, francia és német nyelven jelent meg, s körülbelül egy év alatt eljuttatták mindazon országokba, amelyek kinyilvánították részvételi szándékukat. A játékok történetében ilyesmire még nem volt példa. A meghívókban általában csak azt jelezték, hogy mely szabályok lesznek érvényesek, de a konkrét előírásokat nem ismertették. Az írott szabályok hiányában nem egyszer az is előfordult, hogy a részt vevő nemzetek csapatainak vezetői ott helyben vitatták meg a részleteket.

De milyen szabályok voltak érvényesek azokban az években, amikor csak néhány nemzetközi sportszövetség létezett, következképp, alig voltak meg a feltételei annak, hogy nemzetközileg elfogadott, általánosan alkalmazható szabályokat dolgozzanak ki.

A NOB nem szólt bele, hogy milyen szabályok legyenek érvényben — ezt a feladatot átvette a rendező országnak. A nemzetközi szabályok hiánya nem jelentett problémát az Angol Olimpiai Bizottság számára, mert számukra egyértelmű volt, hogy ha a versenyek színhelye London, akkor az angol szabályok a mérvadóak, s a külföldi vendégeknek alkalmazkodniuk kell az itteni viszonyokhoz.

Abban az időben, amikor a sportvilág szinte kizárólag csak az európai és egyesült államokbeli csapatokból állt, az említett probléma nem okozott gondot Anglia és az európai kontinens számára. A szigetország példaképpül szolgált, befolyása szinte mindenütt jelentős volt. Miután sehol sem voltak olyan sporthagyományok, amelyek lehetővé tették volna a külső hatásoktól független nemzeti szabályzatok széles körű kidolgozását; szinte mindegyik az angol szabályokat vették át. Ezzel szemben az Egyesült Államokban — miután itt angol befolyástól függetlenül fejlődött a sport — az európaiktól eltérő, saját szabályok alakultak ki.

Az angol és az amerikai szabályok közötti jelentős különbségek illusztrálására, a mindmáig legnépszerűbb olimpiai sportágból, az atlétikából említek néhány példát:

Angliában az óramutató járásával megegyező irányban futottak, míg az Egyesült Államokban éppen ellenkező irányban rótták a köröket. Az Újvilágban a gátfutás szintere a futópálya volt, míg Angliában a belső gyepszőnyeg. Amerikában a gátak feldönthetők, míg a szigetországban földhöz rögzítettek, elmozdíthatatlanok voltak. (Az angol szövetség csak 1920-ban változtatott ezen a szabályon.) A rúd- és magasugrás angolai gyakorlatában — ellentétben az amerikai szabályokkal — semmi sem könnyítette meg az ugrók talajra érését (pl. homok), s közvetlenül a gyepszőnyegen landoltak.

A NOB 1907-es hágai ülésén vitatták meg az olimpiai versenyek legfelsőbb döntőbírójának kérdését. Athénban a rendkívüli játékokon működött egy nemzetközi bíróság, s Görögország NOB-képviselője azt javasolta, hogy 1908-ban is ehhez hasonlóhoz hozzanak létre. Az angolok szerint azonban az említett szerv nem az elvárt módon működött, tagjai többnyire csak hazájuk sportolójának érdekei mellett álltak ki, döntéseiket erősen befolyásolták a személyes motívumok. (Egy példát is hoztak: a később nem hivatalossá minősített 1906-os olimpiai játékokon a 400 m-es síkfutás hajrájában az amerikaiak akadályozták az ausztrál N. Bakert, azonban a szóban forgó döntőbíró a kisujját sem mozdította.) Ezért egy olyan véleménynyilvánító testület felállítását javasolták, amelybe minden részt vevő ország elküldheti képviselőit. Miután a javaslat megértésre talált a NOB-ban, a felmerülő problémákat (pl. az óváásokat) meg is tárgyalta a testület, de a döntés joga a rendezőbizottság kezébe volt letéve. A vitás kérdések ilyesfajta eldöntése rendkívül sok kritikát kapott. Amikor olyan ügyek kerültek napirendre, amelyben angol sportolók is érintve voltak, a testület pártatlansága sokak szemében kérdésessé vált.

Amikor az amerikai olimpiai csapat megérkezett a játékok színhelyére, nem rejtették véka alá, hogy győzni jöttek, s a világ legjobb sportnemzetének kijáró elismerést akarják kicsikarni. S valóban létezett egy olyan bajnok trófea, amely a legeredményesebben szereplő nemzetre várt. A NOB már említett hágai ülésére a bizottság olasz főtájkára egy Pallasz-Athénét ábrázoló szobrot küldött, amit a legsikeresebben helytálló nemzetnek ajánlott fel. Az olimpiai mozgalom vezető testülete elfogadta a vándordíjat, azonban sehogy sem tudott dűlőre jutni a megtisztelő cím odaítélésének kritériumaiban. Ezért a NOB úgy határozott, hogy az angol rendezőkre bízza a probléma megoldását.

Az angol hagyományok szerint csak a győzelmeket számolták; az amerikai módszer pedig az volt, hogy öt pont járt az aranyéremért, három az ezüstért és egy a bronzért. Sullivan, az amerikai csapat kapitánya a pontozás módjáról folytatott tárgyalásokon azt szorgalmazta, hogy a nemzetek közti verseny szempontjából csak a játékok — amerikai felfogás szerint — legfontosabb részét, az atlétikai küzdelmeket vegyék számításba. Az amerikaiak jól látták ugyanis, hogy lehetetlen megnyerniük a nemzetek közötti versenyt, ha a programban szereplő valamennyi versenyszámot figyelembe veszik. „Az atlétika az a sportág, amiben az USA győzni akar, a többi sportágban kisebb jelentőséget tulajdonítunk” — jelentette ki Sullivan. Ezekben az Egyesült Államok nem is képviseltette magát nagyobb létszámú csapattal, miközben Anglia — kihasználva a hazai pálya előnyét — minden sportágban indított versenyzőt, s így egy csomó „ingyenpontot” gyűjtött össze az olyan küzdelmekben, amelyekben jóformán csak szigetországbeliek álltak rajthoz.

A rendezők végül is nem fogadták el az amerikaiak felvetését, s kitartottak amellett, hogy minden sportágat számításba kell venni. Az angol újságok a nemzetek közötti pontverseny állását az elért győzelmek száma alapján kezdték közölni. Mivel az amerikaiak álláspontja nem talált meghallgatásra, azzal fenyegetőztek, hogy nem vesznek részt a versenyeken.

A legjobb nemzetnek járó vándordíj odaítélésére vonatkozó döntés végül

is az első játékhét második felében, félig-meddig az Egyesült Államok számára kedvező módon született meg. A határozat szerint (a pontozás módjában felmerült véleménykülönbségek miatt) a Pallasz-Athéné szobrot nem a legeredményesebben szereplő küldöttség, hanem az evezős nyolcasok mezejének győztes legénysége kapja.

Amikor felment a függöny a játékok színpadán, Anglia és az Egyesült Államok játszotta a főszerepet. Az angolok saját sporthagyományaikkal, szabályaikkal és döntőnökeikkel álltak rajthoz. A magabiztos amerikaiak nem rendelkeztek elég tapasztalattal ahhoz, hogy az angol szabályok szerint versenyezzenek és nem akartak vagy nem tudtak alkalmazkodni a fennálló viszonyokhoz.

A futambeosztások kapcsán, már a hivatalos megnyitó előtt megszülettek az első amerikai óvások, amelyek — mint később kiderült — csak afféle előcsatározásoknak bizonyultak az elkövetkezendő napok eseményeihez képest. A házigazdák körében hamar népszerűtlenné váltak a magabiztos, kérkedő, minden áron a győzelem kicsikarására törekvő amerikaiak. A kedvezőtlen megítéléshez nagyban hozzájárult a tengerentúliak szervezett szurkoló-kórusa is, amelyet a helyi közönség egyszerűen „barbár banda”-nak minősített. Az elkövetkező napok zajos vitáinak, a kedélyeket felkavaró perpatvarok, az óváásokat követő késhegyig menő veszekedések ismertetésére most nem térünk ki. A folytonos óváások csak tovább erősítették az amerikaellenes hangulatot. Minden nem amerikai győzelmet lelkes ováció fogadott, míg az egyesült államokbeli győzteseket mély csenddel „juttalmazta” az angol publikum.

Az amerikaiak azt is kifejezésre juttatták, hogy az angol bírák sportszerűtlen, részrehajló megnyilvánulásai korántsem csak ellenük irányulnak. Meg kell hagyni, hogy valóban akkor is voltak incidensek és véleménykülönbségek, amikor nem amerikai sportolókra volt szó, de kérdés, hogy ezek a problémák nagyobbak voltak-e, mint amelyek egy ilyen hatalmas eseményen, mint az olimpiai játékok, törvényszerűen előfordulhatnak.

(Zárójelben jegyezzem meg, hogy a házigazdák nem mindig makulatlan sportszerűsége tényleg nem csak a nagy vetélytársnak szűrt szemet. A magyar olimpiai bizottság hivatalos jelentését közlő Sport-Világban például a következő olvasható: „Nem hagyható figyelmen kívül az angolok bizonyos mértékű paklizása, mert ez bizony létezik és uralkodik. Ez nem a versenyek lefolyására, hanem azok elrontására és az előfutamok beosztására vonatkozik.”)

A megnyitói ünnepséget követően, minden napra jutott egy sor vita és veszekedés, amit többnyire hivatalos tiltakozások, óváások követek. Július 14-én, kedden a angol újságok az amerikai J. P. Sullivanre zúdították haragjukat, mert szerintük az 1500-as döntőben két alkalommal is a könyökével tört utat magának az angol N. Hallowszal szemben. A végül is bronzérmet szerző hazai versenyző a befutás után angol méltósággal csak annyit vetett oda a hetediként beérkező amerikaiak, hogy „máskor fusson gentleman módjára!”

Egy nappal később az amerikaiak óvása borzolta újból a kedélyeket, ugyanis szerintük a kanadai maratonista, T. Longboat jogosulatlanul versenyez, mert amatőr statusa erősen megkérdőjelezhető.

Csütörtökön az amerikaiak minden eddiginél jobban megsértődtek, mert a diszkoszvetésben győztes Sheridan tiszteletére nem a szokásos magasságra küszört fel a csillag-sávó lobogó. (Az történt ugyanis, hogy amikor esni kezdett az eső, a zászló felhúzásával megbízott matrózok tető alá menekültek, s otthagytak csapat-papot.)

Óriási perpatvar kerekedett július 17-én is, amikor a kalapácsvetőkből, súlylökőkből és diszkoszvetőkből verbuválódott amerikai kötlélhűző csapat kifogást emelt az angolok „szörnyű bakancsai” ellen. (A szabályok szerint csak „sima”, mindenféle kiugró részt nélkülöző lábbelivel lehetett versenyezni.) Végül is a liverpooli rendőrökből álló angol együttes nem volt hajlandó cipőt váltani — és könnyedén győzött.

A szombati nap viszonylag eseménytelenül telt, csak egy amerikai óvás volt a 800 méteres futambeosztásokkal kapcsolatban, amit végül is akceptáltak a rendezők.

Az angol hagyományok szerint a hét utolsó napján nem rendeztek versenyeket. A londoni Szent Pál Katedrálisban július 19-én, vasárnap délelőtt rendkívüli istentiszteletet tartottak, amelyre az olimpiai játékok valamennyi résztvevőjét is meghívták. A szöszekre lépő pap: „Az 1908-as olimpia hivatalos dokumentumai” című kiadvány szerint — Pennsylvania püspöke volt, akit módfelett bántottak a játékok során fellángolt angol-amerikai ellentétek.

A pattanásig feszült légkörben a püspök közvetlenül szólhatott az olimpiai játékok résztvevőéhez, s külön honfitársaihoz is. Valószínűleg az volt a szándéka, hogy lehűtse a felhevült kedélyeket, és mérsékleire intse a győzniakarás lázában égő sportolókat. Azon iparkodott, hogy nyugodtabb légkör alakuljon ki a pályákon és a küzdőtereken kívül is. Ezért prédikációjában — többek között — a következőkre hívta fel a gyülekezet figyelmét: „Ezen az olimpiai játékon nem a győzelem a fontos, hanem a részvétel!”

Úgy tűnt, hogy a püspök szavainak van foganatja, hiszen az elkövetkező három nap során egyetlen említésre méltó összetűzésre sem került sor. Ez azonban csak amolyan vihar előtti csend volt, mert a július 23-i utolsó versenyszám miatt, minden eddiginél nagyobb botrány kerekedett. A 400 méteres síkfutásban győztes amerikai John Carpentert szabálytalan versenyzés miatt diszkvalifikálták, majd a futam megismétlését kérő beadványt elutasították. A vihar az elkövetkező napon, a maratoni futás alkalmával és annak drámai végjátékával érte el a csúcspontját.

Végül is süket fülekre találtak a püspök szavai? A kérdésre igennel és nem-

mel is lehet válaszolni. Ami a 400 méteres és a maratoni futásban érintett amerikai és angol sportolókat, illetve bírákat illeti, náluk nem lehetett túl nagy foganatja a püspök megfontoltságra intő szavainak. Viszont voltak olyanok is, akik komolyan veték a prédikációt, mint például — Pierre de Coubertin báró. S ha ő nem rátkoza el magában az intelmet, akkor nagyon valószínű, hogy a jövő számára teljesen felesleges merültek volna az idézett szavak.

Július 24-én pénteken, az angol kormány hivatalos fogadást adott a NOB, az Angol Olimpiai Bizottság, a diplomáciai testület tagjai és más prominens külföldi személyiségek tiszteletére. A záróbeszédet Coubertin tartotta, aki többek között a következőket mondta: „Vasárnap a sportolók tiszteletére tartott istentiszteleten a Szent Pál Katedrálisban Pennsylvania püspöke arra emlékeztetett, hogy ezeken a versenyeken nem a győzelem a fontos, hanem a részvétel.

Uram, jegyezzék meg ezt az erőteljes kifejezést.

Ez a mondat az élet minden területére vonatkozik és egy friss, egészséges filozófia alapja. Az életnek sem a dicsőség a lényege, hanem az, hogy küzdjünk. E szavak elterjedése azt az utat biztosítja, hogy egy merészebb és erősebb, s egyben tudatosabb, nemesebb lelkű emberiség jöjjön létre.”

Coubertin beszédének magva, ha némileg más formában is, hosszú idő elteltével vált az olimpiai mozgalom vezérmotívumává, jelmondatává. Az 1912-es olimpiai Coubertin újból megemlékezett a pennsylvaniai püspök szavairól, de ezt semmiféle reagálás nem követte. 1920, 1924- és 1928-ban hiába is kutattunk, nyomát sem találjuk e szavaknak, de Los Angelesben újra felbukkantak, ugyanis a játékok szervezői, hogy az olimpiai játékok szellemét megfelelően szimbolizálják, Coubertin-idézetek összegyűjtésén fáradoztak. Így került az érdeklődés homlokterébe az 1908-as fogadáson elhangzott beszédrészlet.

Az 1932-es játékok megnyitóján és a versenyek alatt hatalmas transzparenszek adták a világ tudtára, hogy „Az olimpiai játékokon nem a győzelem a fontos, hanem a részvétel. A lényeg nem a győzelem, hanem maga a küzdelem.”

Ez volt az első alkalom, amikor a pennsylvaniai püspök és a francia báró szavai egy közös kifejezéssé olvadtak össze. Megfigyelhető, hogy az „élet” szó kimaradt, ami arra a hibás felfedezésre enged következtetni, mintha a küzdelem csak az olimpiai játékokra vonatkozna. Ez pedig, mint ahogyan a korábbiakból láthatjuk, nem egyezett meg pontosan Coubertin gondolatával, annak eredeti szellemével.

Végül is az 1936-os berlini olimpián született meg az olimpiai jelmondat a maga végleges formájában.

Coubertin, miután feladta NOB-elnöki funkcióját, protokolláris és személyes okokra hivatkozva, egyetlen alkalommal sem vett részt az olimpiai játékokon. Így volt ez Berlin esetében is, de az akkori modern technika révén, lemezre vett hangjával mégis szólhatott a megnyitói ünnepségre összerendezett több mint százézer közönséghez. A részt vevő országok küldöttségeinek bevonulása után, a szervezőbizottság elnökének beszéde, illetve Hitler megnyitói szavai előtt az olimpiai stadion hangsróiból felsendültek Coubertin világos, erőteljesen hangsúlyos szavai, miközben az eredményhirdető-táblán megjelent a német fordítás:

„Az olimpiai játékokon nem a győzelem, hanem a részvétel a fontos, mint ahogyan az élet lényege sem a győzelem, hanem a küzdelem maga.”

Csak ezek után váltak igazán e szavak az olimpiai mozgalom jelmondatává, amelyet az olimpiai játékok stadionjaiban a megnyitók és a játékok alatt nagy táblák hirdettek. Pierre de Coubertin nevét korábban mindig odafirták a jelmondat alá, azonban valamikor az 50-es években felfedezték a NOB tanácsában, hogy a jelmondat bizonyos mértékben a pennsylvaniai püspöktől ered és ezek után a forrást már nem tüntették fel.

Végezetül joggal merül fel egy kérdés:

Vajon miért éppen egy pennsylvaniai püspök prédikált a Szent Pál Katedrálisban 1908. július 19-én? Nem volt Angliában egy prelátus, aki megtehetné volna ezt? Az ok az anglikán püspökök július 6. és augusztus 6. között megrendezett konferenciájában rejlett. Az ötödik ilyen jellegű rendezvényen közel 250 püspök vett részt az angol nyelvterületről, tehát Angliából, annak gyarmatairól és az Egyesült Államokból. A püspökök a konferencia idején „vendégistentiszteleteket” celebrálhattak az angliai templomokban. Hogy miért éppen Pennsylvania püspöke prédikált július 19-én, nem sikerült kideríteni.

Ki volt akkoriban Pennsylvania püspöke? A konferencia résztvevőinek listájából megtudhatjuk, hogy az USA e keleti államából két püspök is érkezett, de egyikük sem volt Pennsylvania püspöke.

A paradoxnak tűnő helyzet magyarázata a következő: a lista szerinti 41. számú püspök (az 1-es sorszámot a Canterbury érsek viselte) Közép-Pennsylvania püspöke, Ethelbert Talbot volt, a 172-es számot pedig Pennsylvania segédpüspöke, Alexander Mackay-Smith kapta. Pennsylvania igazi püspöke tehát nem volt jelen!

A két szóban forgó püspök közül végül is melyikük prédikált július 19-én a Szent Pál Katedrálisban? A választ a londoni napilapokban találjuk meg, miszerint az istentiszteleten Közép-Pennsylvania püspöke állt a szószéken, tehát Ethelbert Talbot volt az, aki az olimpiai résztvevőkhöz szólt, s akinek szavait Pierre de Coubertin megjegyezte.

Vitathatatlan, hogy Pierre de Coubertin volt az, aki megfogalmazta az olimpiai jelmondatot, de az ötletadó Ethelbert Talbot nevére is illik emlékeznünk.

Ture Widlund „Det olympiska valspraket - bakgrund och tillkomst” című cikke nyomán:

K. F.

VIII. IBUSZ — MARATON

1991. május 12.

I CAN

adidas
TORSION

Önnek megvan az ereje, a kondíciója – és el akarja érni a legjobbat. Az adidas Önnek dolgozta ki legújabb sportcipőjét, az adidas Torsiont. A cipő, ami a lábbal együtt mozog, védi és tartja a lábat, tehermentesíti és segíti annak mozgását, energiát takarít meg Önnek és ezáltal eredményesebbé teszi a teljesítményt. Ez az adidas Torsion.

OLVASÓTEREM

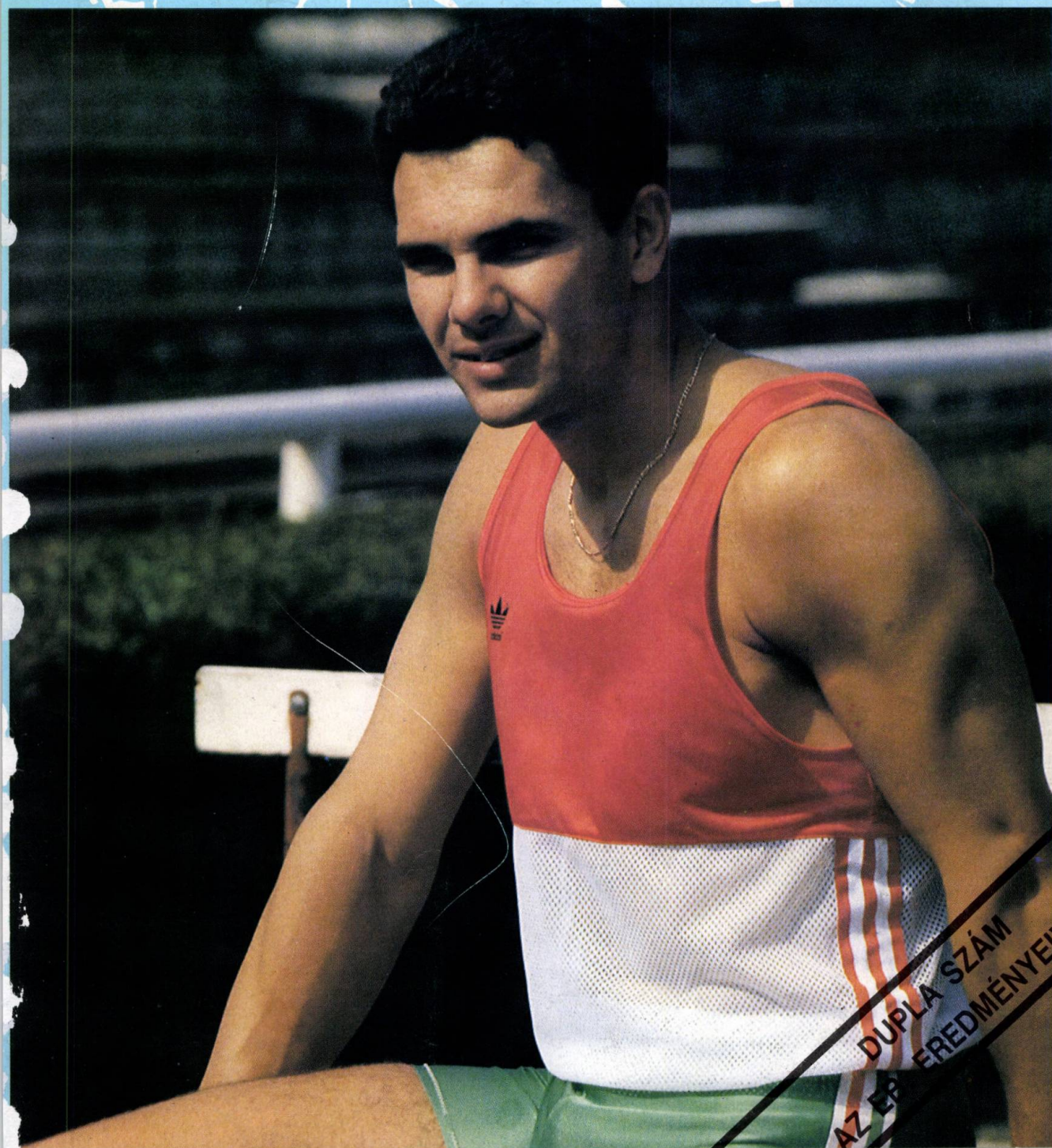
ATLETIKA

1990

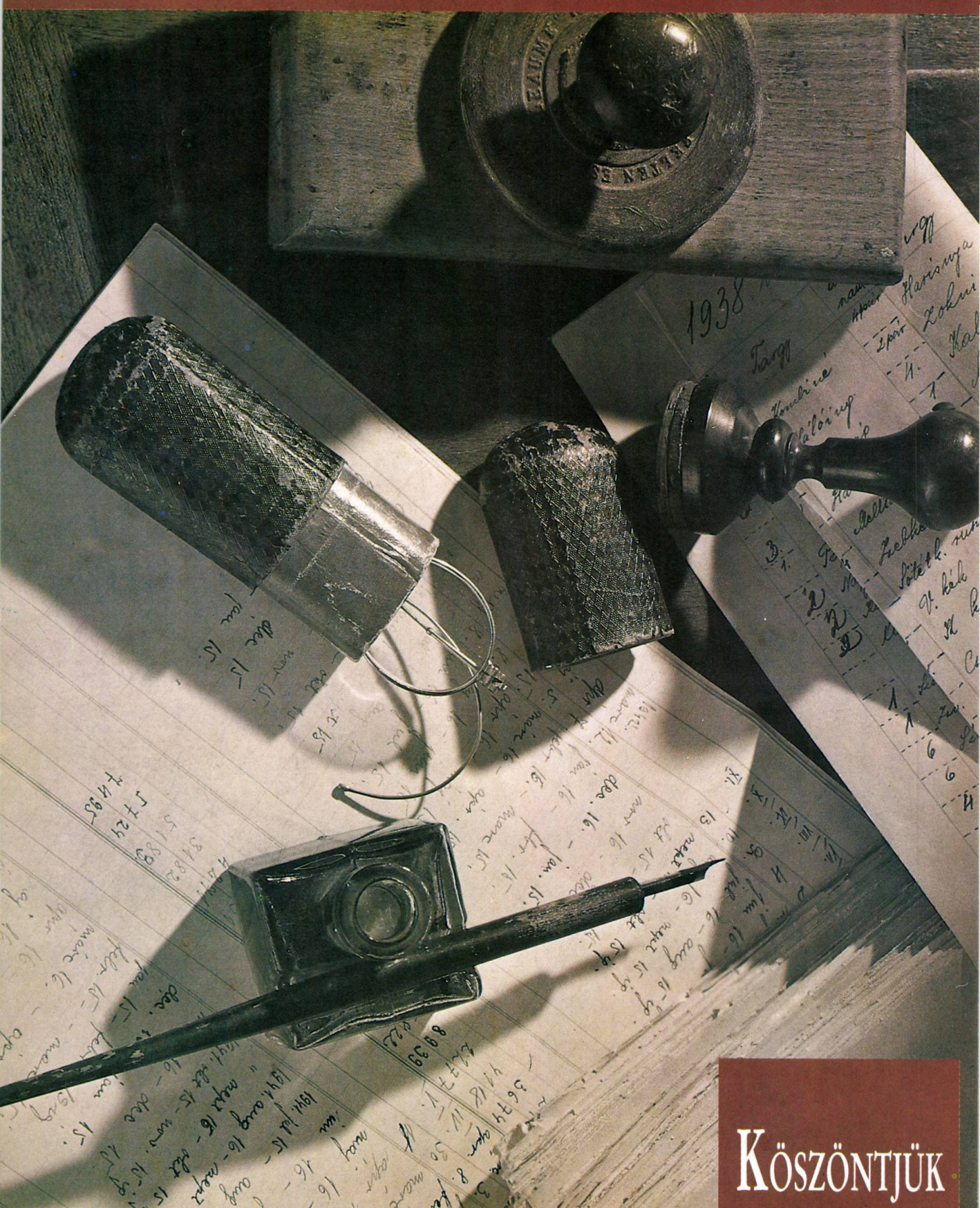
A MAGYAR ATLÉTIKAI SZÖVETSÉG LAPJA

ÁRA: 48,— FT 34. ÉVF. 7—8. SZÁM 1990. JÚLIUS—AUGUSZTUS

DUPLA SZÁM
AZ ÉRTEKELÉSEKSEL

MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK RT

Cím: Budapest, 1821 Szent István tér 11.
Telefon: 1 329-360
Telefax: 1 322-568
Telex: 22-6941

Vidéki fiókiaink is az Ön rendelkezésére állnak Debrecenben, Győrött, Szegeden,

KÖSZÖNTJÜK
KEDVES
ÜGYFELEINKET!

TARTALOM

1955: a magyar világcsúcsok éve	1
Vendégünk: Primo Nebiolo	2
3. Ifjúsági Atlétikai Világbajnokság	3
A dobogóra vezető út	6
Műszertechnika Kupa Miskolcon	7
Jól betett nekem ez a háború	8
Amikor Katrin Krahbe abbahagyja	10
Kovács Kléri elment	11
Nagydíj felemás eredménnyel	12
Spiliti pontszerzők	15
A győztesek mondták	17
95. Országos Atlétikai Bajnokság	22
Jövőre már a Vörösmarty téren is...	26
Futapesti	27
Lapzártakor érkezett	28
Két új csúcs gyaloglásban	28
Kedves olvasóink!	28

ATLÉTIKA '90

A Magyar Atlétikai Szövetség lapja

Megjelenik havonta.

Kiadja a Medicina Könyvkiadó Vállalat
A szerkesztőség címe: Medicina Könyvkiadó
Sportszerkesztőség 1054 Budapest,
Zoltán (volt Beloiannis) u. 8.
Tel.: 111-3813

Felelős kiadó: Kaszás Ferenc
Főszerkesztő: Török Ferenc
Olvasószerkesztő: Krasovec Ferenc

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető bármely hírlapkézbesítő
postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben
és a Hírlapfizetési és Lapellátási Irodánál
(HELIR), Budapest, XIII. Lehel u. 100/a.
közvetlenül vagy postautalványon,
valamint átutalással.
Számunként kapható
a Medicina Könyvesboltban, V. Akadémia u. 21.

1990. 7-8. szám
Ara: 48 Ft

ISSN 0571-799

Nyomás:
ROTEL KFT.
Felelős vezető:
Kádár László

1955:

a magyar világcsúcsok éve

Az 1954-es berni Európa-bajnokságon szerzett négy aranyérem után a következő év újabb nagy sikereket hozott a magyar atlétika számára. Az 1955-ös esztendő a férfi válogatott csapat nagyszerű szereplése mellett a Honvéd-futók, elsősorban Iharos Sándor ragyogó csúcssorozata fémjelezte.

A sorozat itthon kezdődött. Május 14-én, a Tüzér utcai pályán Iharos Sándor 3000 m-en 7:55.6 percre javította a világcsúcsot. Hat nappal később, a londoni White City stadionban 2 angol mérföldön 8:33.4 világrekorddal győzte le a legjobb brit futókat. Július 28-án, a helsinki Olimpiai stadionban, a finn-magyar viadalon 1500 méteren érte le 3:40.8 perccel a világ legjobb eredményét. Másfél hónapos szünet következett, majd szeptember 10-én, a lengyelek elleni viadalon, a Népstadion 40 000 lelkes nézője előtt Iharos 5000 méteren ért a célba 13:50.8-as világrekorddal, amelyet azonban a szovjet Vlagyimir Kuc nyolc nappal később megdöntött (13:46.8). Szeptember 29-én a Bp. Honvéd Mikes Ferenc, Tábori László, Rózsavölgyi István, Iharos Sándor összeállítású 4x1500 méteres váltója az FTC pályán saját rekordját adta át a múltnak 15:14.8 perccel. Az idény a szokásosnál tovább tartott és a Melbourne-i olimpia időpontjára való tekintettel az országos bajnokságot késő ősszel rendezték meg. Október 23-án, egy esős vasárnapon, Iharos a Népstadionban, 50 000 néző tomboló biztatása közepette két legyet ütött egy csapásra. 5000 méteren 13:40.6 perccel visszaszerezte, távközből 3 mérföldön pedig 13:14.4-el megjavította a világrekordot.

Iharos Sándor nagyszerű teljesítményeit a határokon túl is mindenütt nagy elismeréssel fogadták, és a nemzetközi sportsajtó az Év Sportolójának választotta.

A rekord aratásból klubtársai is kivették részüket. Rózsavölgyi István ősszel Tatán előbb 1000 méteren 2:19 perccel beállította, majd Csepelen, 2000 méteren 5:02.2 percre javította a világcsúcsot. Tábori László Oslóban 1500 méteren 3:40.8-al, Iharos világcsúcsát beállítva győzött.

A Bp. Honvéd középtávfutói így tehát 1955-ben összesen tíz alkalommal irakoztak fel a nemzetközi szövetség csúcslistájára.

Vendégünk: Primo Nebiolo, az IAAF elnöke

AZ ELNÖK SZERETNÉ ELOSZLATNI A TÉVHITET

Kevés sportágban rendeznek a fiataloknak olyan rangos találkozókat, mint amilyen az Ifjúsági atléták két-évenként ismétlődő világ bajnoksága. A bulgáriai Plovdivban az idén is közel száz ország több mint ezer versenyzője mérte össze tudását, s az eseményt mindvégig figyelemmel kísérte Primo Nebiolo, a nemzetközi szövetség, az IAAF elnöke is. A 65 éves sportvezető készséggel nyilatkozott a sportág legidősebb kérdéseiről.

Primo Nebiolo – a kép közepén sötét öltönyben – a budapesti fedettpályás vb díszvendége volt

vezethetők vissza. Végezetül szólnom kell az NDK-ról is: az IAAF felkészült arra, hogy jövőre már egységes német csapat indul majd a nagy versenyeken. Meggyőződésem, hogy a német atléták rendkívül sikeresek lesznek...

– Őszintén szólva, Magyarországon a sportvezetők nem tartják olyan biztatónak a helyzetet, mint azt Nebiolo úr felvázolta...

– Először is szeretném elmondani, hogy nagy öröm számomra, amit Plovdivban, a fiatalok világtalálkozóján láthattunk. Ez a viadal is bizonyította: a fejlődés nem torpant meg az atlétikában. Az utóbbi időben több ország versenyzői is ugrásszerűen előretörték. Elég ha az afrikaiak és a közép-amerikaiak szereplését említem.

– Mit tett az IAAF azért, hogy a harmadik világ államaiban biztosítsák a fejlődés feltételeit?

– Régi programunk, hogy az atlétikát népszerűsítsük ezekben az országokban. Nagyra törő terveink vannak, állandóan működő edzőközpontokat szeretnénk létesíteni több térségben. Eddig Dakar, Nairobi, Kairó, Puerto Rico, Santa Fé, Lima, Peking, valamint egy indonéz és egy brazil város – az utóbbi valószínűleg Rio de Janeiro lesz – jött szóba helyszínként.

– Terveznek-e valami hasonlót a szintén gazdasági bajokkal küszködő közép- és kelet-európai országok megsegítésére?

– Készek vagyunk minden lehetséges módon hozzájárulni ahhoz, hogy az atlétika ezekben az országokban is túlélje a nehéz időszakot. Ami a kelet-európai változásokat illeti, tavaly tartottunk a bekövetkezett politikai események hatásától, de mára megnyugodtunk, mivel látjuk, hogy a Szovjetunióban – legalábbis az atlétikában – ugyanúgy mennek a dolgok, mint régen. Hasolón biztató a helyzet a csehszlovákoknál, a bolgároknál és a magyaroknál is. A lengyeleknél vannak gondok, de ezek más okokra

– Ismerem gondolatait, s mint mondtam, a nemzetközi szövetség kész a segítségnyújtásra. Hozzá kell azonban tenni, hogy az anyagi jellegű kérdésekre a kormányok találhatnak csak megoldást. Sajnos, tudomásul kell venni, hogy a mi lehetőségeink is behatároltak.

– Hogyan viszonyul a szövetség ahhoz, hogy az utóbbi időben több szovjet versenyző is valamelyik tagköztársaság színeiben indult a nemzetközi viadalokon?

– A politikai változásokat sehol a világon nem befolyásolhatja az IAAF, tehát a Szovjetunióban sem. Így természetesen nem foglalhatunk állást a grúz, a litván vagy az örmény kérdésben...

– Az atlétikával kapcsolatban még mindig sok szó esik a dopping problémájáról. Elképzelhetőnek tartja, hogy rövid időn belül megtisztítják a sportágat a káros jelenségtől?

– Azzal kezdeném, hogy igazságtalannak tartom, ha mindig az atlétikával kapcsolatban említik a doppingkérdést. Mi nagyon is szeretnénk, ha más szövetségek is ugyanolyan komolyan ellenőriznék a versenyzőket, mint ahogy azt mi tettük és tesszük most is. Összehasonlítás-képpen talán elég, ha megemlítem, hogy a nagyobb tenisztornákon például még mindig ismeretlen a doppingkontroll... Nos, az IAAF a jövőben is folytatni fogja az ellenőrzést mind a versenyeken, mind a versenyeken kívül. Szeretnénk eloszlatni azt a tévhitet, hogy a dopping elsősorban az atlétika ügye lenne...

3. Ifjúsági Atlétikai Világbajnokság

Öt világrészből 31 ország osztozott az érmeiken

- ❑ A Szovjetunió nyerte a pontversenyt
- ❑ Afrikai fölény hosszútávon
- ❑ Topics: ifjúsági világcsúcs (237 cm)
- ❑ Helyálltak fiataljaink
- ❑ Ináncsi Rita ezüstérmes
- ❑ Tíz magyar az első tíz között

Plovdiv, 1990. augusztus 8-12.

Athén és Sudbury után, öt világrészből közel 100 ország több mint ezer fiatal versenyzője utazott el a bulgáriai Plovdivba a 3. Ifjúsági Atlétikai Világbajnokságra.

A technikai értekezleten - amelyet a világbajnokság technikai delegátusi tisztét betöltő Gyulai István, az IAAF tanácstagja vezetett le -, dr. Primo Nebiolo a következőket emelte ki:

- *Nincs a világon még egy olyan sportág, mint az atlétika, amely az utánpótlásának világbajnoki találkozójára ilyen sok országot tudna felvonultatni.*

Erről a hatalmas seregszempléről, amelyen tizenhét napon át csapatunk is részt vett, szeretnék néhány képet utólag felidézni.

Világbajnok útitársnő. Az idei Nagydíjon, augusztus 5-én délután még a Népstadionban győzött 400 méteren a nigériai Fatima Yuszuf, másnap hajnalban már velünk együtt utazott a repülőgépen Szófiába, majd onnan a magyar csapatot szállító különbuszon Plovdivba.

- Győzni szeretnék most is - mondta, majd álomra hajtotta a fejét.

Szavait valóra is váltotta, mert honfitársa, Opara előtt biztosan nyerte a 400 métert a vb-n. Utána azonban nem kísérte szerencse a szereplését. A 200 m-es előfutamban két kiugrás miatt kiállították, majd a 4x400 méteres váltóban 30 méteres előnnyel a győzelem felé száguldó csapatuk elejtette a váltóbotot és Nigériát kizárták.

✱

Honfoglalók. A magyaroknak otthont adó szálloda személyzete ünnepélyesen, ősi bolgár szokás szerint kenyérrel és sóval fogadta delegációnkat. Mint kiderült, az épülfőfélben lévő 16 emeletes hotel legelső vendégeit köszöntötték csapatunkban. Az utánunk érkező kelet- és nyugat-németeket, osztrákokat és egyéb nemzetek fiataljait már nem részesítették ilyen fogadtatásban, de a beüzemelés kezdeti nehézségeit, hiányosságait (a melegvíz hiánya, a felvonó akadozása stb.) velünk együtt „élvezték”.

Energiatakarékosság. Ezen a címen az eredetileg szervezett időrendet már korábban előre hozták egy órával, hogy a versenyek még világosban fejeződjenek be. Ment is minden rendben a tízpróbáig, amely nagyon elhúzódott és közben teljesen besötétedett. Megismétlődött a tavalyi varasdi ifjúsági Eb-n látottak: gépkocsik gördültek be a pályára és azok lámpáinak fényénél hajították a gerelyt, futották a tízpróbázók az 1500 métert.

Az új Carl Lewis. Már ezt rebesgették, amikor a hatalmas termetű, színes bőrű asmerikai James Stallworth a távolugrás selejtezőjében 820 cm-ig szállt, majd bejutott a 200 méter döntőjébe is. Honfitársa, Dion Bentley azonban a távol döntőjében megijesztette, 805 cm-rel kezdett és Stallworth csak ötödikre tudta túlugrani. A 200 méter döntőjében a szovjet Goremikin zúta szét az amerikai fiút, a nigériai ikrek (Davidson 100 méteren győzött) és Osmond Ezinwa aranyreményeit. Na, de azért a 4x100 m-es váltóban várt még egy aranyérem Stallworth-re. Egyébként az amerikaiak mindkét férfi váltóban megőrizték, a kelet-német lányok mindkettőben elvesztették az elsőségüket.

Éremmegoszlás. Az öt világrész 31 országa osztozott a 143 érmen, a 41 aranyból 20 jutott Európának, s 21 a másik négy világrésznek. A legjobban a Szovjetunió szerepelt 8 aranyéremmel és a pontversenyeket is megnyerték. A legnagyobb vesztes az NDK volt, hiszen a két év előtti 11 bajnoki cím helyett most csak hármat szerzett.

Afrikai fölény hosszútávon. A férfiaknál 800 métertől 20 km-ig és akadályon, a nőknél 10 000 méteren a kenyai és etiópiai futók váltották egymást az élen, de a 16 éves tanzániai Juma Ninga is begyűjtött két érmet.

Fiatal győztesek. Aki azt hinné, hogy ez a 19 évesek világbajnoksága volt, az téved. A 37 egyéniszám egyharmadában (13-ban) fiatalabbak, nyolc 18, három 17, egy 16 és a legfiatalabb, egy 15 éves (a gyalogló portugál Susana Feitor) győzött és igen sok 19 évesnél fiatalabbat találunk a helyezettek között is.

Topics és Zorics. A két 19 éves nyakiglább jugoszláv magasugró, régi ismerőseink, állandóan csatáznak egymással, Tavaly Varadon a magyar-jugoszláv ifjúsági válogatott találkozón Topics győzött, az ifjúsági Eb-n Zorics szerepelt jobban. A télen heteken keresztül edzettek, versenyeztek az Olimpiai csarnokban. Topics a nyáron már 234 cm-ig jutott. Budapesten legutoljára augusztus 2-án, a Tűzér utcában találkoztunk mindkettőjükkel a magyar-jugoszláv ifjúsági válogatott viadalon, ahol ők végeztek az első két helyen (Topics győzött 219 cm-rel). Tíz nappal később, az ifjúsági vb zárónapján a 226 cm-es magasság után még Zorics vezetett, mert ezen a magasságon Topics javított. Utána azonban nem volt megállás: 229, 231, 233 és 237 cm, Topics minden magasságot elsőre ugrik és megdönti a kubai Sotomayor 236 cm-es ifjúsági csúcsát. Zúg, tombol a stadion közönsége. De mindez semmi a húsz nappal későbbi ovációhoz képest, amikor hazájában, Splitben a 19 éves Dragutin Topics 234 cm-rel a felnőtt Eb-t is megnyeri. Ritka bravúr!

Helyt álltak fiataljaink. A szerény létszámú csapatunkból Bagyula István két év előtti aranya után, Ináncsi Rita megszerezte atlétikánk második, a nők első ifjúsági világbajnoki érmét. Rajta kívül még hatan (Balázs Dénes, Kovács Dusan, Németh Zsolt, Fazekas Erzsébet, Bálint

Zita és Kónyi Árpád) szereztek pontot és további négy atlétánk (Javos Anikó, Szabó Andrea, Bujtor Zoltán és Czingler Zsolt) végzett az első tíz között. A felsoroltakon kívül döntőbe került még Ordina Tibor (hármás) és a 17 éves Preisinger Ágnes. A 18 évesek közül Szabó Gabriella 100 méteren (egyéni csúccsal) is 200 méteren az elődöntőbe jutott, Szászi Bea gyaloglásban 29 induló közül lett 14. Az ifjúsági vb után az augusztus végi IBV-n mindketten érmet nyertek. Csak ketten nem teljesítették a selejtezőszintet: Uzsoki János (bár nem ugrott rosszul távolban) és Szabó József (aki arra panaszkodott, hogy gerellyel nem hagytak elég időt a bemelegítésre).

Végeredményben, fiataljaink teljesítették tervüket, az erőviszonyoknak megfelelően a „nagyok” utáni szoros európai középmezőnyben végeztek. Ha a vb előtti világranglistának megfelelően (Javos Anikó az első, Bálint Zita a harmadik helyet foglalta el) lányaink megszerzik még a várt pontot, akkor a női pontversenyben az európai hatodik, az összesítésben az európai tizedik hely körül végzett volna csapatunk.

✱

Szép volt Rita! - hangzott a kis magyar tábor köszöntése a hétpróba ünnepélyes eredményhirdetésénél boldogan integető Ináncsi Rita felé. Hajrá Dusán! - zúgott a biztatás Kovács Dusán 1500 méteres esti tízpróbafutásánál, de kijárt a buzdítás a többi magyar versenyzőnek, köztük Balázs Dénesnek is. Ime néhány nyilatkozat:

Az ezüstérmes Ináncsi Rita:

- A helyezéssel elégedett vagyok, de az eredményemmel nem. Mau, eddig akárhányszor találkoztunk, mindig jobb volt nálam, akárcsak most. Csúcsra álltam az első nap után, a távolugrás azonban nem úgy sikerült, ahogy szerettem volna. Utolsó, nagy ugrásomnál beléptem és ezután már nem tudtam a gerelyhajításra koncentrálni.

Ami késik, nem múlik. Három héttel később Rita a felnőtt Eb-n közel hét méterrel hajított nagyobb gerellyel, megjavította eddigi legjobbját ebben a számban és máris meg lett az új ifjúsági csúcs hétpróbában.

A két salgótarjáni fiú kitett magáért, mindketten egyéni csúcsot értek el.

Kovács Dusán, akit idén a jól sikerült érettségi után felvettek az orvosi egyetemre:

- A rúdugrásnál meghúzódtam a lábam, azért 380 után nem kísérleteztem tovább. Az 1500 méterrel azonban már minden elfelejtettem, futás közben nem érzetem semmit, csak mentem, mentem, húztam magával a keletnémet fiú. Alaposan megjavítottam eddigi legjobb 1500-as időmet és így sikerült egyéni csúccsal a nyolcadik helyről a hatodikra kerülni.

Balázs Dénes, a tavalyi országos bajnokság hatodik, az ifjúsági Eb negyedik helyezettje most, a legnépesebb mezőnyben. 1500 méteren 37 induló közül a második legjobb európai futó lett:

- Mindent beleadtam a végén, hajráztam, ahogyan csak tudtam. Szerettem volna befogni a keletnémetet és a legjobb európaiként érné a célba, de sajnos nem sikerült, s jövőre már utánpótláskorú leszek.

Ilyen versenyzőként és a hozzájuk hasonlóan szívvel-lélekkel küzdő fiatalokért érdemes volt, még a kellemetlen elhelyezési körülmények között is, öt napon keresztül szurkolni Plovdivban.

ISTENES VILMOS

FÉRFIAK:

100 m. Világbajnok: Davidson Ezinwa (Nigéria) 10.17, 2. Livingston (Nagy-Britannia) 10.25, 3. Bridges (Egyesült Államok) 10.37, 4. John (Nagy-Britannia) 10.40, 5. Powell (Jamaica) 10.44, 6. Marsh (Ausztrália) 10.46 (0.7 m-es hátszél).

200 m. Világbajnok: Alexandr Goremikin (Szovjetunió) 20.47, 2. D. Ezinwa 20.75, 3. Stallworth (Egyesült Államok) 20.81, 4. Ezinwa (Nigéria) 21.06, 5. Ogilvie (Kanada) 21.08, 6. Kock (NSZK) 21.18 (0.5 m-es ellenszél)

400 m. Világbajnok: Chriss Nelloms (Egyesült Államok) 45.43, 2. Lieder (NDK) 46.28, 3. Richardson (Nagy-Britannia) 46.33, 4. Golovaszov (Szovjetunió) 46.43, 5. Mills (Egyesült Államok) 46.44, 6. Muftah (Katar) 46.52.

800 m. Világbajnok: Desta Agesdom (Etiópia) 1:46.35, 2. Johan Birir (Kenya) 1:46.61, 3. Tellez (Kuba) 1:47.33, 4. Kipketer (Kenya) 1:48.13, 5. Lill (Nagy-Britannia) 1:48.54, 6. Hrich (Cseh és Szlovák Szöv. Közt.) 1:49.36.

1500 m. Világbajnok: Moses Kiptanui (Kenya) 3:38.32, 2. Roba (Etiópia) 3:41.71, 3. Asgedom 3:43.38, 4. Döring (NDK) 3:43.97, 5. Balázs Dénes 3:44.30, 6. Loginov (Szovjetunió) 3:44.79.

5000 m. Világbajnok: Fita Byissa (Etiópia) 13:42.59, 2. Assefa (Etiópia) 13:44.63, 3. Bennici (Olaszország) 13:47.10, 4. Petro (Tanzánia) 13:48.91, 5. Patrick (Ausztrália) 13:51.52, 6. Baldini (Olaszország) 13:54.38

10 000 m. Világbajnok: Richard Chelimo (Kenya) 28:18.57, 2. Kirui (Kenya) 28:40.77, 3. Ninga (Tanzánia) 28:41.90, 4. Assefa (Etiópia) 28:43.22, 5. Leuprecht (Olaszország) 28:51.80, 6. Tesigie (Etiópia) 29:01.81.

20 km-es futás: Világbajnok: Cosmas Ndeti (Kenya) 59:42, 2. Ninga 1:00.30, 3. Dabela (Etiópia) 1:01.02, 4. Turbe (Etiópia) 1:02.52, 5. Leone (Olaszország) 1:03.01, 6. Semolini (Brazília) 1:03.09.

110 m gát: Világbajnok: Antti Haapakoski (Finnország) 13.74, 2. Sanchez (Kuba) 13.75, 3. Vander-Kuyp (Ausztrália) 13.85, 4. Riley (Egyesült Államok) 13.94, 5. Pulgar (Venezuela) 14.02, 6. Fenner (NDK) 14.18. (0.1 m-es ellenszél).

400 m gát: Világbajnok: Rohan Robinson (Ausztrália) 49.73, 2. Saito (Japán) 49.99, 3. Balikov (Szovjetunió) 50.22, 4. Rodrigues (Portugália) 50.43, 5. Pinera (Kuba) 50.81, 6. Kocuvan (Jugoszlávia) 50.82.

3000 m akadály: Világbajnok: Mathew Birir (Kenya) 8:31.02, 2. Munuera (Spanyolország) 8:41.03, 3. Rono (Kenya) 8:42.05, 4. O. Connor (Nagy-Britannia) 8:44.68, 5. Gollasz (Szovjetunió) 8:49.68, 6. Bourgeois (Kanada) 8:51.50.

10 km gyaloglás: Világbajnok: Ilja Markov (Szovjetunió) 39:55.52, 2. Cruz (Mexikó) 39:56.49, 3. Perez (Ecuador) 40:14.50, 4. Zamudio (Mexikó) 41:26.92, 5. Roca (Spanyolország) 41:38.14, 6. Valdez (Spanyolország) 41:51.50.

4x100 m. Világbajnok: Egyesült Államok (Nelloms, Bridges, Harris, Stallworth) 39.13, 2. Szovjetunió 39.58, 3. Nigéria 39.68, 4. Nagy-Britannia 39.78, 5. NSZK 39.88, 6. Olaszország 39.92.

4x400 m. Világbajnok: Egyesült Államok (Mills, Samuels, Harris, Nelloms) 3:02.26, 2. Nagy-Britannia 3:03.80, 3. Ausztrália 3:05.51, 4. Szovjetunió 3:05.60, 5. Barbados 3:07.36, 6. NDK 3:07.39.

Magas: Világbajnok: Dragutin Topics (Jugoszlávia) 237, ifjúsági világcsúcs, 2. Forsyth (Ausztrália) 228, 3. Zorics (Jugoszlávia) 226, 4. Beyer (NSZK) 223, 5. Makurin (Szovjetunió) 220, 6. Mikovski (Bulgária) 217.

Rúd: Világbajnok: Jean Galfione (Franciaország) 545, 2. Kurkulin (Szovjetunió) 540, 3. Dukov (Bulgária) 540, 4. Boudouin (Franciaország) 530, 5. Manzano (Kuba) 530, 6. Hysong (Egyesült Államok) 530, ...10. Bujtor Zoltán 500 (selejtezőben: 510)

Távol: Világbajnok: James Stallworth (Egyesült Államok) 812 (selejtezőben: 820), 2. Bentley (Egyesült Államok) 805, 3. Streete-Thompson (Kajman-szigetek) 794, 4. Pedrosa (Kuba) 781, 5. Hattori (Japán) 763, 6. Georgiou (Görögország) 758. Selejtezőben: Uzsoki János 733, Ordina Tibor 725.

Hármás: Világbajnok: Szergej Bikov (Szovjetunió) 16.98, 2. Quesada (Kuba) 16.62, 3. Rajev (Bulgária) 16.22, 4. Fasinro (Nagy-Britannia) 16.17, 5. Arzamaszov (Szovjetunió) 16.15, 6. Baarck (NDK) 16.06, ... 10. Czingler Zsolt 15.61 (selejtezőben: 15.79) ... 16. Ordina Tibor 14.93 (selejtezőben: 15.64).

Súly: Világbajnok: Viktor Bulat (Szovjetunió) 19.21, 2. Hszie Szung-Jing (Kínai Népköztársaság) 18.57, 3. Ivanov (Szovjetunió) 18.13, 4. Roca (Spanyolország) 17.70, 5. Bailey (Egyesült Államok) 17.20, 6. Mubarak (Katar) 16.85... 8. Kónyi Árpád 16.66.

Diszkosz: Világbajnok: Ilan Niev (Bulgária) 58.28, 2. Biset (Kuba) 57.10, 3. Engelmann (NDK) 56.82, 4. Ellaszki (Szovjetunió) 56.56, 5. Barsedjan (Szovjetunió) 54.90, 6. Zitransky (Cseh és Szlovák Szöv. Köz.) 54.40, Selejtezőben: Kónyi Árpád 48.54

Gerely: Világbajnok: Tommi Viskari (Finnország) 73.88, 2. Trafas (Lengyelország) 72.76, 3. Helmonen (Finnország) 72.30, 4. Badura (NDK) 71.30, 5. Benninger (NSZK) 70.80, 6. Gatsziudisz (Görögország) 69.90. Selejtezőben: Szabó József 65.74.

Kalapács: Világbajnok: Andrej Gyebelij (Szovjetunió) 70.60 2. Szaritzoglu (Görögország) 70.32, 3. Budikin (Szovjetunió) 69.36, 4. Kobs (NSZK) 67.66, 5. Maybach (NSZK) 67.24, 6. Németh Zsolt 64.00

Tízpróba: Világbajnok: Eric Kaiser (NSZK) 7762 pont (11.02, 750, 12.82, 203, 49.30, 14.30, 40.28, 410, 58.12, 4:40.56), 2. Finni (Finnország) 7698, 3. Bigham (Nagy-Britannia) 7488, 4. Kolpakov (Szovjetunió) 7384, 5. Hense (NDK) 7323, 6. Kovács Dusán 7232 (11.34, 712, 10.73, 197, 48.80m 15.03, 35.98, 380, 51.90, 4:18.98).

NŐK:

100 m. Világbajnok: Andrea Philipp (NDK) 11.36, 2. Mitchell (Jamaica) 11.47, 3. Jardim (Portugália) 11.52, 4. Feagin (Egyesült Államok) 11.55, 5. Frazer (Jamaica) 11.64, 6. Seidel (NDK) 11.70 (0.9 m-es hátszél). Szabó Gabriella előfutamban: 11.96, elődöntőben: 11.88 (1.1 m-es hátszél)

200 m. Világbajnok: Diane Smith (Nagy-Britannia) 23.10., 2. Feagin 23.13, 3. Jardim 23.26, 4. Campbell (Jamaica) 23.42, 5. Freeman (Ausztrália) 23.61, 6. Sturup (Bahama) 23.81 (1.3 m-es hátszél) Szabó Gabriella előfutamban: 24.76, elődöntőben: 24.78.

400 m. Világbajnok: Fatima Yusuf (Nigéria) 50.82, 2. Opara (Nigéria) 51.28 3. Derr (NDK) 51.95, 4. Andrews (Ausztrália) 52.23 5. Merino (Spanyolország) 53.48, 6. McLean (Kuba) 53.58.

800 m. Világbajnok: Liu Li (Kínai Népköztársaság) 2:03.95, 2. Nedelcu (Románia) 2:04.52, 3. Rautu (Románia) 2:04.78, 4. Sacramento (Portugália) 2:04.83, 5. Popova (Szovjetunió) 2:05.65, 6. Csu Jun-Hszia (Kínai Népköztársaság) 2:06.60.

1500 m. Világbajnok: Csu Jun-Hszia (Kínai Népköztársaság) 4:13.67, 2. Bortoi (Románia) 4:14.19, 3. Ewerlöf (Svédország) 4:14.61, 4. Sacramento (Portugália) 4:15.29, 5. Liu Li 4:17.81, 6. Martin (Franciaország) 4:18.04.

3000 m Világbajnok: Simona Staicu (Románia) 9:09.57, 2. Liu 9:10.54, 3. Matsumoto (Japán) 9:11.92, 4. Whitcombe (Nagy-Britannia) 9:13.81, 5. Szollarová (Cseh és Szlovák Szöv. Köz.) 9:16.44, 6. Miyazaki (Japán) 9:16.76... 8. Javos Anikó 9:20.23.

10 000 m. Világbajnok: Derartu Tulu (Etiópia) 32:56.26, 2. Ota (Japán) 33:06.85, 3. Cheromei (Kenya) 33:20.83, 4. Galuszko (Szovjetunió) 33:57.17, 5. Dreher (NDK) 34:11.20, 6. Pili (Olaszország) 34:49.04.

100 m gát. Világbajnok: Gillian Russel (Jamaica) 13.31, 2. Maddox (Nagy-Britannia) 13.38, 3. Ronisch (NDK) 13.41, 4. Ramirez (Kuba) 13.54, 5. Taylor (Egyesült Államok) 13.58, 6. Szekodanova (Szovjetunió) 13.71, (0.4 m-es hátszél).

400 m gát. Világbajnok: Nelly Voronkova (Szovjetunió) 55.84, 2. Luzar (Jugoszlávia) 56.74, 3. Akinremi (Nigéria) 56.97, 4. Nistor (Románia) 57.78, 5. Nelson (Franciaország) 57.98, 6. Valamatos (Portugália) 58.56.

5 km gyaloglás. Világbajnok: Susana Feltor (Portugália) 21.44.30, 2. Scsastnaja (SZOVJETUNÓ) 22:28.74, 3. Thust (NDK) 22:44.65, 4. Ramon (Ecuador) 22:51.10, 5. Lupton (Nagy-Britannia) 22:51.86, 6. Holpuchova (Cseh és Szlovák Szöv. Köz.) 23:04.67... 9. Szabó Andrea 23:18.93, ... 14. Szászi Bea 23:46.43.

4x100 m. Világbajnok: Jamaica (Russel, Campbell, Frazer, Mitchell) 43.82, 2. Nagy-Britannia 44.16, 3. Egyesült Államok 44.50, 4. Szovjetunió 44.86, 5. Ausztrália 45.01, 6. Bulgária 45.64.

4x400 m. Világbajnok: Ausztrália (Scamps, Poetschka, Hanigan, Andrews) 2, Jamaica 3:31.09, 3. Kuba 3:31.81, 4. NDK 3:32.37, 5. Szovjetunió 3:33.33, 6. Egyesült Államok 3:35.49.

Magas: Világbajnok: Svetlana Lavrova (Szovjetunió) 191, 2. Kilpi (Finnország) 188, 3. Hagggett (Nagy-Britannia) 188, 4. Quintero (Kuba) 185, 5. Végh (Cseh és Szlovák Szöv. Köz.) 185, 6. Fazekas Erzsébet és Bevilasqua (Olaszország) 181-181.

Távol: Világbajnok: Iva Prandzseva (Bulgária) 653, 2. Johansson (Svédország) 650, 3. Hennart (Belgium) 649, 4. Jandork (Egyesült Államok) 648, 5. Ajumwa (Nigéria) 646, 6. Mathesius (NDK) 646.

Súly: Világbajnok: Csiu Csia-ping (Kínai Népköztársaság) 18.20, 2. Li (Kínai Népköztársaság) 17.74, 3. Hopfer (NDK) 17.27, 4. Gersdoff (NDK) 16.79, 5. Szelofoszt (Szovjetunió) 16.66, 6. Sisenko (Szovjetunió) 16.05.

Díszkosz. Világbajnok: Natalja Koptjuh (Szovjetunió) 61.44, 2. Vizaniari (Ausztrália) 60.44, 3. Gundler (NDK) 59.30, 4. Csiu Csia-ping (Kínai Népköztársaság) 57.86, 5. Filimonova (Szovjetunió) 53.20, 6. Gradinaru (Románia) 53.10.

Gerely: Világbajnok: Tanja Damaske (NDK) 61.06, 2. Ovcsinnyikova (Szovjetunió) 57.26, 3. Liverton (Nagy-Britannia) 56.68, 4. Hou (Kínai Népköztársaság) 55.96, 5. Isaila (Románia) 54.74, 6. Palma (Kuba) 53.94,... 12. Presinger Ágnes 47.36 (selejtezőben: 49.36).

Hétpróba: Világbajnok: Beatrice Mau (NDK) 6166 pont (13.73, 169, 12.87, 24.30, 632, 50.14, 2:19.94) 2. Ináncsi Rita 5940 (14.20, 178, 14.02, 25.17, 612, 41.10, 2:22.02), 3. Henry (Új-Zéland) 5728, 4. Teppe (Franciaország) 5718, 5. Garcia (Kuba) 5476, 6. Budilovszkaja (Szovjetunió) 5456, 7. Bálint Zita 5429 (14.23, 166, 12.16, 25.80, 581, 39.82, 2:26.80).

*

Az első nyolc helyezés alapján 9-7-6-5-4-3-2-1 pontozással:

Férfi pontverseny: 1. Szovjetunió 119, 2. Egyesült Államok 74, 3. Kenya 62, 4. Etiópia 57, 5. Nagy-Britannia 53, 6. Ausztrália és Kuba 43-43, 8. NDK 40, 9. NSZK 35, 10. Finnország 31, 11. Nigéria és Bulgária 29-29, 13. Olaszország 23, 14. Tanzánia és Spanyolország 21-21, 16. Japán 19, 17. Jugoszlávia 18, 18. Franciaország 15, 19. Görögország 14, 20. Mexikó 12, 21. Magyarország 11 pont (európai tizenkettedik)

Női pontverseny: 1. Szovjetunió 84, 2. NDK 79, 3. Kínai Népköztársaság 59, 4. Nagy-Britannia 48, 5. Románia 44, 6. Jamaica 41, 7. Portugália 34, 8. Egyesült Államok 32, 9. Ausztrália 31, 10. Kuba 27, 11. Nigéria 26, 12. Japán 16, 13. Franciaország 15, 14. Cseh és Szlovák Szöv. Köztársaság 14, 15. Svédország és Bulgária 13-13, 17. Magyarország 12 pont.(európai tizedik).

Összesített pontverseny:

1. Szovjetunió 203
2. NDK 119
3. Egyesült Államok 106
4. Nagy-Britannia 101
5. Ausztrália 74
6. Kenya és Kuba 70-70
8. Etiópia és Kínai Népköztársaság 66-66
10. Nigéria 65
11. Jamaica 47
12. Románia 44
13. Bulgária 42
14. Finnország 41
15. NSZK 40
16. Portugália 39
17. Japán 35
18. Franciaország 30
19. Olaszország 29
20. Jugoszlávia és Spanyolország 25-25
22. Cseh és Szlovák Szöv. Köztársaság 24
23. Magyarország 23 pont (európai tiznegyedik).

ÉREMTÁBLÁZAT

	Arany	Ezüst	Bronz	Összesen
Szovjetunió	8	4	3	15
Egyesült Államok	4	2	3	9
Kenya	4	2	2	8
Kínai Népköztársaság	3	3	-	6
Etiópia	3	2	2	7
NDK	3	1	6	10
Nigéria	2	2	2	6
Ausztrália	2	2	2	6
Finnország	2	2	1	5
Jamaica	2	2	-	4
Bulgária	2	-	2	4
Nagy-Britannia	1	4	4	9
Románia	1	2	1	4
Jugoszlávia	1	1	1	3
Portugália	1	-	2	3
Franciaország	1	-	-	1
NSZK	1	-	-	1
Kuba	-	3	2	5
Japán	-	2	1	3
Tanzánia	-	1	1	2
Svédország	-	1	1	2
Magyarország	-	1	-	1
Görögország	-	1	-	1
Lengyelország	-	1	-	1
Mexikó	-	1	-	1
Spanyolország	-	1	-	1
Belgium	-	-	1	1
Olaszország	-	-	1	1
Új-Zéland	-	-	1	1
Ecuador	-	-	1	1
Kajman-szigetek	-	-	1	-
Összesen:	41	41	41	123

A DOBOGÓRA VEZETŐ ÚT

Ináncsi Rita: hétszeres csúcsjavítás hétpróbán

Hogyan alakult az ifjúsági világbajnokságon a győzelmi dobogó második fokára felállt 19 éves Ináncsi Rita pályafutása, milyen eredményeket ért el az utóbbi években?

1984.

Az atlétikai évkönyvek közül először az 1984. évben találkozunk a KSI-s Ináncsi Rita nevével. Az akkor 13 éves kislány 80 m gáton (13.0 mp), magasban (161), távolban (529 cm) és gerellyel (34.60 m) nem volt rangelső az 1971-ben születettek között, de a négypróba A-változatában már több-próbaerőnyeket csillogtatott, listavezető és országos bajnok volt.

1985.

Sikeresen kezdődő többpróbázását 1985-ben is folytatta, de most már hétpróbában és itt is bajnoksággal. (Ezenkívül megnyerte évvolyama távolugró bajnokságát is.) Nagyot javultak az eredményei, a hatpróba mellett magasban (170 cm), távolban (580 cm) is a legjobb eredményt érte el ebben az évben a 14 évesek között.

1986.

Egy évvel később, újabb több-próbabajnokságot nyert, ezúttal már hétpróbában (serdülő feltételekkel) és távolugrásban is megismételte bajnoki győzelmét. Eredményei az egy év előtti szinten mozogtak: magasban 171, távolban 577, súllyal 11.80, gerellyel 41.12, s ezek egyikében sem lett listavezető. A hétpróbán azonban igen, sőt, 15 éves kora ellenére a Neubrandenburgeri IBV-n (IV. hely) felnőtt szerekllel elért 5202 pontos teljesítményével (16.09, 11.80, 25.64, 573, 41.12, 2:29.60) az ifjúságiak mezőnyét is vezette, a felnőttek rangsorában pedig a hetedik helyet foglalta el.

1987.

Prága, június 13-14. = 5487 pont, ifjúsági csúcs (14.90, 176, 12.31, 25.76, 587, 40.46, 2:28.0)

Ez az év hozta meg a 16 éves Ináncsi Rita ifjúsági csúcsjavítását, amelyet a későbbi években még hat követett. Ezzel az eredményével a felnőtt rangsorban már az ötödik helyre került, míg az ifjúságít is természetesen ő vezette. A serdülő OB-n mesterhármast ért el: magasban 175, távolban 606 cm-rel, súlylökésben 12.31 méterrel győzött.

1988.

Budapest, május 21-22. = 5632 pont, ifjúsági csúcs (14.76, 175, 12.55, 25.74, 576, 44.20, 2:21.83)

Götzis, június 18-19. = 5767 pont, ifjúsági csúcs (14.8, 175, 12.87, 25.18, 600, 39.34 2:18.36)

Első ifjúsági évében jól kezdett a fedettpályán, magasban 175, távolban 616 cm-rel nyerte korosztálya bajnokságát. Hétpróbában az év első felében kétszer is megjavít

totta az ifjúsági rekordot. Júliusban, az ifjúsági vb-n 5693 ponttal hetedik, az augusztusi nyíregyházi IBV-n 5751 ponttal a második helyen végzett. Ebben az esztendőben több számban is egyéni csúcsot ért el, magasban 180 (ezzel ranglistavezető), távolban 611 cm-t ugrott, súllyal 12.92, gerellyel 44.88 métert dobott. A szabadtéri bajnokságokon nem indult, ebben az évben a hétpróbára összpontosította felkészülését.

1989.

Tönsberg, július 15-16. = 5819 pont, ifjúsági csúcs, többpróba EK B-döntő, VI. hely. (14.85, 184, 12.86, 25.95, 617, 43.40, 2:23.80)

Budapest, szeptember 16-17. = 5838 pont ifjúsági csúcs (14.54, 177m 13.46, 25.42, 578, 45.24, 2:19.07)

Ezzel az immárom ötödik csúcsjavítással nyerte Ináncsi Rita élete első felnőtt bajnokságát, 18 éves korában. A többi szám bajnokságán nem indult, de 184 cm-es magasugrásával és 629 cm-es távolugrásával ifjúsági ranglista-vezető lett. A varasdi ifjúsági Eb-n 5635 ponttal ötödik lett.

1990.

Götzis, június 16-17. = 6031 pont, ifjúsági csúcs (14.40, 178, 13.36, 25.39, 614, 47.58, 2:18.27)

Plovdiv, augusztus 10-11. = 5940 pont, ifjúsági vb. ezüstérem (14.20, 178, 14.02, 25.17, 612, 41.10, 2:22.02)

Split, augusztus 30-31. = 6076 pont, ifjúsági csúcs, Európa-bajnokság X. hely (14.46, 179, 14.22, 25.45, 606, 48.06, 2:18.06)

Ebben az évben a Bp. Honvédba igazolt át. Fedettpályán 639 cm-t ugrott távolban, 14.05 métert lökött súllyal.

Götzisben hatodszor is megjívította az ifjúsági csúcsot, majd 13.96 méterrel az ifjúsági OB-n a súlylökést. A felnőtt hétpróba bajnokságot óvatosságból (fájlalta a lábát) kihagyta. A plovdivi ifjúsági vb-re a világranglista második helyével érkezett, s végül is a győzelmi emelvény második fokára állhatott fel. Ezt követően Splitben, a felnőtt Eb-n a két dobószámban javított eddigi legjobbján, s a spliti végeredmény: újabb ifjúsági rekord és X. hely.

A számok azt mutatják, hogy ha Ináncsi Ritának egyszer hétpróba közben is kijönnek az egyéni ugrószámokban elért eredményei, akkor a hét ifjúsági csúcs után, Vanyek Zsuzsa 1985 óta fennálló 6518 pontos felnőtt rekordja is veszélybe kerül.

✱

Amikor a debreceni országos bajnokságon leültünk a lelátóra és egyeztetettük Ináncsi Ritával az adatokat, bajnoknőnk azzal a vidám megjegyzéssel fejezte be beszélgetésünket:

- *Hát persze, hogy hét a csúcsok száma, hiszen mint hétpróbázó a hetes a kedvenc számom.*

Csapatunk győzött az összetettben

Rosza országos csúcsot gyalogolt

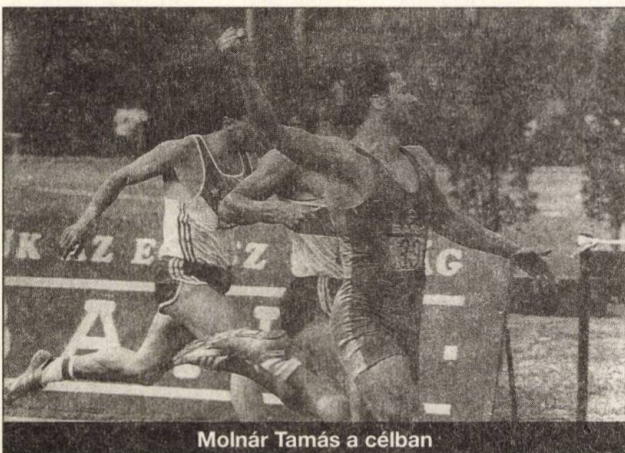
Jól szerepelt csapatunk a Műszertechnika Kupán, a magyar - csehszlovák - angol - magyar utánpótlás női válogatott viadalon, annak ellenére, hogy a legjobbaink közül néhányan (Malovecz, Hartai, Vágó) ugyanebben az időben Grand Prix-versenyen vettek részt. Férfi csapatunk megnyerte a pontversenyt, a nők csak egy ponttal kaptak ki az örök ellenfél csehszlovák csapatától.

Egyénileg Rosza teljesítménye emelkedett ki, aki 5 km-en országos csúcsot gyalogolt.

Kovács Attila a válogatott erőssége

Kazsimér 3:43.85, 3. Vörös (up) 3:46.61, 4. Sourek (cs) 3:48.39, 5. Serfőző 3:50.80, 6. Szemán (up) 4:00.96, 5000 m: 1. Klesnil (cs) 14:22.08, 2. Štbrt (cs) 14:22.41, 3. Sági (up) 14:22.56, 4. Kadlót 14:22.89, 5. Berkovics 14:23.24, 6. Gergely (up) 14:31.40, 3000 m akadály: 1. Gaisl (cs) 8:33.15, 2. Pécsi 8:52.39, 3. Holba (up) 8:53.85, 4. Janovecz 8:57.35, 5. Ilisz 8up) 8:18.11, 110 m gát: 1. Kovács (cs) 13.84, 2. Bakos 13.80, 3. Obdrzalek (cs) 14.20, 4. Munkácsi (up) 14.38, 5. Varga (14.50, 6. Antal (up) 14.85, 400 m gát: 1. Szűcs B. 51.03, 2. Bágyi 51.33, 3. Marinic (cs) 51.53, 4. Bartakovic (cs) 51.75, 5. Vasas (up) 53.14, 6. Csiszár (up) 54.93, 10 km gyaloglás: 1. Urbanik 41:30.34, 2. Dudás 41:42.29, 3. Holusa (cs) 42:21.54, 4. Malik (cs) 42:47.49, 5. Szép (up) 43:05.51, 6. Gergely II. (up) 44:47.47, 4x100 m: 1. Magyarország (Bakos, Karaffa, Zajovics, Kovács) 39.80, 2. Cseh és Szlovák Szöv. Köztársaság 40.13, 3. Magyar utánpótlás válogatott 40.42, 4x400 m: 1. Cseh és Szlovák Szöv. Köztársaság

Molnár Tamás a célban

FÉRFIAK: 100 m: 1. Kovács A. 10.36, 2. Balik (cs) 10.47, 3. Rezák 10.60, 4. Zajovics (up) 10.64, 5. Ruda (cs) 10.65, 6. Alexa (up) 11.08, 200m: 1. Valik (cs) 20.95, 2. Molnár 20.97, 3. Ruda (cs) 21.09, 4. Karaffa 21.43, 5. Zajovics (up) 21.71, 6. Alexa (up) 22.02, 400 m: 1. Jostak (cs) 48.83, 2. Katona 47.41, 3. Roun (cs) 47.53, 4. Menczer 47.92, 5. Kiss (up) 48.29, 6. Gyulai (up) 48.85, 800 m: 1. Banai 1:49.68, 2. Hujer (cs) 1:50.31, 3. Kobulniczky (cs) 1:51.92, 4. Fekete 1:52.44, Kovács (up) feladta, Gyimesi (up) nem állt rajthoz, 1500 m: 1. Drahonovsky (cs) 3:43.48, 2.

3:11.75, 2. Magyarország 3:11.78, 3. Magyar utánpótlás válogatott 3:22.25. Magas: 1. Deutsch 220, 2. Kubista (cs) 214, 3. Hrabal (cs) és Bese 210-210, 5. Tresch (up) 210, 6. Nagy (up) 205. Rúd: 1. Szabó D. 520 és Lubensky 520, 3. Jansa (cs) 500, 4. Rohárszki (up) 480, Bagyula és Farkas (up) eredmény nélkül kiesett. Távol: 1. Almási 758, 2. Krsek (cs) 754, 3. Marik (up) 747, 4. Szabó Zs. 745, 5. Mrstik (cs) 728, 6. Tokai (up) 677. Hármask: 1. Mikulás (cs) 18.49, 2. Kárpáti (up) 15.96, 3. Olasz 15.88, 4. Bakosi 15.80, 5. Kvac (cs) 15.58, 6. Marik (up) 13.62, Súly: 1. Kóczán 17.66, 2. Sula (cs) 17.64, 3. Rajcziner 17.30, 4. Barti (cs) 18.72, 5. Mig (up) 14.95, 6. Veres (up) 14.40. Diszkosz: 1. Horváth A. 62.02, 2. Bugár (cs) 60.88, 3. Valent (cs) 60.40, 4. Ficsor 56.22, 5. Zudor (up) 49.84. Kalapács: 1. Gécsek 79.06, 2. Vida 76.50, 3. Sedlacek (cs) 70.72, 4. Fábán (up) 69.82, 5. Rédei (up) 67.02, 6. Spurny (cs) 66.54. Gerely: 1. Garaj (cs) 75.30, 2. Knausz 73.64, 3. Palotai 72.74, 4. Nenadai (cs) 71.86, 5. Gonda (up) 66.38, 6. Frikker (up) 57.20.

Pontverseny: 1. Magyarország 169.5, 2. Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság 184.5, 3. Magyar utánpótlás válogatott 68.

NŐK: 100 m: 1. Thomas 11.50, 2. Hubalová (cs) 11.60, 3. Smith (a) 11.70, 4. Spicková (cs) 11.80, 5. Barati 12.04, 6. Ecsekiné 12.07, 7. Mádal (up) 12.28, 8. Antalné (up) 12.48, 200 m: 1. Stoute (a) 23.18, 2. Kubalová (cs) 23.43, 3. Smith (a) 23.58, 4. Spicková (cs) 23.77, 5. Molnár E. 23.81, 6. Kozáry 124.09, 7. Antalné (up) 25.14, 8. Lábadi (up) 25.14, 400 m: 1. Keoligh (a) 52.44, 2. Forgács 53.10, 3. Piggford (a) 53.62, 4. Batori 54.39, 5. Blazková (cs) 55.98, 6. Mádal (up) 56.02, 7. Tomsóvá (cs) 56.19, 800 m: 1. Kitson (a) 2:05.05, 2. Dziurová (cs) 2:05.78, 3. Sedlaková (cs) 2:07.04, 4. Šimková 2:07.85, 5. Fryer (a) 2:08.66, 6. Bugya 2:09.75, 7. Bálint M. (up) 2:10.27, 8. Todorán (up) 2:12.65, 1500 m: 1. Ágoston 4:23.68, 2. Gipson (a) 4:25.77, 3. Zientková (cs) 4:26.26, 4. Gunning (a) 4:26.65, 5. Barócsi (m) 4:28.37, 6. Hédal (up) 4:29.46, 7. Csizi (up) 4:30.40, 8. Svejdivá (cs) 4:32.07, 3000 m: 1. Kuceriková (cs) 8:54.61, 2. Weminger 8:58.32, 3. Deering (a) 8:58.45, 4. Holland (a) 9:02.26, 5. Jurková (cs) 9:09.13, 6. Dóczi 9:11.31, 7. Horváth (up) 9:47.42, 8. Majzer (up) 10:26.18, 100 m gát: 1. Skeete (a) 13.14, 2. Aygepong (a) 13.45, 3. Hlatka (cs) 13.73, 4. Kalamár 14.12, 5. Rellerová (cs) 14.27, 6. Csapó 14.41, 7. Borsos (up) 14.73, 8. Bokor (up) 15.06, 400 m gát: 1. Parker (a) 57.80, 2. Machotková (cs) 59.09, 3. Novotná (cs) 59.79, 4. Sugden (a) 60.19, 5. Szekeres 60.64, 6. Molnár (up) 60.88, 7. Kóczán (up) 63.46, 8. Lukács (up) 66.71, 5 km gyaloglás: 1. Rosza 21:37.10 országos csúcs (régi: 22:03.12, Rosza 1990) 2. Ilyés 22:30.66, 3. Drake (a) 23:08.03, 4. Eleker (a) 23:21.28, 5. Brozmanová (cs) 23:24.42, 6. Zenková (cs) 23:39.26, 7. Kocsis (up) 24:41.61, 8. Szokonya (up) 26:22.98, 4x100 m: 1. Anglia 45.38, 2. Cseh és Szlovák SZK 45.88, 3. Magyarország 47.35, 4. Magyar utánpótlás válogatott 47.53, 4x400 m: 1. Anglia 3:33.14, 2. Magyarország 34:35.33, 3. Cseh és Szlovák SZK 3:45.18, 4. Magyar utánpótlás válogatott 3:57.33. Magas: 1. Kovács 188, 2. Brenkusivá (cs) 186, 3. Benett (a) 186, 4. Bölini (up) 183, 5. Barcholová (cs) 183, 6. Gittens (a) 183, 7. Solti 180, 8. Virostz (up) 180. Távol: 1. Berkeley (a) 660, 2. Vanyek 651, 3. Urhanková (cs) 616, 4. Oladapo (a) 614, 5. Csapó 609, 6. Borsos (up) 601, 7. Valentová (cs) 594, 8. Hajdu (up) 580, Súly: 1. Horváth V. 17.18, 2. Bruková (cs) 16.27, 3. Hanson-Nortey (a) 15.83, 4. Lynes (a) 15.75, 5. Stefanovics 15.61, 6. Pesaková (cs) 14.92, 7. Szomody (up) 11.02, 8. Orosyi (up) 10.99, Diszkosz: 1. Maratová (cs) 60.90, 2. Herczegh 57.76, Csöke 56.44, 4. Matejková (cs) 55.50, 5. Picton (a) 54.10, 6. Andrews (a) 50.08, 7. Szomody (up) 38.78, 8. Prekob (up) 34.38. Gerely: 1. Sanderson (a) 59.58, 2. Stöffová (cs) 56.04, 3. Zsigmond 543.90, 4. Buchalová (cs) 52.28, 5. Hayhos (a) 50.98, 6. Budavári 49.38, 7. Prekob (up) 48.34, 8. Oroszi (up) 47.82.

Batori Noémi a jövő 400-asa lehet

Pontverseny: 1. Anglia 186, 2. Cseh és Szlovák SZK 151, 3. Magyarország 150, 4. Magyar utánpótlás válogatott 50. Összetett pontverseny: 1. Magyarország 319.5, 2. Cseh és Szlovák SZK 315.5, 3. Magyar utánpótlás válogatott 118, 4. Anglia 186.

JÓL BETETT NEKEM EZ A HÁBORÚ!

A sportág legendás alakja, neve szinonim a szorgalom, a küzdőképesség és a kitartás fogalmával. A honi atlétika egyik nagy öregje. A megbízhatóság példaképe, formaldőztetéséről legendák keringenek. Magyar bajnokságainak száma kitesz egy tucatot. Nem volt olyan nagy világverseny, amelyen ne kapaszkodott volna fel a győzelmi emelvény valamelyik fokára. Az olimpiákon három alkalommal is érmet akasztottak a nyakába. A TF nagyszerű tanára, sikeres edző. Egyszer csak fogta magát és elszereződött egy távoli országba, ahonnan gyakran hazaruccant, de mindig csak rövid időt töltött idehaza. Most úgy tűnik, Kulcsár Gergely végleg (?) itthon marad.

- Az obligát kérdés helyett hadd saccoljak. Szereintem úgy tíz esztendeje szegődtél el Kuvaitba.

- Nem sokat tévedtél. Bő kilenc és fél évet húztam le odakinn. Egész pontosan 1980 decemberében vágtam neki a nagy kalandnak.

- Könnyen ment?

- Nem mondhatom, hogy nehéz szívvel keltem útra. De lehet, hogy inkább arra vagy kíváncsi, könnyen sikerült-e elintéznem a kiutazáshoz szükséges formalágokat. Nos, nem sok jót mondhatok erről. A moszkvai olimpia előtt hazánk legnagyobb sportfőméltósága úgy reflektált a kérvényemre, hogy a játékok után visszatérünk rá. Mint ismeretes, az olimpia nem sikeredett valami fényesre és az én esélyeim is halványulni kezdtek. Aztán a MASZ élére új vezetés került, amelynek nemigen akaródzott megadni a szükséges támogató sorokat, mondván, hogy itthon van rám szükség.

- Miért, talán nem volt igazuk?

- Nézd én versenyzőként és edzőként letettem már valamit a sportág képzeletbeli asztalára, úgyhogy azt gondoltam ez a lehetőség nekem kijár. S különben is, olyan szorult anyagi helyzetben voltam akkoriban, hogy egyszerűen nem volt más kiutam.

- Az a hír járta azokban az időkben, hogy a Kuvaitban munkát vállaló edzőnek „tejelniük” kellett az útjukat egyengető támogatóknak.

- Valóban úgy szólt az egyezség, hogy az első évi keresetem 10%-át le kell adnom annak az illetőnek, aki felajánlotta a lehetőséget és intézte az intézendőket. Akkor sokak szemében furcsának tűnhetett mindez, de úgy gondolom ma már senki nem tekinti etikátlannak, ha egy menedzser tartja a markát a megszolgált pénzéért. Egyébként fogalmam sincs, hogy manapság hogy működik ez a rendszer.

- Jó, hogy említetted az anyagiakat. Minap te magad mondtad a televízióban, hogy az iraki inváziót mintegy

Kulcsár Gergely a Népstadionban is telt házat jelentett

50.000 dollárod bánja. Ennyi pénz nem hogy itthon, de odakinn sem megvetendő summa.

- Bizony nem! De egyvalamit szeretnék tisztázni. Én egy szóval sem mondtam, hogy ennyi készpénzem úszott el. Az ott maradt ruhák, bútorok, elektromos cuccok stb. értéke teszi ki az említett összeget. A folyamatosan megkeresett pénz jó része folyamatosan el is ment, a bankban mindössze pár ezer dollárom árválkodott.

- Miután a sors szeszélye által egy munkahelyen dolgozunk, tudom, hogy a Kuvaitból vagy valamelyik másik „jól fizető” arab államból visszatérő tanár-edzők esetében mindig gondot okoz a hazai bérlistán mutatkozó elmaradásuk. Hallanád miket mondanak a „jól fizetett” itthon maradottak, amikor az újra munkára jelentkező kollégájuk szavá teszi, hogy távollétében főnökei megfedkeztek róla.

- Ha van is benne valami, azért nem egészen úgy mennek a dolgok, ahogyan azt itthon sokan elképzelik. Odakinn sem olcsó az élet, 7-800 dollár simán elmegy a rezsire, aztán ott volt a 25%-os kötelező beváltás és a 10%-os olimpiai hozzájárulás is. Megoldottam a saját és a gyermekeim lakásgondját és vettem egy jó, de távolról sem méregdrága kocsit. Ennyi! Készpénzvagyonom nincs.

Az itthoni fizetésre csak szüksége van az embernek, ha élni akar, meg hát előbb-utóbb sajnos a nyugdíjra is gondolni kell. Nekem a lehető legrosszabbkor jött az iraki invázió, mert ha sikerült volna letöltenem a tíz esztendő, az ottani szabályok szerint csinos kis összeg ütötte volna a markomat végkielégítés címén. Jól betett nekem ez a háború!

- *Eleget turkáltam a bukszádban, vátsunk témát! Fogadjunk, hogy a tíz év ellenére felkopna az álland, ha idehaza arab nyelvtudásoddal kellene megkeresni a mindennapi betevődöt.*

- Hát, valahogy így van. Néhány alapvető szón és kifejezésen kívül tényleg nem tudok arabusul, de nem is igen volt rá szükségem. Azt a keveset, amit elsajátítottam nyelvükből, megspékeltem némi angollal, no meg egy kis sajátos sportági gesztikulációval és minden ment mint a karikacsapás.

- *Nyilván a te füledbe is eljutottak az olyasfajta vélekedések, hogy „nem sajnálnám én azt a sok pénzt, amit ezek odakinn keresnek, ha az itthoninál igényesebb, magasabb színvonalú munkát végeznének, de így...”*

- Nem értek egyet az ilyen véleményekkel. Nagyon nehéz lemérni azt, hogy mi számít könnyű, illetve nehéz, igényes edzői munkának. Az igaz, hogy versenyzőinket nem rajzolták körül a nagy világversenyek menedzserei, de azért velük is éppen elég gond adódott. Szakmailag szinte azonos problémákkal (mozgásjavítás, formaidőztetés stb.) kellett megküzdeni, mint a világ más tájain élő, rangosabb eredményeket felmutató társaiknál.

- *Csak gerelyhajítással foglalkoztál?*

- Nem, minden dobószámban voltak tanítványaim. Egy időszakban azonban, amikor rajtam kívül volt még két dobószakember, tényleg csak a gerelyhajítók iránítottam.

- *Még arra sem derült fény, hogy egy klub alkalmazottja voltál-e vagy a válogatott mellett dolgoztál?*

- Mindvégig a válogatottnál tevékenykedtem.

- *Milyen eredményeket értek el a versenyzőid?*

- Országos szinten sok jó dobóm volt. A kétévenként rendezett arab bajnokságokon is több jó helyezést sikerült elcsípnünk versenyzőimnek. A legjobb tanítványom kétszer nyert arab bajnokságot, s mind a két alkalommal országos csúcscsal harcolta ki az aranyérmét. Legnagyobb sikerét a Delhiben rendezett Ázsiai-bajnokságon szerzett ezüstérmével érte el, szintén országos rekorddal. A legjobbja egyébként 72.38 m.

- *Mennyire kell „izgulnunk” amiatt hogy kuvaiti atlétákkal népesülnek be a nemzetközi veresenyporondok?*

- Nincs különösebb ok az aggodalomra. Nemzetközi babérokra pályázó tehetség csak véletlenül bukkanhat fel. Az utóbbi időben egyre több fundamentalista elveket valló ember került be a hatalomba és az állam egyre kevesebbet áldozott a sportra. És persze a motiváció hiánya sem hanyagolható el. Egy kuvaiti fiatal nincs rászorulva arra, hogy sportsikerei révén jusson bármiféle előnyhöz. S akkor még nem szóltam a kedvezőtlen éghajlati viszonyokról. Azt pedig, hogy az iraki annexió milyen hatással lesz e tekintetben a későbbiek során, azt egyelőre nem lehet megjósolni.

- *Vegyünk egy újabb kanyart. Amikor kimentél, körülbelül ekkortájt kezdett kialakulni honi atlétikánk vezető köreiből az a felfogás, hogy a futó szakágat kell felhozni (az atlétika alapja a futás!), de sajna, evvel egyidejűleg az egykor oly sok szép sikert hozó ugró- és dobószámokban enyhén szólva megtorpantunk. Egyetértesz ebben?*

- Lényegében igen! De ebbe ne menjünk bele, túl messzire vezetne.

- *Rendben van. De arról mégis csak szeretném hallani a véleményedet, hogy mi lehet az egykoron szebb napokat megélt magyar gerelyhajító iskola visszaesésének oka?*

- A kétségtelen hanyatlás mögött az okok szövevénye áll. A problémák közül moist csak kettőt említék. Egyfelől, hiányzik a késztetés, a motiváció a ma versenyzőiből. Manapság egyre kevésbé lehet sport révén előnyökhöz jutni, Ahhoz, hogy valaki eljusson a nemzetközi színvonal környékére, s most már anyagilag, s netán erkölcsileg is megérje neki, sok esztendei gürcölésre van szükség. Erre az áldozatra egyre kevesebb fiatal vállalkozik. A másik ok már sokkal speciálisabb, kifejezetten szakmai kérdés. Ahogy én látom, a feltörekvő fiatal edzők többsége rossz úton jár. Az én szememben túl magabiztosak, azt hiszik, hogy már a kisujjukban van a szakma. Elsősorban a technikai kérdésekben csúsznak félre, hiszen nem az alaposan kidolgozott, szisztematikusan felépített alaptermika kialakításán fáradoznak elsősorban, hanem többnyire a nagyoktól ellesett mozgáselemeket próbálják erőltetni. Ha már együtt van a biztos alaptermika, akkor jöhetnek a különböző technikai finomságok, a testre szabott egyéni mozgásvariációk. Állításomat igazolja, hogy a ma is igen eredményes, ún. gerelyhajító nemzetek serdülő- és ifjúsági korú versenyzőinek eredményei semmivel sem jobbakként, mint hasonló korú magyar társaiké. A minél gyorsabb fejlődés erőltetése, a technika túlkomplicálása meg hozza a maga eredményét. A világranglistákat böngészve, egyre kevesebb magyar névre bukkanunk.

- *Ha ilyen jól tudod mi a probléma, miért nem próbálsz valamit tenni a megoldására?*

- Azt tervezem, hogy valamilyen formában, újból be-szállok a szakág munkájába. Még nincs pontosan kialakult elképzelésem, de valami olyasmit szeretnék tenni alá hozni, hogy a legjobb edzőkkel rendszeresen összejö-nénk, őszintén feltárnánk és megbeszelnénk közös és egyéni problémáinkat, tanácsokat adnánk egymásnak, szóval valamiféle kreatív szakmai műhelyt kellene kialakítani. Eszem ágában sincs, hogy bárkitől is elszípkázzam a versenyzőjét, egyszerűen csak felajánlom a segítségemet. Talán van annyi tapasztalatom, szakmai hitelem, hogy ezt igénybe lehessen venni.

- *Kit tartasz jobb gerelyhajítónak, Malovecz Zsuzsát vagy Hartai Katalint?*

- Nem egyszerű a válasz. Adottságai alapján feltétlenül Maloveczé a pálma, de az alaptermikaiját tekintve ez már nem mondható el róla. Nem mintha Hartai mozgásán nem lenne mit csiszolgatni, de e téren ő jobban áll. Kati esetében még azt is meg kell említeni, hogy eddig meglehetősen szolid erősítő munkát végzett, úgyhogy még itt is kínál-kozik lehetőség az előrelépésre. Zsuzsánál elsősorban a technikai munka javításában látom a fejlődés kulcsát.

- *Mit szólsz a Németh-féle „csodagerelyhez”?*

- Jónak tartom. Mindig is voltak olyan törekvések, amelyek az érvényben lévő szabályok megkerülése nélkül, valami újdonsággal rukkoltak ki. A pár évvel ezelőtt bevezetett újfajta gerely - megítélésem szerint - sokat rontott a gerelyhajítás szépségén, már nem repülnek olyan kecsesen, olyan távolra a szerek. Miklós gerelye jó lépés volt a nagyobb dobások lehetősége felé. Én mindenesetre szurkolok, hogy bejöjjön neki a dolog, de félek, a nagy, tőkeerős sportszergyártó cégek ellentámadásának nem tud majd ellentállni. Le fogják koppintani a gerelyét (természetesen úgy, hogy ne lehessen megbukni vele), elkezdik nagyüzemi módon gyártani és elárasztják vele a piacot.

- *Kösz?*

- Meggyőződése, hogy kóros és tiltandó, ráadásul gerelyhajításban enélkül is lehet nagy eredményt elérni.

- *Gergely! Ha úgy alakulna a helyzet Kuvaitban, hogy vissza lehetne térni, mennél?*

- Hát persze!

KRASOVEC FERENC

AMIKOR KATRIN KRABBE ABBAHAGYJA

Az atlétikai Eb sztárja volt. Ünnepezték, körülrajongták, meghívásokkal tisztelték meg. Nem csoda, hiszen amellelt, hogy háromszoros Európa-bajnok, roppant csinos, közvetlen és egyszerű lány. Huszonegy éves, Neubrandenburgban született 1,82 cm magas, 64 kg súlyú. Tizennégy éves kora óta versenyez és „halálosan” szerelmes Torsten Krentzbe, a vb-bronzérmes kenusba, de ez szerinte magánügy. Az esküvőt is azért halasztották el, hogy a lehető legintimebb körülmények között tarthassák meg...

A sportolóról gyakran hallani olyan nyilatkozatokat, hogy a felkészülés, a verseny nem volt számukra annyira megterhelő, mint az utána következő sajtószereplés. Nos, Katrin Krabbe a kivétel. Nem tudni azért-e, mert tudja, hogy a nyilvános szereplés elválaszthatatlanul hozzátartozik az ismert személyiségek életéhez, vagy azért, mert ő ilyen, közvetlen, mindenkivel szívesen beszélgető, az emberi kapcsolatokat mindennél fontosabbnak tartó egyéniség. Valószínűleg ez utóbbról van szó, és nem felvett manír a nyilvánosság előtti báj.

– Miért feltételeznek rólam olyasmit, amit elképzelni sem tudnék, – mondja. Azt tartom, ha valaki nem tudja minden helyzetben önmagát, igazi énjét adni, az nem őszinte ember, méltatlan mások barátságára, bizalmára. Egyébként miért zavarna a

népszerűség? Kicsit bizonyára mindenkinek jól esik, legfeljebb sokan nem merik bevallani. Én örülök, ha megkérdézik, ha arra érdemesnek tartanak, hogy szavaimat sok százezer ember felé közvetítsék és írják a versenyeimről, eredményeimről. Végül is elégtétel, hiszen a befektetett energiát, az edzéseken eltöltött órákat, az áldozatvállalást, a lemondást kárpótolja.

Persze sokan mondják, nem csak azért került reflektorfénybe Katrin, mert megnyerte a 100 és 200 méteres síkfutást, tagja volt az ugyancsak Eb-győztes 4x100-as váltónak, hanem – mert feltűnően csinos. Néhány riporter például az égieknek hálálkodott győzelme után.

– Végre egy fotogén, bájos Európa-bajnok! – kiáltottak fel az aranyérmes versenyző nő mosolya láttán.

– Ahogy kinézek, az más dolog – reagál az ilyen megállapításokra. – Nem szeretem, ha összekeverik, összemossák a külsőmet és atlétikai eredményeimet. Már Einstein megállapította, minden relatív és ez így is van. Miért kell milliiónak a külsőre hivatkozni a televízió keresztl? Ha tetszem egy riporternek, az szintén nem tartozik a publikumra. Az eredményeimért meg kellett küzdenem, a külsőm pedig adottság. Minden ezzel kapcsolatos megállapítás magánügy, arról nem is beszélve, hogy a másik személyiségét is érinti.

Katrin Krabbe egyébként tényleg nem szereti a nagy, hangzatos kifejezéseket, látványos dolgokat. Meg akar maradni egyszerű neubrandenburgi lánynak. Az sem bántotta volna, ha atlétikai pályafutása nem így alakul és valóban „csak” az marad: Sokak szerint egy ilyen kisváros előbb-utóbb kicsi lesz egy világsztárnak, de ő nem osztja ezt a nézetet.

– Soha nem akarok úgy viselkedni, hogy éreztessen, világsztár vagyok. Ennek még a látszatát is el szeretném kerülni. Ember szeretnék maradni a szó igazi értelmében, egy a neubrandenburgi lányok közül aki, ha szabadideje van, sívesen megy el a város kedvelt diszkójába, és ott úgy táncol, szórakozik, mint a többiek, nem okoz semmi feltűnést. Felkértek, hogy legyek TV-bemondó, de ezt el sem tudnám képzelni. Számomra mindennél fontosabb, hogy a személyiségemből, a magánéletemből csak annyi kerüljön a nyilvánosság elé, ami feltétlenül odakívánczik. Sok mindent megzavarnak az ilyen dolgok és én ezt nem szeretném. Elje mindenki a saját életét. Kire tartozik, például az, hogy számomra milyen fontos, minden rendben legyen az otthonomban, szerelmemmel, Trosten Krentzszel harmonikusan éljünk?

Mint oly sokan tették, Katrin Krabbe is „választott magának csillagot.” A nagy Flo (Florence Griffith Joyner) a példaképe, persze kérdéses, hogy mellette mennyire „kicsi” az Európa-bajnoknő. Ha egyszer a versenypályán találkoznak, ez is eldől. Ki tudja, mikor kerül sor erre?

Addig Katrin mindenestere szeretne másodperceket javulni és világcscúcsot futni. Igaz, az edzések, a versenyek egyelőre minden idejét lekötik, de azért szeretne mással is foglalkozni. Mindenképpen be akarja fejezni főiskolai tanulmányait (tanárnak készül), hogy egyszer egy katedrán folytathassa „előadásait”. Foglalkoztatja persze a politikai is, mindenekelőtt a német egyesülés. De hát ki az, akit mindez nem érdekel? Végre megszűnik a sorbanállás, ha bemennek egy üzletbe, bőséges kínálat várja az embereket. Ez az, ami a legtöbb ember számára elsődleges. Katrin Krabbe sem kivétel ez alól. Soha nem akar „tökés” lenni, nem fog bele semmilyen vállalkozásba, de azt szeretné, ha a fizetéséért, amiért megdolgozott, európai körülmények között élhetne.

Ahogy ilyenkor szokás az újdonsült Európa-bajnoknőt is megkérdezték, mi a véleménye a szerencséről és mik a tervei. A riporter felkészültséget „jól jellemző” kérdésre ezúttal nem hétköznapi válasz érkezett.

– Szerencsének tartom – így Krabbe –, hogy találkoztam Thomas Sprigsteinnel, első és egyetlen edzőmmel. Szerencsém volt, hogy Split előtt nem sérültem meg és akkor is, amikor egy hajókiránduláson nem estem a tengerbe, a szél ugyanis majdnem felborította a vitorlást... No, azért nem volt igazán komoly a helyzet, de ha már megkérdezte, valamit válaszolnom kellett. Ami pedig a terveimet illeti? Mit mondhatnék erre? Amit ilyenkor szokás, hogy szeretnék minden megnyerni, olimpiát, Világ Kupát és így tovább. Tudja mit? Itt ünnepélyesen megígérem, ha egyszer, valahol 11.6-ot futok, azonnal abba hagyom a versenyzést...

K. H. J.

Kovács Kléri elment

Szent István ünnepe után szomorú hír rázta meg az atléta társadalmat: augusztus 21-én, hosszú betegeskedés után elhunyt a sportág első magyar Európa-bajnoka, Kovács Kléri József. Éppen 56 éve annak, hogy a magyar atlétika egykori fénylő csillaga a Torinóban rendezett első Eb-n 14.8 másodperces, nagyszerű idővel győzött a 110 méteres gátfutás döntőjében, majd a frissen szerzett aranyérem mellé a 4x100-as váltó tagjaként még egy ezüstöt is nyert.

Az akkor mindössze 23 éves atléta a pályája csúcsára érkezett a torinói atlétaparádén. A KAOE-ben magasugróként ismerkedett meg a sportággal, majd a nagyhírű budai sportklubban, a BBTE-ben folytatta a versenyzést. Már mint ifjúsági csúcstartót győzte meg edzője, Pericht Rezső, hogy hallatlan gyorsaságát és ruganyosságát az atlétika más számaiban is érdemes lenne hasznosítani. A mester fokozatosan távolította el a magasugrástól és állította át a nagyobb sikereket ígérő gátafutásra. Az edző szeme nem csalt, mert Kléri – miközben 110 gáton Európa-bajnok lett – a másik két gátszámban, 200 és 400 méteren is hosszú ideig fennmaradó országos rekordot ért el, miközben a hazai és a nemzetközi versenyek egész sorát nyerte. Gáttechnikája nemcsak mai szemmel, de még az akkori mércével mérve sem volt a legtökéletesebb, ám a technikai fogyatékoságokat fantasztikus robbanékonysága, futógyorsasága pótolta. Az évek során mindhárom vágatszámban országos csúcsot állított fel, amelyek körül a 200 méteres rekordja (21.0 mp) a hatvanas évek derekáig megdönthetetlennek bizonyult! Közben, a mai fölnek kissé szokatlan. 300 yardos síkfutásban világcúscot is tartott. Tíz alkalommal nyert országos bajnokságot és huszonhét alkalommal viselte a válogatott címeres mezét. Rajta kívül nem volt magyar atléta, ki egy időben hat versenyszámban (a három sprint- és a három gátszámban) tartotta volna az országos csúcsot! Párizsban a második Európa-bajnokságon ezüstérmes szerzett a 400 méteres gátfutásban (53.3 mp). Ezzel feddette az 1936-os berlini olimpián elszenvedett kudarcot, amikor is az egyéni számokban nem jutott döntőbe, s csupán a 4x400-as váltó tagjaként ért el egy 6. helyezést.

A száraz tények csökként kivételes sporttehetségét jelzik, az emberről nem sokat árulnak el. Pedig Kovács Kléri „egyszer volt” jelenség a magyar sportéletben. Filmszínészi megjelenéséhez elegáns, könnyed modor, hallatlan lelki finomság, s megnyerő, bohém életszemlélet társult. Az élet nehéz perceit tréfálkózással, a személyiségéből áradó optimizmussal igyekezett gyorsan feledhetővé tenni, így segített azokat másoknak is átvészelni. Akik csak a sportpályáról ismerték, nem tudhatták róla, hogy igazi művészlelek volt, a „mens sana in corpore sano” ókori eszményének is tökéletesen megfelelő férfiú. Pazar tehetséggel rajzolt, s akinek megadatott egy vidám, hangulatos estét eltölteni az élet örömeit soha meg nem vető Kléri-vel, az hallhatta őt énekelni zengő baritonján, amellyel a pódiumon sem vallott volna szégyent. De nemcsak az éteri” művészetnek volt tanult, szakavatott értője és művelője, hanem például a konyhamesterségnek is: sültjeiről, pikáns ízesítésű pástomairól kiterjedt baráti körében legendák keringenek ma is.

Csak barátai voltak, ellensége egy sem. Tisztelték őt legyőzött sporttársai, s később, amikor már edzőként dolgozott az atlétikáért, a sportvezetők és a versenyzők egyaránt. Az ötvenes években a válogatott rövidtávfutók és a híres magyar 4x100-as férfi váltó, a „villámikrek” felkészítésében is közreműködött. Később az MTK fiatal atlétáit látta el egy életre szóló szakmai és emberi útmutatóval. Tanítványai rajongásig

szerették, hiszen még a 13 éves gyereklányt is magához méltó, érett emberként kezelte és magázta. Az edzések fárasztó, néha nyűgnek érzett terheit kedves tréfákkal, bohó ötletekkel, szellemes játékok közbeiktatásával oldotta.

Szakmai jó hírein túl, remek angol nyelvtudásának köszönhető, hogy 1962-ben az indiai szövetségtől kapott meghívást a válogatott futók felkészítésére. „A Sing-Singből jöttem” – mondta tréfásan hat évvel később, amikor hazatért, a rengeteg Singh nevű indiai atlétára célozva, akikkel a pályán és az edzőképző intézet tanszékvezetőjeként foglalkozott. Aztán újabb külföldi megbízatást fogadott el, ezúttal Törökországból, ahonnan 1974-ben tért haza. Edzői pályáját a BEAC-nál fejezte be.

Élete utolsó évtizedében egyre erősödő hévvel lett úrrá rajta a betegség, s előbb a négy fal közé, majd az ágyhoz kötötte őt, aki világleletében a mozgás bűvöletében élt. Már nem szívesen fogadott látogatót, de a ritkuló találkozások alatt igyekezett felmutatni mindent abból a bohémságból, ami mindig jellemezte őt. Amikor aztán híre jött, hogy már kórházi ápolásra szorul, sejteni lehetett, hogy számára nincs többé visszaút.

Kovács Kléri augusztus utolsó napján, Farkasréten helyezték örök nyugalomra. Sírjára a Magyar Atlétikai Szövetség vezetői és az egykori sportbarátok, tisztelők az egész magyar sporttársadalom nevében tették le a kegyelet virágait. A megemlékezés a sportolóként, emberként egyaránt kimagasló atlétának szól, akit – sokoldalú tehetsége, sikereiben gazdag életpályája, megnyerő egyénisége, tiszteletre méltó embersége a bizonyíték rá – jókedvében teremtett a Mindenható.

SCHÖFFER JENŐ

Nem tudom illik-e az olvasószervezőnek egy szépen megírt nekrológ után bármit is odabiggyeszteni. Mindenesetre én nem tudok ellentállni, hogy fel ne idézzek egy történetet.

Valamikor 1955 őszén az Almássy téri padok felett vadul ugráló 12-13 éves kölykökhöz egyszercsak egy magas, szigorúnak tűnő felnőtt lépett oda és az egyik nyurga, nagy hangon handabandázó srác vállára süllyesztette a kezét. A gyerekek megszeppelve néztek föl rá, s lélekben már készültek, hogy megint valami leszidás jön a sorozatos disznóságaiak valamelyikéért. De nem, az elegáns úr „normális” hangon bemutatkozott: Kovács József, a Vörös Lobogó vezető edzője vagyok, – majd azt kérdezte: öregem, nem volna kedved atlétizálni?

A kajla, langaléta srác nehezen ocsúdott, nem mindennap „fedeznek fel” valakit az utcán, azaz a téren. Végül azért rávágta: dehogynem! A hangulat oldódott, a „kiválasztott” métereket nő a vásott haverok szemében, miközben az akkor még Jóska bácsinak hitt felnőtt buzgón magyarázta, hogy hogyan lehet a 28-as villamossal megközelíteni a Hungária úti pályát.

A kis kamasz én voltam.

Kléri bácsi! Eddig valahogy sohasem állt rá a szám, hogy megköszönjem amiért a tér mellett lévő textiles szakszervezetből kilépve, vette a fáradságot s odalépett hozzám. Most megteszem! Attól kezdve megváltozott az életem, s a kis „Almássy téri csibész” (akit még felnőtt korában is gyakran tetszett így szólítani, pusztá szeretetből) atlétarajongó, lelkes sportember lett, akinek talán az egész élete más irányt vett ettől a perctől.

Kléri bácsi, nyugodjék békében!

K. F.

Nagydíj felemás eredménnyel

Nagy nevektől nagy eredményeket vártunk augusztus 5-én az idei Hungalu Nagydíjon.

Várakozásaink részben valóra is váltak, részben azonban nem...

Merlene Ottey-n semmi nem múlt. A jamaicaiak „villámlánya”, aki az utóbbi időben szinte verhetetlen 100 m-en és 200 m-en, Budapesten is ízelítőt adott tudásából. Magabiztosan, új stadioncsúccsal (22.16) győzött honfitársnője, Jackson előtt. Az Olaszországban élő 30 éves futónő egyébként egyre jobb formába lendül. A Nagydíjon elmondta: célja, hogy megjavítsa

a 200 m világcsúcsát, s hogy Barcelonából, az olimpiáról aranyéremmel térhessen haza.

Kített magáért az idény egyik felfedezettje, a 200-as Michael Johnson. Az amerikai futó mielőtt hozzánk érkezett már 19.85-re faragta le egyéni csúcsát, s ebben az év-

ben nem talált legyőzőre. Sorozatát Budapesten is folytat- ta, öt méterrel előzte meg a második helyezett Jeffersont.

Butch Reynolds, a „nagy” Reynolds is itt volt. Csak éppen nem úgy futott, mint amilyen futással a „nagy” jelzót kiérdemelte. Igaz Achillesin sérülése után Budapesten állt először rajthoz, de még ezt beszámítva is nagyon nagy csalódást okozott. Hiszen igen gyenge idővel (46.89) csak hetedik lett. Ráadásul néhány nappal később Zürichben remekelt. Hogy mégis jó idővel nyerték a 400 m-t (44.61), arról az amerikai Andrew Valmon gondoskodott.

Reynoldsszal ellentétben a két távolugró, Heike Dreschler és Robert Emmijan komolyan vette a versenyt. Más kérdés, hogy ellenszélük volt, s valószínűleg nem fogtak ki jó napot. Így Dreschler 7 m, Emmijan 8 m alatti eredménnyel győzött.

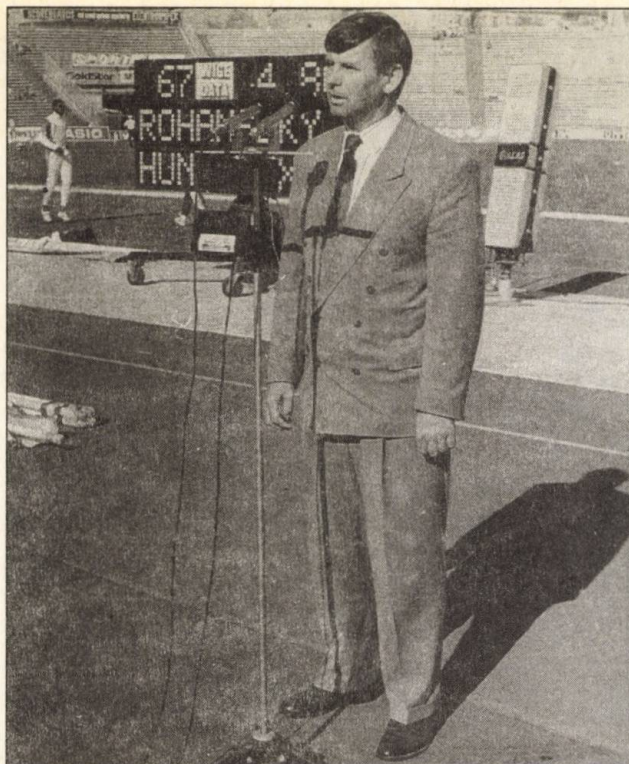
Ahogy két évvel ez- előtt a 400-as Al Malky, most az akadályfutó William Mutwol érde- melte ki a Nagydíj fel- fedezettje címet. A ke- nyai futó egyéni csúcsát alaposan megjavítva (8:15.47) meglepte a mezőnyt, köztük az 1984-es olimpia bajno- kát Julius Korirt. Jó sze- replését Mutwol, akár- csak annak idején Al Malky, az idény további részében is folytatta.

A magyarok közül Gécsek Tibor eredmé- nye emelkedett ki. A 80 m-t megközelítve, igaz külföldi vetélytársak

nélkül, megnyerte versenyszámát, a kalapácsvetést, s ez- zel nagy lépést tett előre a dobogós GP-helyezés felé.

Nem mondhattuk el ugyanezt az egész versenyről, mely bizony az eddigiek közül az egyik leggyengébbre si- került. S nem a nevekkel volt baj, hanem, hogy a nagyok nem vettek bennünket komolyan. Mindegyikük pihenni, vagy sérülését kipihenni jött ide, s úgy látszik éppen ná- lunk gyűjtöttek erőt a következő nagy erőpróbákra. Hiába! Ennyi pénzből csak erre tellett... Így aztán a Nagy- díj az idény végeztével, ki is esett a Mobil Grand Prix-so- rozatból, melynek elindítása óta tagja volt. Jövőre IAAF- permit minősítéssel rendezhetjük meg a nemzetközi versenyt.

FÉRFIAK

100 m

Első futam:

1. Imoh, Chidi (nig)	10.40
2. Smith, Calvin (am)	10.45
3. Council, Doran (am)	10.54
4. Floyd, Stanley (am)	10.56
5. Mitchel, Denis (am)	10.64
6. Kovács Attila	10.68

Második futam:

1. Karaffa László	10.58
-------------------	-------

200 m

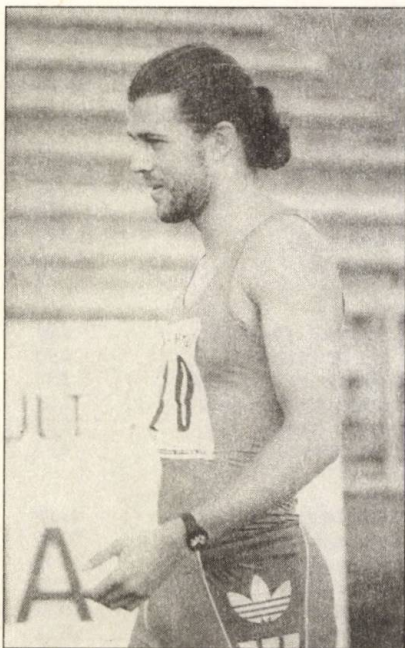
1. Johnson, Mike (am)	20.30
2. Jefferson, Thomas (am)	20.80
3. Molnár Tamás	20.99
4. Lipsznisz, Oleg(SZOV)	21.35
5. Ruda, Lubor (csehszl)	21.54
6. Menczer Gusztáv	21.56

400 m

1. Walmon, Andrew (am)	44.61
2. Matete, Samuel (zam)	45.53
3. McKay, Antonio (am)	45.74
4. Kipkemboi, Simon (ken)	46.24
5. Ibrahim, Ismail (kat)	46.50
6. Morris, Ian (tri)	46.62
7. Reynolds, Butch (am)	46.89

800 m

1. Baborsa, Jose-Luiz (bra)	1.45,38
2. Kwizera, Dieudonne (bur)	1.45,52
3. Cruz, Joachim (bra)	1.45,80
4. Ostrowsky, Ryszard (len)	1.45,92
5. Squella, Pablo (chil)	1.46,00
6. Olemarai, Stephen (ken)	1.46,09

1500 m

1. Suliman, Mohamed (kat)	3.40,57
2. Drahonovski, Milan (csehszl)	3.41,32
3. Lachall, Musztafa (mar)	3.41,72
4. Serfőző Sándor	3.42,28
5. Banai Róbert	3.43,51
6. Ilie, Elena (rom)	3.43,87

5000m

1. Boutaib, Brahim (mar)	13.35,81
2. Silio, Antonio (arg)	13.36,30
3. Uimala, Hristo (finn)	13.36,57
4. Kororia, Kybiego (ken)	13.40,93
6. Vibostok, Josef (csehszl)	13.43,39

3000 akadály

1. Mutwoli, William (ken)	8.15,47
2. Korir, Julius (ken)	8.22,52
3. Maminski, Boguslav (len)	8.24,95
4. Boinett, Micah (ken)	8.27,78
5. Cascabelo, Marcelo (arg)	8.28,47
6. Markó Gábor	8.33,22

4x100 m

1. Magyarország/A.	
(Bakos - Karaffa - Rezák - Kovács)	39.63
2. Magyarország/b.	
(Zajovics - Nagy - Menczer - Utassy)	39.88
3. Cseh és Szlovák Szövetséges Küztársaság	
(Riznar - Ruda - Stupka - Valik)	39.94
4. Magyar junior válogatott	
(Endrei - Hallgató - Németh - Kiss)	41.90

Magas

1. Dakov, Georgi (bol)	2.29
2. Kemp, Troy (bah)	2.29
3. Brown, Brian (am)	2.27
4. Malcsenko, Szergej (szov)	2.23
5. Deutsch Péter	2.15
6. Szendrei Zsolt	2.10

Távol

1. Emmian, Robert (szov)	7.70
2. Szabó Zsolt	7.48
3. Almási Csaba	7.40
4. Pálóczi Gyula	7.32
5. Marik Balázs	7.23

Rúdugrás

1- Bagyula István	5.50
2. Lohr, Lane (am)	5.50
3. Poljakov, Vladimir (szov)	5.30
4. Fehringier, Hermann (osztr)	5.30
5. Fraley, Doug (am)	5.30
6. Szabó Dezső	5.00

Diszkosz

1. Bugár Imre (csehszl)	62.40
2. Horváth Attila	62.12
3. Ficsor József	58.08

Kalapács

1. Gécsek Tibor	79.90
2. Vida József	75.54
3. Szedlacek, Pavel (csehszl)	70.06
4. Sztás Imre	68.64
5. Vörös Sándor	68.38
6. Fábán Zoltán	67.04

NŐK

200 m

Első futam:

1. Ottey, Marlene (jam)	22.16
2. Jackson, Grac (jam)	22.55
3. Young, Panette (am)	22.64
4. Onyali, Mary (nig)	23.07
5. Davis, Paulin (bah)	23.28
6. Jonas Esther (am)	23.58

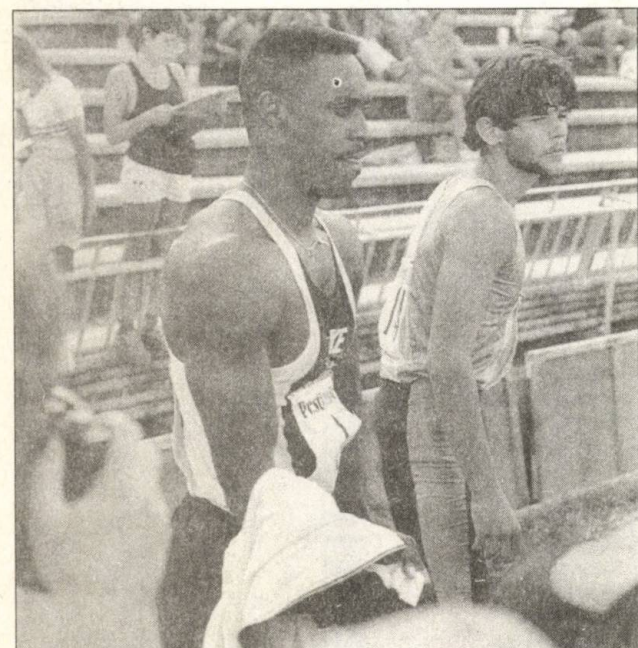
Második futam:

1. Cutbert, Juliet (jam)	23.21
--------------------------	-------

400 m

Első futam:

1. Jusuf, Fatima (nig)	50.59
2. Figueiredo, Maria (bra)	50.94
3. Davis, Paulin (bah)	50.97
4. Kaiser, Natasa (am)	52.12
5. Forgács Judit	52.79
6. Leathetwood, Lillie (am)	52.98

Második futam:

1. Floyd, Delisa (am)	52.07
2. Carabali, Norfalia (col)	52.27

1500 m

1. Kovács Ella (rom)	4.24,79
2. Kubesová, Ivana (csehszl)	4.25,19
3. Javos Anikó	4.25,49
4. Barócsi Heléna	4.26,30
5. Koenig-Zenz, Erika (osztr)	4.26,43
6. Oprita, Ilina (rom)	4.27,16

3000 m

1. Keszeg Margaréta (rom)	8.56,12
2. Sirma, Susan (ken)	8.56,47
3. Agoston Zita	9.08,07
4. Negura, Julia (rom)	9.10,92
5. Dóczi Éva	9.12,81
6. Pipoz, Jeanne-Marie (svá)	9.15,86

4x100 m

1. Magyarország (Barati - Molnár - Kozáry - Ecsekiné)	45.78
2. Magyar ifjúsági válogatott (Geisz - Molnár - Molnár - Szabó)	46.47
3. MTK-VM (Sebők - Bátorfi - Kóczyán - Fodor)	47.31

Magas

1. Juha Olga	1.84
2. Solti Krisztina	1.81
3. Viroszt Bea	1.75
4. Szalai Aliz	1.75
5. Sterk Katalin	1.70
6. Rácz Ágnes	1.70

Távol

1. Dreschler, Heike (kném)	6.90
2. Ilcu, Marieta (rom)	6.79
3. Medvegyeva, Nijole (szov)	6.46
4. Dolgheru, Mirela (rom)	6.37
5. Vanyek Zsuzsa	6.23
6. Csapó Katalin	5.94

Gerely

1. Tilea, Felicia (rom)	64.02
2. Malovecz Zsuzsa	62.68
3. Howland, Sue (ausz)	61.72
4. Hartai Katalin	59.94
5. Alizadeh, Manuela (nyném)	59.00
6. Patiah, Genoveva (len)	58.40

SPLITI PONTSZERZŐK

A maratoni távot egyébként sem „leányálom” lefutni, de a spliti hőségben, az emelkedőkkel telítűzdelt pályán még a szokásosnál is nehezebb dolguk volt az erre vállalkozóknak. Már az is bravúrnak számított volna, ha Földingné Nagy Judit, aki 25 évével – a maratónisták között ez igazán „csecsemőkornak” számít – a legfiatalabb volt a mezőnyben, egyáltalán célba ér. Nos, a magyar futónő nagyon kellemes meglepetésre ötödikként bukkant fel a Hajduk-stadion bejáratánál, s első valóban komoly nemzetközi versenyén a legjobbak között végzett.

– Pedig öt évvel ezelőtt amikor gyermeket vártam, szinte teljesen lemondtam arról, hogy valaha is sikert érhetek el az atlétikában – mesélte később. – Aztán újrakezdtam, s egyre hosszabb távokat teljesítettem, 1987-ben pedig csak úgy, kísérletképpen elindultam egy nyílt maratoni versenyen. Magam is csodálkoztam, de végigbírtam a távot. Attól kezdve tudatosan készültem a futásokra...

Földingné Nagy Juditnak egy tokiói verseny lesz a legközelebbi cél, amely nagyszerű felkészülési alkalom lehet a jövő évi világ bajnokságra is. Hiszen, mint köztudott, az 1991-es vb-nek a japán főváros ad otthont...

– Az idén egyre jobb eredményeket értem el, a hamburgi maratont például megnyertem, így kaptam meghívást erre a bizonyos tokiói találkozóra. Remélem, nem a spliti helyi jelentő majd számomra a csúcst, szeretnék több riválist megelőzni a nemzetközi ranglistán...

* * *

A hazai atlétika történetében mindig akadt egy-két olyan szám, amelyet az egész világon magyar specialitásként emlegettek. A tízpróba azonban sohasem tartozott ezek közé, hiszen a spliti Európa-bajnokságig egyetlen világversenyen sem szerzett érmet magyar dekatlonista. Szabó Dezső azonban a horvát városban megtörte ezt a „hagyományt”. Az új Eb-ezüstérmes még mindössze 23 esztendő, így hát remélhető, hogy az elkövetkező években is meghatározó egyénisége lesz a magyar atlétikának.

Szabó Dezső 10 éves kora óta az Ú. Dózsa színeiben versenyez, eleinte a távolugrással és a 60 m-es síkfutással próbálkozott. Később átpártolt a rúdugrókhoz, ebben a számban a legjobb eredményét 1985-ben érte el, amikor a 8. helyen végzett az IBV-n. Edzői hamar felfigyeltek sokoldalúságára, s Fejes Zoltán volt az, aki rábeszélte, hogy a legösszetettebb számban is kipróbálja mire képes.

– Annak, hogy egyesületemben általános képzést kapunk, később nagy hasznát láttam. A rúdugrás természetesen most is a kedvencem, nem véletlen, hogy az Eb-n is 90 centivel teljesítettem túl a győztes francia Christian Plaziat eredményét.

Dezső 1986 óta egyre több pontot szerzett a tízpróbán. Négy esztendővel ezelőtt a junior világ bajnokságon a 8. helyen végzett, s 7330 ponttal ifjúsági csúcst javított. Következett 1987, amikor az összetett C-csoportos EK-győzelem jelentette a csúcst. Ekkor már 7918 pont volt a legjobb eredménye, így nagy reményekkel vágott neki a szülői olimpiának, de az ötkarikás játékokon csak a 13. helyet sikerült megszereznie. A következő évben sem jöt-

Szabó Dezső akár rúdugró is lehetne

tek az igazán kiugró eredmények, az idén viszont csúcsformába lendült. Június 16-án Götzisben 8306 ponttal javított magyar rekordot, majd következett Split, s a folytatás már jól ismert...

– Nyugodtan versenyzetem, s elsősorban ennek köszönhetem, hogy teljesítettem – sőt, talán túlteljesítettem – az elvárásokat. Az Eb előtt a bronzérmel is kiegyeztem volna, de a rúdugrás olyan jól sikerült, hogy éreztem: akár Schenket is befoghatom. Az az igazság, hogy a két Christian, vagyis Schenk és Plaziat a dobószámokban még jobbak nálam, de remélem, hamarosan behozhatom előnyüket...

* * *

Hartai Katalin abban a számban, a női gerelyhajításban lett ötödik, amelyben nem a tengerentúli, hanem éppen az európai atléták a legerősebbek. A dalmát kikötővárosban is a világ ranglista éllovasai mérték össze erejü-

ket: a világcsúcstartó keletnémet Petra Felke, valamint a két másik (volt) NDK-beli kiválóság, Karen Forkel és Silke Renk is ott volt. Rajtuk kívül csak az a finn Paivi Alafrantti dobott nagyobbat Hartainál, aki a selejtezőből érdekes módon, tulajdonképpen érvényes kísérlet nélkül, óvás után jutott tovább.

– Mesteremmel, dr. Radák Zsoltal úgy állítottuk össze edzéstervünket, hogy az Eb-re kerüljek csúcsformába – mondta a 27 éves Honvéd-atléta. – Tudtuk például, hogy a selejtezőket a kora délelőtti órákban kezdjük, ezért a tati edzőtáborban sem aludhattunk sokáig.

Hartai nagyszerű, 63.52 m-es dobással kezdte a versenyt, amivel megközelítette legjobbját (65.18). Ezután már csak két érvénytelen dobás és egy 56.76 m-es kísérlet szerepel a jegyzőkönyvben, a negyedik sorozat után pedig két vonás látható, ami azt jelenti, hogy idő előtt abbahagyta.

– Miért nem folytatta tovább?

– Akivel már előfordult, tudja, milyen érzés, amikor az ember előtt sötétbe borul a világ és már képtelen összpontosítani. Társaim állítólag már az első dobásom után látták, hogy „leszállt a köd”, s nem fogom tudni folytatni a versenyt. A negyedik sorozat után magam is rájöttem, jobb, ha nem erőltetem a dolgot.

Malovecz Zsuzsa és Hartai Katalin többnyire ugyanazonkon a versenyeken vesznek részt. Elsősorban barátnőiknek tekintik egymást, holott gyakran riválisokként hajítják a gerelyt. Jellemző, amit Kati mondott a spliti versenyről:

– Sajnálom, hogy nem kerültünk azonos selejtező csoportba Zsuzsával. Akkor talán sikerült volna felráznom őt...

Nem mindennap ér sportolót olyan megtiszteltetés, mint amilyenben **Gécsek Tibor** részesült. A kalapácsvetés döntője után az ezüstérmet a magyar sportolónak – akár csak a szám másik két érmesének – Juan Antonio Samaranch, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke akasztotta a nyakába, s Primo Nebiolo, az IAAF elnöke is gratulált.

A szombathelyi atléta megérdemelte az elismerést. Gécsek Tibor a legrokonszenvesebb atléták közé tartozik, olyan sportember, aki elsősorban szorgalmának köszönheti, hogy a nemzetközi mezőnyben ismertté vált a neve. Az 1982-es IBV-n harmadik, 1983-ban az ifjúsági Euróabajnokságon hatodik, 1987-ben világajnoki hetedik, 1988-ban pedig olimpiai hatodik lett. Egészen a spliti Európa-bajnokságig a legnagyobb sikert az 1988-as Grand Prix győzelem jelentette számára.

Gécsek Tibor kalapácsvetésben állhatott a dobogó második fokára

– Bár a kalapácsvetésben is el lehet mondani, hogy Európában gyűlnek össze a világ legjobbjai, azért nem lenne helyes, ha most azt állítanám, hogy bármikor meg tudom ismételni ezt az eredményt. Sok múlik azon, hogyan alakulnak a versenyek, azúttal óriási szerencsém volt. Elég, ha azt említem, hogy a harmadik helyezett Nyikulin térd sérülése miatt nem azt nyújtotta, amire képes.

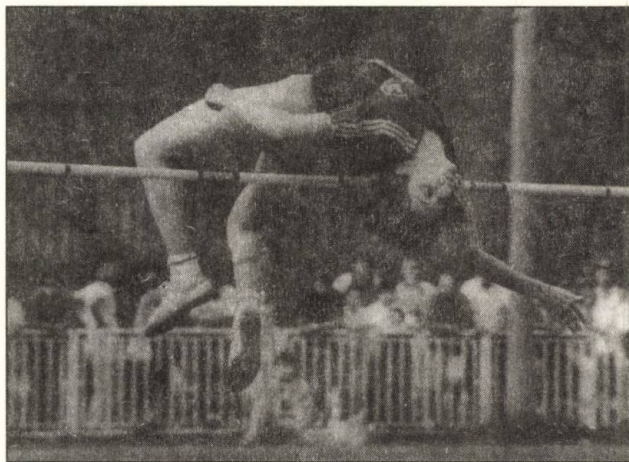
Gécsek úgy érzi, sohasem tartozott a kiemelkedő tehetségek közé, s inkább alkatának köszönheti, hogy mestere, Németh Pál fantáziát látott benne.

– A kalapácsvetés technikáját végül is nem olyan nehéz elsajátítani, s azt hiszem, ezen a téren fejlődtem a legtöbbet. A bolgár Minev például – bevallom, nagyon tartottam attól, „hogy elsül” a keze – hatalmas erővel hajít, de technikája gyengébb.

Tibor az Eb-ezüstérem után a GP pontversenyben is a második helyen végzett. Ez pedig arra utal, mégsem csak a szerencse játszott szerepet spliti sikerében...

A debreceni **Kovács Judit** mindössze egy centivel maradt el élete legjobbjától, de 189 cm-es ugrásával is több, nála ismeretebb és főleg rutinosabb vetélytársát utasította maga mögé. Magasugró pályafutását 12 évesen kezdte, az általános iskolában figyeltek fel ruganyosságára, s DMTE színeiben két év múlva, már a 182 centis magasságon is átrepült. Érthető, hogy ezek után óriási tehetségnek tartották, érdekes módon egyszer mégis kis híján szakított a magasugrással: 17-18 évesen a távolugrókkal gyakorolt, de aztán szerencsére visszatért kedvenc számához.

– Az idén jó eredményeket értem el, Zalaegerszegen volt egy 190 centis ugrásom is, s tudtam, hasonló teljesítménnyel akár az Eb-n is ott lehetek a fináléban. Óriási öröm az is, hogy helyezéssel máris kivívtam a részvételi jogot a jövő évi, tokiói világajnokságra. Bevallom, álmodni sem mertem arról, hogy a vb-re teljesen nyugodtan készülhetek...

Az egyik legkellemesebb meglepetés: női magasugrásban Kovács Judit, ötödik

– Közben még lesz fedettpályás idény is. A sevillei „téli” vb-re nem pályázol?

– Nálunk Debrecenben kevés az edzéslehetőség a hideg hónapokban, olyankor az edzőtáborban szoktam gyakorolni. Edzőmmel, Vona Attilával még nem döntöttük el, hogyan készülünk a fedettpályás idényre. De a legfőbb cél természetesen Tokió lesz.

P. I.

A GYŐZTESEK MONDTÁK

FÉRFIAK

John Regis, Nagy-Britannia (200 m):

– Mindenki azt várta, hogy Splitben elvállik: ki a gyorsabb Linford Christie vagy én. Nos, azt hiszem, ez már nem kérdés! Amíg a többiek számígtattak, taktikám egyszerűen az volt, hogy elsőként akartam célba érni...

Roger Black, Nagy-Britanni (400 m):

– Nem sokat terveztem a verseny előtt. Mindössze egy valamire összpontosítottam, mégpedig arra, hogy megszerezem a legfényesebb érmet. Jól rajtoltam, utána pedig minden könnyen ment, s így utólag belegondolva nem is végzőzhetett volna másképp a döntő. Azt azért nem állítom, hogy könnyű dolgom volt, de egyáltalán nem érzem magam fáradtnak.

Ezüstérem a számok tükrében

Szabó Dezső az Eb-n elért 8436 pontos csúcsteljesítményével a szülői játékokon is második lett volna. Az olimpián győztes Schenk (NDK) 8488 pontot teljesített, mögötte honfitársa, Voss lett a második 8399 ponttal, míg a most Európa-bajnokságot nyert francia Plaziat 8272 ponttal az ötödik helyen végzett (Szabó Dezső 8083 pontot gyűjtött).

✱

Szabó Dezső legutóbbi három csúcscsúcsjavításának részeredményei:

Budapest, 1988. augusztus = 8208 pont

(10.91, 785, 12.54, 202, 48.22, 15.11, 39.14, 530, 55.94, 4:16.96)

Götzis, 1990. június = 8306 pont

(11.05, 751, 13.31, 205, 47.25, 14.52, 39.06, 520, 58.38, 4:21.83)

Split, 1990. augusztus = 8436 pont

(11.06, 749, 13.65, 198, 47.17, 14.87, 40.78, 530, 61.94, 4:11.07)

Az első két számban Budapesten és Götzisben is jobban kezdett, mint Splitben. Az Eb-n két egyéni csúcs (súly, 400 m) között került sor a magasugrásra. Amikor 198 cm-re tették a léceket, elkezdett zuhogni az eső, pedig a 198 cm (785 pont) és a 205 cm (850 pont) között 65 pont a különbség. Az első napi eredmény alapján Szabó Dezső a hatodik helyen várta a folytatást, amely gáton Götzisben 15 századdal jobb volt. A hátralévő négy számban azonban három egyéni csúcs és egy beállítás (rúd) következett és ezzel a második helyre küzdötte fel magát.

✱

A második napon Szabó Dezső szerezte a legtöbb pontot. Ritkaság, hogy tízpróbában valaki csaknem annyi pontot gyűjtson a folytatásban, mint az első nap. Márpedig Szabó esetében ez történt:

	Első nap	Második nap	Végeredmény
1. Plaziat	4515	4058	8574
2. Szabó Dezső	4221	4215	8436
3. Schenk	4449	3984	8433
4. Zmelik	4280	3969	8249

Tom McKean, Nagy-Britannia (800 m):

– A táv felénél még kiszámíthatatlan volt, hogy ki lesz a győztes. A második négyszáz méteren viszont már biztos voltam az elsőségben. Végig jól versenyeztem és kitűnően összpontosítottam. Elfáradtam, de megérte...

Jens-Peter Herold, NDK (1500 m):

– Csaknem elejétől a végéig a bolyban futottam. A cél előtt, az utolsó száz méteren észrevettem, hogy egy jó hajrával, lehet esélyem a győzelemre. Boldog vagyok, hiszen megtettem amit vártak tőlem, ugyanakkor bevalom, szomorúsággal tölt el, hogy utoljára versenyztem az NDK színeiben.

A GYŐZTESEK MONDTÁK

Salvatore Antibo, Olaszország (5000, 10 000 m)

– A rövidebb táv volt a nehezebb. Ez főleg az angol futóknak köszönhető, akik mindent megtettek a győzelemért, végig szorongattak, sőt, száz méterrel a cél előtt egyikük belém is rúgott... Abban a pillanatban minden elsötétült előttem, azt sem tudtam, hol vagyok... Nagy küzdelemben, de végül is győztem, és most ez a legfontosabb. Hogy mi adott erőt? Nos, a kritikus helyzetekben arra gondoltam, hogy a barátnőm nemsokára vár engem...

Golin Jackson, Nagy-Britannia (110 m gát):

– A tőlem telhető legjobb teljesítményt nyújtottam. Nyugodt voltam, tanultam a középfutamból, és csak a feladatra összpontosítottam. Sokat segített Jarret barátom, aki végig velem egyvonalban futott, s alig maradt el tőlem a célban. Boldog vagyok, hogy örömet szereztem a lelkes spliti közönségnek. Az Európa-bajnoki címmel régi vágyam teljesült.

Francesco Panetta, Olaszország (3000 m akadály):

– Jól kezdtem, s hittem abban, hogy enyém lesz az aranyérem. Az első pillanattól arra figyeltem, hogy az utolsó akadályon megelőzzem ellenfeleimet. Számításom bevált, a hajrában már tudtam, legyőzhetetlen vagyok. A következő cél: újabb győzelem, mégpedig Barcelonában, az olimpiai játékokon.

Gelindo Bordin, Olaszország (maratoni):

– El sem tudják képzelni, milyen nehéz verseny volt! A hőség testileg és lelkileg egyaránt kikészített, s csak akkor hittem el, hogy képes leszek teljesíteni a távot, amikor túljutottam a 36. kilométeren. Nagyon idegesítettem, hogy egy francia futó sokáig a közzelemben haladt, tartottam tőle, ezért mindig gyorsítottam.

Pavel Blazek, Cseh és Szlovák SzK (20 km gyaloglás):

– Mit is mondhatnék? Nagyon örülök, hogy egy ilyen nehéz versenyből kerültem ki győztesen. Amikor láttam, hogy a mezőny elmarad mögöttem, fokoztam az iramot, s ettől kezdve nem volt különösebb gondom.

Dragutin Topics, Jugoszlávia (magasugrás):

– Nem gondoltam volna, hogy az ifjúsági vb-győzelem után az Eb-aranyat is megszerzem. Még most is hihetetlennek tartom, hogy ekkora szerencsém volt. Úgy vélem, azért ugrottam jobban vetélytársaimnál, mert ez az én napom volt.

Jean-Charles Trouabal, a francia 4x100-as váltó tagja:

– Őrült futam volt! Különös boldogsággal tölt el, hogy legyőztük az esélyesebbnek hitt brit váltót. Tudtuk, egyéni nem maradunk el a szigetországiak mögött, csapatként pedig egyszerűen jobbak vagyunk. Nem is tudom elmondani, milyen fantasztikus érzés világcuccsal Európa-bajnoki címet szerezni.

Roger Black, a brit 4x400-as brit váltó tagja:

– Egy pillanatig sem kételkedtem a sikerben, az aranyat senki nem vehette el tőlünk. Jóformán csak a váltásokra kellett figyelniünk, de mind a második, mind pedig a harmadik botcsere kitűnően sikerült, így semmi gondunk nem volt. Csodálatos, hogy egy ilyen nagyszerű versenyen, mint ez a spliti Eb volt, aranyérmet szereztünk, és ráadásul megjavítottuk az európai rekordot is.

Andrej Perlov, Szovjetunió (50 km gyaloglás):

– Bár rossz végiggondolni, hogy 50 kilométert tettünk meg, mégis úgy érzem, könnyedén versenyeztem. Remek

A GYŐZTESEK MONDTÁK

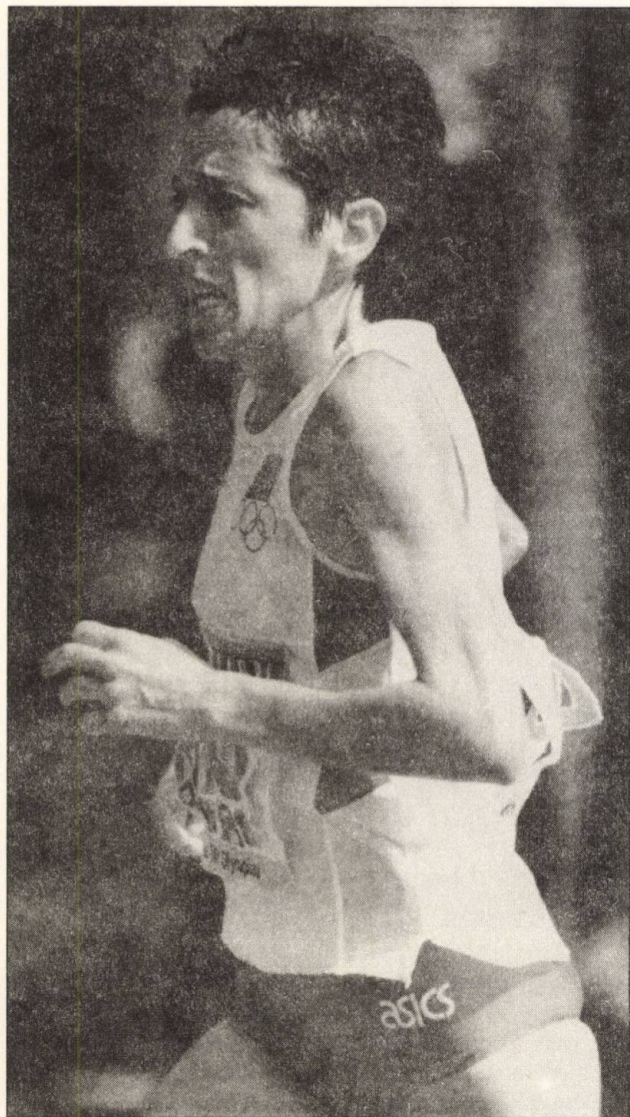
formában érkeztem Splitbe, a pálya sem volt igazán nehéz, és a nagy meleg sem zavart különösebben. Ha a válságos pillanatokról kérdez, csak azt felelhetem, hogy ilyenek nem voltak.

Jürgen Schult, NDK (diszkosz):

– Nem gondoltam volna, hogy egyáltalán dobogós helyen végzek az Eb-n. A verseny alatt főleg a szél zavart, de szerencsére mindenem túl vagyok. Boldog vagyok, hogy örömet szereztem családomnak és Németországnak.

Igor Asztapkovics, Szovjetunió (kalapács):

– A győzelemmel elégedett vagyok, de azt hiszem, jobb eredménnyel is zárhattam volna a versenyt. Az edzéseken gond nélkül dobtam 86 métert, itt viszont várakozáson alul teljesítettem. Nyomasztott a felelősség is, az a tény, hogy engem tartottak az első számú favoritnak. A körülményekre nem lehet panasz, minden csodálatos volt.

Leonyid Volosin, Szovjetunió (hármás):

– Tartottam Markovtól, ő volt az esélyesebb, korábban jobb eredményeket ért el nálam. Szerencsémnek is köszönhetem, hogy távolabb repültem bolgár riválisomnál, aki talán idegesebben versenyzett mint én.

Rogyion Gataullin, Szovjetunió (rúd):

– Kár, hogy ilyen elgyötörtén érkeztem erre a versenyre. Sajnálom, hogy nem sikerült megjavítani a világrekordot, és hogy honfitársam, Szergej Bubka nem volt igazán jó formában.

Dietmar Haaf, NSZK (távol):

– Az történt amire számítottam. A döntő nagyon nehéz volt, bár a rendezők mindent megtettek azért, hogy kedvező feltételeket biztosítsanak.

Ulf Timmermann, NDK (súly):

– Éreztem, hogy csak én nyerhetek. Bár eredményem 30 centivel gyengébb a világsúcsnál, egy Európa-bajnokságon a győzelem a legfontosabb. Ugyanakkor meggyőződésem, hogy a jövőben jobb teljesítményt kell nyújtani a világversenyeken. Nemcsak az aranyéremnek örülök, hanem annak is, hogy női csapatunk kiválóan szerepelt.

Christian Plaziat, Franciaország (tízpróba):

– Nagyon örülök a győzelemnek, de méginkább annak, hogy véget ért a verseny. Rettenetesen nehéz volt mind a tíz számban megfelelő eredményt produkálni ebben a hőségben. Tudtam, hogy nyugodtan versenyezhetek, korábbi eredményeim alapján győzelmemet nem fenyegette veszély. Köszönet a nézőknek a biztatásért, sokat jelentett számomra, hogy az Eb-re édesanyám is elkísért.

Steve Backley, Nagy-Britannia (gerely):

– Bologan térek haza, a várakozásnak megfelelően szerepeltem. Az Eb örök emlék marad, a nagyszerű közönség, a kitűnő hangulat nagymértékben hozzájárult a sikerhez.

NŐK

Katrin Krabbe, NDK (100, 200, 4x100)

– A 200 méteres fináléban volt nehezebb dolgom, amikor Heike Drechsler óriási ellenfélnek bizonyult. Elfáradtam, de a verseny után végre kipihenhettem magam a tengerparton.

Monique Ewanje-Epée, Franciaország (100 m gát):

– Tudtam, hogy nyerni kell. Egész évben az Eb-re készültem, így nagyon el lettem volna keseredve, ha legyőztek. Jó érzés volt, hogy a célban nővérem köszöntött elsőként.

Grit Breuer, NDK (400 m):

– Egész évben edzéstervemet úgy dolgoztuk ki, hogy itt, Splitben legyek csúcsmódban. A győzelemmel és az eredménnyel egyaránt elégedett vagyok, bár a jövőben szeretném megjavítani a világrekordot is.

A GYŐZTESEK MONDTÁK

Tatjana Ledovszkaja, Szovjetunió (400 m gát):

– Nem volt kétségem afelől, hogy ki lesz a győztes. Így hát nem sokat taktikáztam, a rajt pillanatától arra összpontosítottam, hogy a hajrában én legyek az első. Kimerült vagyok, júliusban ugyanis egy műtéten estem át, s az operáció nem múlt el nyomtalanul.

Snezana Pajkics, Jugoszlávia (1500 m):

– Még mindig nem tudom elhinni! Oly sok esélyese volt ennek a futamnak, hogy egyáltalán nem számítottam még dobogós helyezésre sem. Igyekeztem a tőlem telhető legjobban futni, és nagyon sokat segített a közönség biztatása is.

Sigrun Wodars, NDK (800 m):

– Kemény, taktikai verseny volt. Bevallom, megijedtem, amikor észrevettem, hogy egy ismeretlen szovjet futónő, Nurudinova mit sem törődik a papírformával. Megtanultam, hogy Liliát tisztelni kell... Szerencsére időben erősítettem, és a végén biztosan nyertem.

Yvonne Murray, Nagy-Britanni (3000 m):

– Sajnálom, hogy nem tudtam uralkodni magamon, és sírva fakadtam. Túl izgatott vagyok, hiszen első lettem egy Európa-bajnokságon. Így utólag persze nyilvánvalónak tűnik, hogy az utolsó körben már senki nem előzhetett meg...

Jelena Romanova, Szovjetunió (10 000 m):

– Fantasztikus, hihetetlen, csodálatos! Életemben először indultam a 10 000 méteres távon, és rögtön aranyérmet szereztem. A verseny előtt nemigen latolgattam az esélyeket, biztos voltam abban, hogy a keletnémet Ullrich előtt nem érhetek célba. Csak a hajrában vettem észre, hogy lehet keresnivalóm ellene...

Rosa Mota, Portugália (maratoni):

– Nem készültem kifejezetten erre a versenyre, de a maratoni futás engem mindig feldob. A szovjet Jegorova kis híján keresztülhúzta számításaimat, de végül is minden kedvezően alakult. Ez volt a harmadik Eb-elsőségem, ami nemcsak személy szerint nekem jelent oly sokat, hanem hazámnak, Portugáliának is. Könnyebb pályán jobban futottam volna, a meleg azonban nem zavart különösebben.

Anna Rita Sidoti, Olaszország (10 km gyaloglás):

– Az Eb előtt senki nem tartott esélyesnek a győzelemre, de mint láthatták, mégis sikerült... Egy évig készültem erre a viadalra, s a táv közben semmi másra nem gondoltam, csak az ellenfelekre figyeltem. Most, hogy áthaladtam a célvonalon, már semmi nem számít, végtelenül boldog vagyok.

A GYŐZTESEK MONDTÁK

Silke Möller, a keletnémet 4x100-as váltó tagja:

– Könnyű verseny volt. Valamennyien jó vágózók vagyunk, nem volt szükség nagyobb erőfeszítésre ahhoz, hogy elsőként fussunk át a célvonalon. Azt hiszem, utoljára szerepeltünk egy csapatban...

Heinke Henkel, NDK (magas)

– Nem gondoltam volna, hogy ilyen kemény küzdelemben szerzek aranyérmet. Sajnos, a kétméteres magasságot nem sikerült átugranom, ennek talán az lehet az oka, hogy még mindig érzem a sérülésem. Fájt a lábam, így többre nem voltam képes...

Heike Drechsler, NSZK (távol):

– Azt hittem, hogy szokás szerint az utolsó sorozatban dől el a végső sorrend, Esélyesként indultam, s éreztem, sikerülni fog...

Paivi Alafrantti, Finnország (gerely):

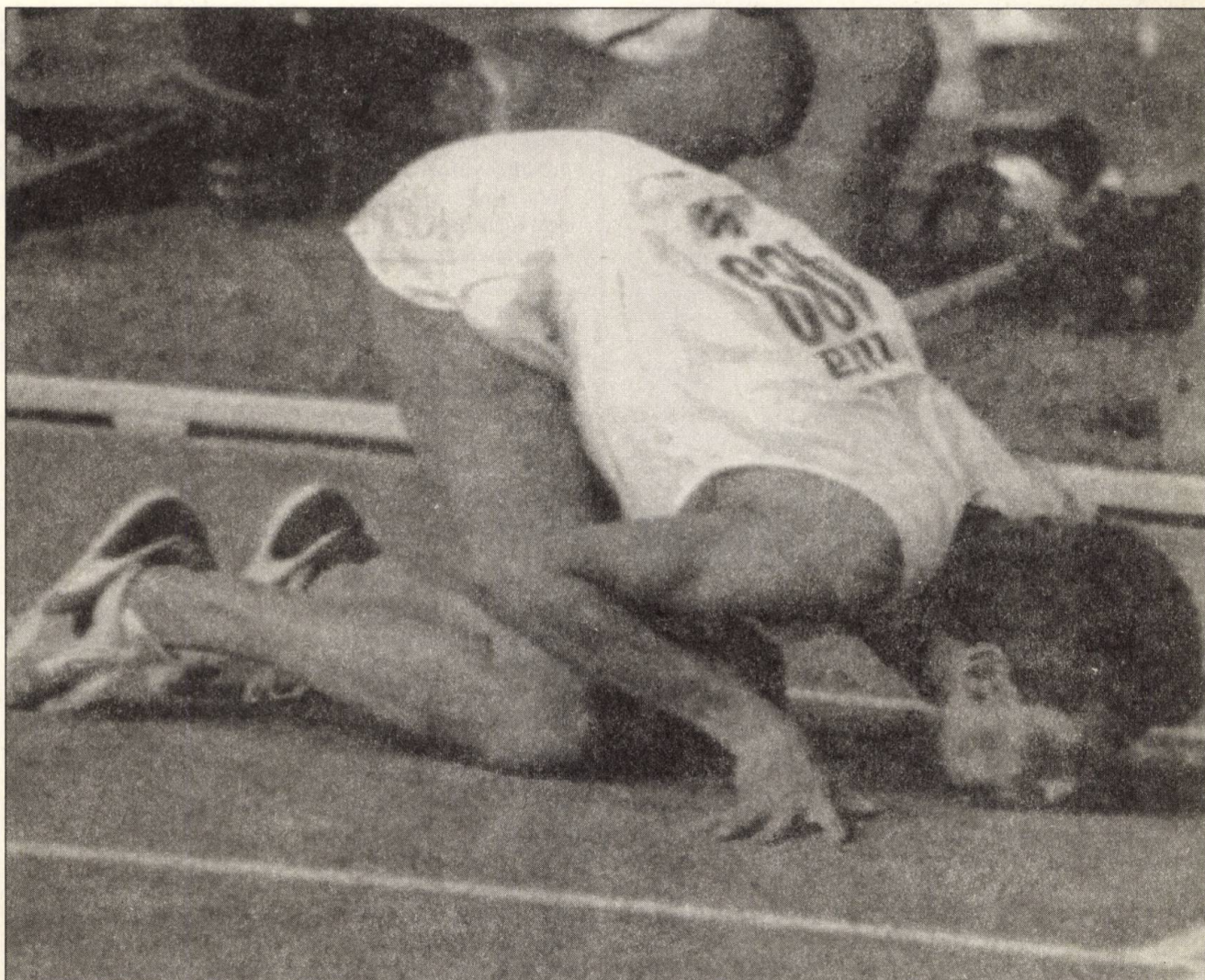
– Nem lepett meg a győzelem, s tudom, hogy a következő nagy versenyeken is az élen fogok végezni. Az igazat megvallva, a szél nagyon zavart, de a külső körülmények nem befolyásolták a végeredményt. Legközelebb a világcsúcsot is meghódítom.

Ilke Wyludda, NDK (diszkosz):

– Szokatlan verseny volt. Valamennyien feszülten készülődtünk a dobásokra, mivel nemcsak az ellenfelekkel, de a széllel is meg kellett küzdeni. Úgy érzem, nem érhettem volna el jobb eredményt, de azért bizonyítottam, hogy én vagyok a legjobb Európában.

Astrid Kibernuss, NDK (súly):

– Ez volt az első nagyobb versenyem, így a győzelem minden képzeletet felülmúló eredmény számomra. A hangulat fantasztikus volt, a közönség olyan atmoszférát teremtett, hogy úgy éreztük magunkat, mintha egy futballpályán lennénk.

RÉGI ÉS ÚJ BAJNOKOK TALÁLKOZTAK

- ❑ Gécsek Tibor ismét 80 méter felett
- ❑ Sikeres visszatérések és duplázások
- ❑ Tizenegy újpesti bajnoki aranyérem

Debrecen, 1990. szeptember 14-16.

Az utóbbi években a szövetség már két alkalommal rendezett vidéken OB-t, de Debrecenben most először. A sorrendben 95. bajnokság azt igazolta, hogy a választás helyesnek bizonyult. A debreceniek szívügyüknek tekintették az OB megrendezését, minden igyekezetükkel azon iparkodtak, hogy a verseny minél jobban sikerüljön. Olyan atmoszférát teremtettek, amely csak vidéken valósítható meg. Nemcsak a pályán váltották fel a régi bajnokokat az újak, a pályán kívüli is találkoztak a régiek a fiatalokkal. Ezekből adunk ízelítőül néhány példát.

Bakos György (U.Dózsa) 11-edik bajnokságát nyerte

Dr. Sir József, a MASZ tiszteletbeli elnöke, a magyar atlétika nagyjai köszöntötte a résztvevőket. Elmondta és véleményéhez csatlakozott Kaszás Ferenc, a MASZ elnöke is, hogy ilyen gyönyörű környezetben, a debreceni Nagyerdőben, az ország egyik legszebb pályáján öröm lehet rajthoz állni legjobb atlétáinknak. Fejes Zoltán, az edzőbizottság vezetője, az Eb-ezüstérmes Szabó Dezső mestere csendben csak annyit jegyzett meg, hogy ilyen jól szervezett és rendezett versenyt, ahol minden ennyire a helyén volt, az utóbbi években nem nagyon látott. A helyi szponzorok jelentős segítséget nyújtottak és a mintegy 2 millió forint költséggel felújított, villanyfénnel ellátott pálya nagy lendületet ad, a helyi vezetők véleménye szerint mintegy 5-6 évre meghatározója lehet a debreceni atlétikának.

Az országos bajnokságra Zsivótzky Gyula kalapácsvető olimpiai bajnokunkat, a kétszeres világcsúcstartót is meghívták a szervezők, aki első, 73.74 méteres világcsúcsát 25 évvel ezelőtt, 1965. szeptember 4-én éppen Debrecenben dobta. S hogy a jubileum teljes legyen azt is fellelevenítették a beszélgetések során az emlékezők, hogy második világcsúcsát Budapesten, pontosan 22 évvel korábban, 1968. szeptember 14-én érte el. Vagyis éppen azon a napon, amikor a kalapácsvetés eredményhirdetése során átadta a bajnoki aranyérmet fiatal követőjének, Gécsek Tibornak. Eb-ezüstérmesünk bebizonyította, hogy tartja jó formáját, utolsó kísérletével ismét 80 méteren felül dobott, ezzel bajnoki csúcstól javított és az idei legjobb magyar eredményt érte el. Az aktus után az olimpiai bajnokot is kitüntették, Kaszás Ferencről, a MASZ elnökétől a közönség nagy tapsa közben vehette át Borbás Tibor Munkácsi-díjas szobrászművész kalapácsvető-plasztikáját.

✱

A régi, sokszoros bajnokok közül ott volt Zsivótzky Gyula felesége, a magasugró Komka Magdolna, Garay Sándor, a MASZ volt elnöke, Németh Miklós, Kulcsár Gergely, aki közel tízévi edzősködés után tért haza Kuvaiból, Rózsáné Kulcsár Magda, aki jelenleg a DMTE sportszálloda vezetője és így tovább. A múlt bajnokai adták át az érmeiket egykori versenyszámaik ünnepélyes eredményhirdetésénél. Ünnepélyesen búcsúztatták el a versenyzést abbahagyó három volt válogatott atlétát, a debreceni Bodó Bélát és Csapó Lajost, valamint a maratoni bajnok Kiss Zoltánt.

✱

Kegyelettel, egyperces néma felállással emlékeztek meg a nemrégiben elhunyt régi bajnokokról, Kovács Józsefről, Somló Lajosról, Dulgyovai Lászlóról és Danovszky Ferencről, továbbá Koltai Lászlóról a Bp. Honvéd atlétáinak vezető személyiségéről, a Budapesti Atlétikai Szövetség volt főtákaráról. Mint hírlík, a következő évi országos bajnokságon már a 110 méteres gátfutást is felveszik az emlékversenyek sorába, s a névadó, természetesen Kovács József lesz.

✱

A jelenleg is versenyző régi bajnokok közül (a váltókat is beleértve) tizenhat védte meg a bajnokságát, közülük tíz úgy nyert, hogy a múlt évben nem, de korábban már győzött. Tíz számban kilenc új bajnokot avattak: Molnár Edit (100 m, 200 m), Baróczy Heléna (10 000 m), Kalamár Andrea (100 m gát), Szekeres Judit (400 m gát), Karaffa László (200 m), Katona Ervin (400 m), Konovlov Ivan (5000 m), Knausz Ferenc (gerely) és a kimutatások szerint 1970-től nem győzött még az MTK-VM 4x400 m-es női váltója.

✱

A 36 bajnoki számban rajthoz álló 28 védő közül 16 ismét győzött, 8 pedig újból felkerült a dobogó valamelyik fokára. Ketten (Káldy Zoltán 5000 méteren és Rácz Katalin 1500 méteren) most negyedikek lettek, az NYVSSC tavaly